

โครงการอบรมหลักสูตรการส่งเสริมวินัย
และจริยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เรื่อง “อำนาจ ประเภทของอำนาจ การมอบอำนาจ และการใช้อำนาจของผู้บริหาร”

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒

ณ โรงแรมทีคการ์เด้น สปา รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

โดย

นายราชัย อัศเวศน์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้านกฎหมาย มทร.อีสาน

หัวข้อการบรรยาย

๑. อำนาจ ประเภทของอำนาจ
๒. การมอบอำนาจหรือมอบหมาย
๓. การกระทำทางปกครอง
๔. ผู้มีอำนาจการะทำทางปกครอง

“หลักราชการ” พระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ ๖

(PRINCIPLES OF THE GOVERNMENT OFFICIALS: HIS MAJESTY KING VAJIRAVUDH)

ขอบคุณข้อมูลจาก ทำเนียบรัฐบาลไทย

เป็นหลักคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพข้าราชการที่สำคัญยิ่งสำหรับข้าราชการพึงยึดถือเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติราชการ ๑๐ ประการ มีใจความสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ความสามารถ หมายถึง ความชำนาญในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ให้เป็นผลสำเร็จได้ดียิ่งกว่าผู้มีโอกาสเท่า ๆ กัน

๒. ความเพียร หมายถึง ความกล้าหาญไม่ย่อท้อต่อความลำบาก และบากบั่นเพื่อจะข้ามความขัดข้องให้จงได้ โดยใช้ความวิริยภาพมิได้ลดหย่อน

“หลักราชการ” พระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ ๖ (ต่อ)

๓. ความมีไหวพริบ หมายถึง รู้จักสังเกตเห็นโดยไม่มีใครมาเตือนว่าเมื่อมีเหตุเช่นนั้นจะต้องปฏิบัติการอย่างนั้น เพื่อให้บังเกิดผลดีที่สุดแก่กิจการทั่วไปและรีบทำการอันเห็นควรนั้นโดยฉับพลัน

๔. ความรู้เท่าถึงการ หมายถึง รู้จักปฏิบัติอย่างไรให้เหมาะสมแก่เวลา สมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์ที่สุด

๕. ความซื่อตรงต่อหน้าที่ หมายถึง ตั้งใจกระทำกิจการซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

๖. ความซื่อตรงต่อคนทั่วไป หมายถึง ให้ประพฤติซื่อตรงต่อคนทั่วไป รักษาตนให้เป็นคนที่เขาทั้งหลายจะเชื่อถือ

“หลักราชการ” พระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ ๖ (ต่อ)

๗. ความรู้จักนิสัยคน หมายถึง สำหรับผู้ที่รู้จักมีหน้าที่ติดต่อกับผู้อื่น ไม่ว่าจะผู้ใหญ่หรือผู้น้อย

๘. ความรู้จักผ่อนผัน หมายถึง ต้องเป็นผู้ที่รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาวว่าเมื่อใดควรตัดขาด และเมื่อใดควรโอนอ่อน หรือผ่อนผันกันได้ มิใช่แต่จะยึดถือหลักเกณฑ์หรือระเบียบอย่างเดียวซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสีย ควรยืดหยุ่นได้

๙. ความมีหลักฐาน ข้อนี้ประกอบด้วยหลักสำคัญ ๓ ประการ คือ มีบ้านอยู่เป็นที่เป็นทาง มีครอบครัวอันมั่นคง และตั้งตนไว้ในที่ชอบ

๑๐. ความจงรักภักดี หมายความว่า ยอมเสียสละเพื่อประโยชน์แห่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ข้าราชการและพนักงานที่ดี

๑.สนองงานรัฐ

๒.เคร่งครัดหน้าที่

๓.สำนึกดีต่อประชาฯ

๔.รักษาเกียรติประวัติ

๕.ปฏิบัติอย่างซื่อตรง

๖.ไม่หลงในอบาย

๗.ละอายความฉ้อฉล

๘.อดทนต่ออุปสรรค

๙.มีความรักในอาชีพ

ที่มา : วัดกู่คำพระ จ.ร้อยเอ็ด

ภาษิตกฎหมาย

~ วิลเลียม เอวาร์ต แกล็ดสโตน ~

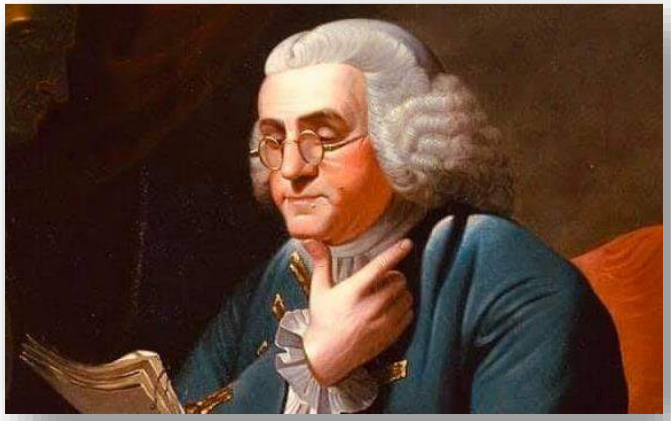
(รัฐบุรุษอังกฤษ) กล่าวไว้ว่า

“Justice delayed is justice denied.

ความยุติธรรมที่ล่าช้า..ก็คือความอยุติธรรม..”

หากกฎหมายที่ใช้เยียวยาแก่ผู้ที่ต้องทนทุกข์กับความเสียหายนั้น เป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ทันกาลหรือล้าสมัย ก็ไม่ต่างอะไรกับการไม่ได้เยียวยานั่นเอง..

ความยุติธรรม

เบนจามิน แฟรงคลิน

“ความยุติธรรม จะไม่ถูกนำมาใช้
จนกว่าผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบกระเทือนเหล่านั้น
จะได้รับการถูกกระทำอย่างเช่นผู้ถูกกระทำคนอื่นๆ”

๔. อำนาจ
และประเภทของอำนาจ

ราชัย อัศเวศน์

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

บทความทางวิชาการ (นายรังสรรค์ เอี่ยมบุตรลบ)

ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ข้าราชการเป็นตัวแทนขององค์กรในภาครัฐ การกระทำของข้าราชการภายในขอบเขตของอำนาจหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท เป็นข้อปฏิบัติขั้นพื้นฐานที่ข้าราชการทุกคนยึดถือปฏิบัติจากขอบเขตอำนาจหน้าที่ สิ่งที่ข้าราชการต้องใช้ควบคู่กัน คืออำนาจ กล่าวคือ เมื่อมีหน้าที่ที่ต้องกระทำแล้ว อำนาจจะต้องตามมา การใช้อำนาจนี้เองจะทำให้ข้าราชการต้องประสบอุบัติเหตุจากการปฏิบัติราชการ ดังนั้น การใช้อำนาจจำเป็นต้องมีสติเป็นเครื่องกำกับอยู่ตลอดเวลา หรืออาจจะเรียกว่า “การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ” ต้องกระทำโดยรอบคอบ

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ต่อ)

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ จะต้องคำนึงถึงหลักการที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. หลักชอบด้วยกฎหมาย

๒. หลักสุจริต

๓. หลักไม่เลือกปฏิบัติ

๔. หลักพอเหมาะสมควรได้สัดส่วนพอดี

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ต่อ)

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ จะต้องคำนึงถึงหลักการที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. หลักชอบด้วยกฎหมาย

๒. หลักสุจริต

๓. หลักไม่เลือกปฏิบัติ

๔. หลักพอเหมาะสมควรได้สัดส่วนพอดี

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ต่อ)

๑. หลักชอบด้วยกฎหมาย

มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

(๑) มีกฎหมายให้อำนาจ ให้กระทำได้อย่างชัดเจนตามบทบัญญัติของกฎหมาย ระเบียบ กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ

(๒) เข้าองค์ประกอบของเงื่อนไข ครบทุกประการตามที่กฎ ระเบียบฯ กำหนดไว้

(๓) ไม่เกินขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ให้กระทำได้อย่างชัดเจน

(๔) ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการที่ระบุไว้ตามระเบียบ ข้อบังคับ

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ต่อ)

๒. หลักสุจริต

มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

(๑) ไม่มีการทุจริต หรือกลฉ้อฉล หรือมีการกลั่นแกล้ง โดยเน้นเจตนาดี บริสุทธิ์ ยุติธรรม เป็นสำคัญ

(๒) ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือคอร์รัปชั่นเชิงนโยบาย

(๓) ไม่มีการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง หรือพรรคพวก ต้องกระทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเท่านั้น

(๔) ไม่ประมาทเลินเล่อ หรือจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายนั้น ไม่สามารถอ้างได้ หรืออ้างว่าเข้ารับตำแหน่งใหม่ก็ไม่สามารถอ้างได้เช่นกัน

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ต่อ)

๓. หลักไม่เลือกปฏิบัติ

มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. โดยตรงหรือโดยชัดแจ้ง โดยเฉพาะการเอื้อประโยชน์ให้ผู้ใกล้ชิด ญาติ พี่น้อง เป็นต้น

๒. โดยทางอ้อม หรือผลประโยชน์สุดท้ายต้องตกได้แก่ประชาชนโดยส่วนรวม

๓. มีข้อยกเว้นให้กระทำได้ การใช้ข้อยกเว้นต้องกระทำเท่าที่จำเป็นด้วยเหตุด้วยผลเท่านั้น มิเช่นนั้นอาจก่อให้เกิดสองมาตรฐานได้

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ต่อ)

๔. หลักพอเหมาะพอสมควรหรือได้สัดส่วนพอดี

มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. มีความจำเป็น มิอาจหลีกเลี่ยงได้โดยยึดคำพิพากษาศาล ข้อหารือ เป็นต้น

๒. มีทางเลือกอื่น โดยตัดสินใจเลือกทางที่มีผลกระทบต่อองค์กรหรือประชาชนน้อยที่สุดหรือไม่มีผลกระทบเลยไม่ว่าจะเป็นความมั่นคง หรือฐานะการเงิน หรือความสุขของประชาชน

๓. สมดุล คำนึงถึงความคุ้มค่าที่ประชาชนจะพึงได้รับจากการที่รัฐต้องเสียงบประมาณไป

อำนาจของผู้บริหาร

มาจาก “หลักนิติรัฐ” มีหลักการดังนี้

๑. รัฐและฝ่ายปกครองจะต้องใช้กฎหมายที่ประชาชนหรือ ตัวแทนของประชาชนบัญญัติเป็นหลักในการปกครอง,

๒. การดำเนินกิจการใด ๆ ของรัฐและฝ่ายปกครองก็ตามจะต้องดำเนินการไปตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้และต้องเป็นไปตามหลักแห่งความยุติธรรม (เที่ยงธรรม เที่ยงตรง ไม่เอนเอียง, ชอบธรรม และชอบด้วยเหตุผล)

๓. รัฐและฝ่ายปกครองจะกระทำการใดนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้ และ

๔. การใช้อำนาจของรัฐและฝ่ายปกครองต้องตรวจสอบและควบคุมได้

หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้อง เป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกาและการปฏิบัติตาม กฎกติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพความยุติธรรมของสมาชิกหรืออาจกล่าวได้ว่า หลักนิติธรรม (The Rule of Law) คือหลัก “การปกครองของกฎหมายไม่ใช่การปกครองของมนุษย์ (Government of Law, not of men)” หรือที่เรียกว่า “หลักกฎหมายเป็นใหญ่ (Primacy of Law)” ตามหลักนี้ฝ่ายปกครองจะกระทำการอย่างใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันชอบธรรมของเอกชนคนใดคนหนึ่งไม่ได้แม้ว่าการกระทำนั้นจะเป็นไปเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ หรือประโยชน์อันชอบธรรมของผู้อื่น หรือเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนที่เรียกว่า “ประโยชน์มหาชน (Public Interest)” ก็ตาม จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจและภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น หากกล่าวง่าย ๆ "หลักนิติธรรม" คือหลักที่พิจารณาตามตัวบทกฎหมายว่าข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานแสดงหรือพิสูจน์ให้เห็นว่าพฤติกรรมหรือการกระทำนั้นครบองค์ประกอบ ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้หรือไม่

อำนาจตามกฎหมายจัดตั้ง

ราชัย อัศเวศน์

(๑). อำนาจตาม พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มาตรา ๒๗ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งและจะให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๐ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปีและจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดต่อกันมิได้

อำนาจอธิการบดี (ม.๓๑)

๑. บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย

๒. ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย

๓. จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานรวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

๔. รักษาระเบียบวินัย จรรยาบรรณ และมารยาทแห่งวิชาชีพของข้าราชการ กพอ.

๕. เป็นผู้แทนมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป

๖. เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

๗. แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก/ศูนย์ รองหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะและอาจารย์พิเศษ

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสภาวิชาการสภาคณาจารย์และข้าราชการรวมทั้งส่งเสริมกิจการนักศึกษา

๙. ปฏิบัติงานอื่นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

การแต่งตั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี (ม.๓๒)

รองอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามคำแนะนำของอธิการบดีโดยมีคุณสมบัติเหมือนอธิการบดี (ตามข้อ ๒๙)

ผู้ช่วยอธิการบดี ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยซึ่งสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

วิทยาเขต (ม.๓๔ และ ม.๔๑)

ในวิทยาเขต มี

๑. สำนักงานวิทยาเขต

๒. รองอธิการบดี ๑ คน เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาเขตนั้น แทนอธิการบดี

๓. ผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่ตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

๔. คณะกรรมการประจำวิทยาเขต (ต้องมีกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓)

บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัย (ม.๓๕-๓๖ และ ม. ๔๑)

ในบัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัย มี

๑.คณบดี ๑ คน เป็นผู้บังคับบัญชามีหน้าที่รับผิดชอบงาน

๒. รองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่ตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

๓. คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย หรือคณะ หรือวิทยาลัย ตามลำดับ *(ต้องมีกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓)*

คุณสมบัติคณบดี วาระ และการรักษาราชการ(ม.๓๗-๔๐)

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณบดีจากผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี และให้อธิการบดีมีอำนาจในการถอดถอนรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดี

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

ในกรณีที่คณบดีไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ให้อธิการบดีแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ เป็นผู้รักษาราชการแทนแต่ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วัน

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๐๓/๒๕๖๑

การตั้งรองอธิการบดีกรณีอธิการบดีรักษาราชการแทน และการตั้งกรรมการสภาจากผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี (ม.เกษตรศาสตร์)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ คณะที่ ๒ และคณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๒๐ แห่ง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่ง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๐๓/๒๕๖๑ (ต่อ)

มาจากตัวแทนของบุคลากรประเภทต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย มาเป็นองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ลำหรับองค์ประกอบสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ กำหนดให้มีกรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี ประกอบกับข้อ ๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการ สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเภทผู้บริหาร ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดคุณสมบัติของ

คำวินิจฉัยชี้คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๐๓/๒๕๖๑ (ต่อ)

ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีว่าต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี จึงเห็นได้ว่าผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้รักษาการแทนรองอธิการบดีมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีที่มีคุณสมบัติเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ

ตามข้อหารือนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ดำเนินการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี ตามมาตรา ๒๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ ประกอบกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือก

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๐๓/๒๕๖๑ (ต่อ)

กรรมการสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเภทผู้บริหาร ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฯ โดยที่ประชุมของผู้รักษาการแทนรองอธิการบดีได้มีมติเลือก นายดำรง ศรีพระราม รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายบริหารกิจการภายใน เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี โดยเห็นว่าเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ คณะที่ ๒ และคณะที่ ๘) เห็นว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๔๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ กำหนดให้ในกรณีที่มี

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๐๓/๒๕๖๑ (ต่อ)

กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่ใด ให้ผู้รักษาการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างรักษาการแทน นั้น เป็นการกำหนดให้ผู้รักษาการแทนในตำแหน่งนั้นมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนรักษาการแทน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเท่านั้น แต่มิได้มีความหมายรวมไปถึงการให้ผู้รักษาการแทนเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการใด ๆ เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นได้ด้วย โดยในกรณีดังกล่าวนั้นได้เคยมีความเห็นของคณะกรรมการ กฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๑๘๒/๒๕๕๖

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๐๓/๒๕๖๑ (ต่อ)

ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์ทางกฎหมายในกรณีทำนองเดียวกันนี้ไว้แล้ว ดังนั้น การดำเนินการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๔) ข้างต้น จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้นายดำรงฯ ซึ่งเป็นผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี ขาดคุณสมบัติเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยดังกล่าว และเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย แต่การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ทั้งนี้ ตามนัย ม. ๑๙ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

การที่นายดำรงฯ ขาดคุณสมบัติในการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๒๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๐๓/๒๕๖๑ (ต่อ)

เกษตรศาสตร์ฯ เป็นเหตุให้ตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลง การดำเนินการต่อไปเพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงต้องนำ มาตรา ๒๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ ที่กำหนดให้ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่มาใช้บังคับ เพื่อที่สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดังกล่าวจะได้ไปดำเนินการแต่งตั้งรองอธิการบดีโดยคำแนะนำของอธิการบดีตามมาตรา ๒๒ (๘) และมาตรา ๓๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๐๓/๒๕๖๑ (ต่อ)

ซึ่งได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวเลือกกันเองหนึ่งคนเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๒๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ ต่อไป

อนึ่ง ปัญหาตามข้อหารือนี้เกิดขึ้นเนื่องจากผู้รักษาการแทนอธิการบดีได้ดำเนินการแต่งตั้งผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี ซึ่งตามหลักการในมาตรา ๒๒ (๘) และมาตรา ๓๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ ผู้รักษาการแทนอธิการบดีสามารถเสนอสภามหาวิทยาลัยให้แต่งตั้งรองอธิการบดีได้โดยไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งผู้รักษาการแทนรองอธิการบดี ถ้าผู้รักษาการแทนอธิการบดีได้ดำเนินการตามหลักการดังกล่าวมาตั้งแต่ต้นแล้ว ก็จะไม่ทำให้เกิดปัญหาตามข้อหารือนี้

คุณสมบัติของอธิการบดี

มาตรา ๒๙ อธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รวมทั้งมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

วาระและการพ้นจากตำแหน่งอธิการบดี

มาตรา ๓๐ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) สภามหาวิทยาลัยให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

การให้ออกจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องมีคะแนนเสียงลงมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘

ลอกผลงานทางวิชาการจึงขาดคุณธรรมและจริยธรรม

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อรันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ให้ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากการได้รับอนุมัติปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา เป็นการออกคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ไม่ว่าจะพ้นขั้นตอนการกำหนดให้อุทธรณ์หรือ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ให้โต้แย้งตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นมาแล้วหรือไม่ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ แต่ถ้าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ การเพิกถอนต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การที่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองเห็นว่าคำสั่งนั้น ณ เวลาออกคำสั่งเป็นคำสั่งทางปกครองที่ออกมาโดยไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขแห่งความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครอง คำสั่งทางปกครองนั้นย่อมเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้นมีอำนาจในการเพิกถอน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

คำสั่งทางปกครองดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะกำหนดให้ผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลัง หรือมีผลในอนาคตก็ได้ มาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจอนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และข้อ ๓๕.๒.๖ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๖ กำหนดว่า นิสิตจะขอรับปริญญามหาบัณฑิตแผน ก และปริญญาดุษฎีบัณฑิต ต้องมีคุณสมบัติทำปริญญานิพนธ์ผ่านตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยและสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ได้ข้อ ๓๖ กำหนดว่า การให้ปริญญามหาวิทยาลัยจะพิจารณานิสิตที่ได้ยื่นความจำนงขอรับปริญญา มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๓๕.๒ และมี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ความประพฤติดี เพื่อเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยขออนุมัติปริญญา หรือประกาศนียบัตร จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจอนุมัติให้ปริญญาแก่นิสิตผู้ที่มีคุณสมบัติขอรับปริญญามหาบัณฑิตแผน ก และปริญญาดุษฎีบัณฑิต โดยบุคคลนั้นจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทำปริญญานิพนธ์ผ่านตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย และสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ได้ และจะต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงจะพิจารณาอนุมัติปริญญาให้แก่นิสิตผู้นั้น และในทางกลับกัน หากพบว่ามีนิสิตผู้ที่เสนอขอรับปริญญาขาดคุณสมบัติประการใดประการหนึ่ง บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้ให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจที่จะพิจารณาไม่อนุมัติปริญญาให้ได้ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า ตามรายงานผลการสอบข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

การทำปริญญานิพนธ์ของผู้ฟ้องคดีของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่าปริญญานิพนธ์ของผู้ฟ้องคดี เรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยเฉพาะบทที่ ๒ ว่าด้วยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นบทที่ว่าด้วยแนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีข้อความซ้ำซ้อนและคล้ายคลึงกับปริญญานิพนธ์ของนางสาวทัศนา แสวงศักดิ เรื่องรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกอาชีพระยะสั้น ช่างอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา ตอนที่ ๑ แนวคิดพื้นฐานและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ได้เสนอปริญญานิพนธ์ก่อนผู้ฟ้องคดี ประมาณ ๒๔ หน้า โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ข้อความที่ซ้ำซ้อนและคล้ายคลึงกับปริญญานิพนธ์ของนางสาวทัศนา เป็นการอ้างอิง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

แนวคิดของผู้อื่นเพื่อสนับสนุนแนวคิดหรือข้อเสนอหรือความคิดเห็นของตนเอง จึงเชื่อได้ว่าข้อความที่ซ้ำซ้อนและคล้ายคลึงกับปริญญานิพนธ์ของนางสาวทศนา ในปริญญานิพนธ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นข้อความที่ได้คัดลอกมาจากปริญญานิพนธ์ของนางสาวทัศนา เพียงแต่ได้สลับบรรทัดของข้อความเพื่อหลอกลวงกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ให้เข้าใจไขว้เขวว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ดำเนินการเอง จึงเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำปริญญานิพนธ์ด้วยแนวคิดของตนเองตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย การคัดลอกข้อความแม้จะเป็นเพียงส่วนหนึ่ง แต่ก็ถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อจริยธรรมทางวิชาการและการทำงานวิชัย ซึ่งมีผลให้ปริญญานิพนธ์ไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของวิชาการ ปริญญานิพนธ์ทุกบทต้องทำโดยนิสิตผู้ขอรับปริญญาหรือผู้วิจัยทั้งหมด เพื่อแสดงถึง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

คุณภาพวิชาการ จะลอกเลียนส่วนใดๆ ไม่ได้ความมีคุณภาพต้องครบทั้งเล่ม ไม่ใช่พิจารณาจากส่วนใดส่วนหนึ่ง และการลอกเลียน ถือเป็นความผิดอย่างร้ายแรงในทางวิชาการ จึงเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการขอรับปริญญาดุษฎีบัณฑิต และกรณีดังกล่าวถือได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงในส่วนที่เป็นสาระสำคัญในการออกคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งอนุมัติปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ โดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ทำปริญญานิพนธ์ด้วยตนเอง จึงเป็นการออกคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้ทำคำสั่งทางปกครองสามารถ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ที่จะเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติถอนการอนุมัติปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ที่ได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีไปแล้วปรากฏตามรายงานการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๔.๓ และมีหนังสือแจ้งมติดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า *ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจงใจปกปิดระดับขั้นของการประเมินคุณภาพของปริญญานิพนธ์ตามข้อ ๒๗ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๖ เพื่อแสดงให้เห็นว่าปริญญานิพนธ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้มาตรฐาน และคณะกรรมการสอบปากเปล่าและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์และกระบวนการทำปริญญานิพนธ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา นั้น* เห็นว่า คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ในการควบคุมและให้คำปรึกษาปริญญานิพนธ์ มีหน้าที่ในการพิจารณากระบวนการทำปริญญานิพนธ์ และเมื่อปริญญานิพนธ์นั้นสมบูรณ์ คณะกรรมการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ดังกล่าว จึงลงชื่อเสนอปริญญานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่ออนุมัติปริญญานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา การประเมินของคณะกรรมการประเมินตามเนื้อหาสาระของบทที่ ๒ โดยไม่มีข้อเท็จจริงการคัดลอกข้อความจากปริญญานิพนธ์ของบุคคลอื่นซึ่งถือเป็นสาระสำคัญทำให้คณะกรรมการเข้าใจว่าผู้ฟ้องคดีได้เรียบเรียงหลักทฤษฎีด้วยตนเอง การประเมินของคณะกรรมการจึงเป็นการประเมินโดยผิดหลง ส่วนการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ชี้แจงข้อเท็จจริง เห็นได้ว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการคัดลอกปริญญานิพนธ์เกิดขึ้นภายหลังจากกระบวนการจัดทำปริญญานิพนธ์ การสอบปริญญานิพนธ์และการประเมินคุณภาพปริญญานิพนธ์ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาหลักสูตร

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๖ เสร็จสิ้นแล้ว อีกทั้งคณะกรรมการสอบปากเปล่า และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เมื่อได้ลงชื่อเสนอปริญญานิพนธ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว ถือว่าได้ดำเนินการครบถ้วนตามหน้าที่แล้ว เมื่อผลปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนาคัดลอกข้อความจากปริญญานิพนธ์ของผู้อื่นจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อพิจารณาถอนปริญญานิพนธ์ดังกล่าว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติถอนปริญญานิพนธ์ของผู้ฟ้องคดีซึ่งถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การประเมินปริญญานิพนธ์หรืองานวิจัยจะต้องประเมินทั้ง ๕ บท ไม่ใช่ประเมินผลเพียงบทใดบทหนึ่งเท่านั้น การประเมินต้องประเมินทุกประเด็นอย่างครอบคลุม โดยให้น้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกันนั้น เห็นว่า บทที่ ๒ เป็นส่วนหนึ่งของปริญญานิพนธ์ที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องทำการศึกษาวิจัยจากเอกสารอ้างอิง ซึ่งเป็นตำราและบทความจากต่างประเทศด้วยตนเองเพื่อที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีความรู้ในส่วนที่เป็นแนวความคิดและทฤษฎีในเรื่องที่จัดทำปริญญานิพนธ์จริง ข้อความในบทที่ ๒ จึงถือเป็นสาระสำคัญ เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้คัดลอกข้อความจากปริญญานิพนธ์ของผู้อื่นโดยมีส่วนที่เหมือนกันทุกตัวอักษรประมาณ ๑๕ หน้า จะไม่ตรงกันบางส่วน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ก็เฉพาะการอ้างอิง พ.ศ. และปีที่พิมพ์เท่านั้น แม้จะคัดลอกข้อความเพียงส่วนหนึ่งก็ตาม แต่ก็ทำให้ปริญญานิพนธ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้มาตรฐาน และยังถืออีกว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ขาดจริยธรรมและคุณธรรม อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้จึงฟังไม่ขึ้น

ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ชอบแล้ว ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย พิพากษายืน

ผู้บังคับบัญชาของอธิการบดีเกี่ยวกับวินัย (พรบ. กพอ. ม.๔๙)

มาตรา ๔๙ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่เป็นกรณีการกระทำผิดวินัยที่มิใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.พ.อ. กำหนด จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ก่อนตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่าการกล่าวหานั้นมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ในกรณีอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย คำว่าผู้บังคับบัญชาตามมาตรานี้ ให้หมายถึงผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๕๔

อำนาจในการเพิกถอนปริญญา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๒/๐๗๖๙๐ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความว่า ตามที่พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๑ ได้กำหนดให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา ในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยและมาตรา ๒๑ (๕) กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ในการอนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัย ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ออกระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยระบบการศึกษาสำหรับขั้นปริญญาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๐ และข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๕๔ (ต่อ)

ที่ออกแทนระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้กับการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย นั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใคร่ขอหารือข้อกฎหมายมายังคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. ในกรณีที่มหาวิทยาลัยได้อนุมัติปริญญาให้กับบุคคลที่สำเร็จการศึกษาตามข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย และบุคคลดังกล่าวได้เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เป็นที่เรียบร้อยแล้ว หากต่อมาภายหลังปรากฏข้อเท็จจริงใดที่ทำให้บุคคลดังกล่าวขาดคุณสมบัติ หรือมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือไม่เหมาะสมที่จะสำเร็จการศึกษาได้นั้น มหาวิทยาลัยโดยสภามหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการให้ปริญญาตามมาตรา ๒๑ (๕) จะมีอำนาจ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๕๔ (ต่อ)

เพิกถอนปริญญาบัตรที่เคยอนุมัติให้แก่บุคคลดังกล่าวได้หรือไม่ และจะดำเนินการกับกรณีดังกล่าวอย่างไร

๒. เนื่องจากพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยระบบการศึกษาขั้นปริญญาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๐ และข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ มิได้บัญญัติชัดเจนเกี่ยวกับกรณีการเพิกถอนการให้ปริญญาไว้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจะสามารถเพิ่มเติมบทบัญญัติกรณีดังกล่าวในกฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบของมหาวิทยาลัยได้หรือไม่ และหากมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวในภายหลัง จะกระทบต่ออำนาจของมหาวิทยาลัยในการดำเนินการตามข้อ ๑ หรือไม่

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๕๔ (ต่อ)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในกรณีที่มหาวิทยาลัยได้อนุมัติการให้ปริญญาแก่บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และบุคคลดังกล่าวได้เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หากต่อมาภายหลังปรากฏข้อเท็จจริงใดที่ทำให้บุคคลดังกล่าวขาดคุณสมบัติ หรือมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนหรือไม่เหมาะสมที่จะสำเร็จการศึกษาได้นั้น มหาวิทยาลัยโดยสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการให้ปริญญาตาม

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๕๔ (ต่อ)

มาตรา ๒๑ (๕) จะมีอำนาจเพิกถอนปริญญาที่เคยอนุมัติให้แก่บุคคลดังกล่าวได้หรือไม่ และจะดำเนินการกับกรณีดังกล่าวอย่างไร เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๑ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้เป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติการให้ปริญญาแก่บุคคล การอนุมัติการให้ปริญญาดังกล่าวสภามหาวิทยาลัยจะต้องพิจารณาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น และเมื่อได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคคลใดมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะสำเร็จการศึกษาได้สภามหาวิทยาลัยย่อมมีมติอนุมัติการให้ปริญญาแก่บุคคลนั้นประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการอนุมัติการให้ปริญญามีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามบทนิยามมาตรา ๕๒ แห่ง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๕๔ (ต่อ)

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น หากต่อมาปรากฏว่าบุคคลที่สภามหาวิทยาลัยได้มีมติอนุมัติการให้ปริญญาไปแล้วนั้นขาดคุณสมบัติ หรือมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนที่จะสำเร็จการศึกษาตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ ซึ่งมีผลให้มติสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการอนุมัติการให้ปริญญาแก่บุคคลดังกล่าวเป็นไปโดยไม่ชอบ สภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการให้ปริญญาย่อมมีอำนาจที่จะเพิกถอนมติสภามหาวิทยาลัยที่ได้อนุมัติการให้ปริญญานั้นได้ตามมาตรา ๒๑ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฯ ประกอบกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๕๔ (ต่อ)

ประเด็นที่สอง เนื่องจากพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบจุฬาลงกรณีมหาวิทยาลัยว่าด้วยระบบการศึกษาขั้นปริญญาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๐ และข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ มิได้บัญญัติชัดเจนเกี่ยวกับกรณีการเพิกถอนการให้ปริญญาไว้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจะสามารถเพิ่มเติมบทบัญญัติกรณีดังกล่าวในกฎ ข้อบังคับหรือระเบียบของมหาวิทยาลัยได้หรือไม่ และหากมีการเพิ่มเติม บทบัญญัติดังกล่าวในภายหลังจะกระทบต่ออำนาจของมหาวิทยาลัยในการดำเนินการตามข้อ ๑ หรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่าสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจในการเพิกถอนมติสภามหาวิทยาลัยที่ได้อนุมัติการให้ปริญญาได้แล้ว จึงไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นนี้อีก

บทเฉพาะกาล (ม.๗๐)

มาตรา ๗๐ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ออกใช้บังคับ ให้นำกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ความหมายของคำว่า “อนุโลม”

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยโดยนำกฎหมายอื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำว่า *“นำกฎหมายอื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม”* หมายความว่า การนำหลักการและรายละเอียดของกฎหมายอื่นมาใช้บังคับ เพื่อให้การดำเนินการตามกฎหมายกำหนดให้มีการอนุโลมกฎหมายอื่นมาใช้บังคับนั้นบรรลุผล แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับเจตนารมณ์และหลักการของกฎหมายที่กำหนดให้มีการอนุโลมนั้น ตัวอย่างเช่น การตั้งกรรมการสอบสวนจากหน่วยงานอื่น ในส่วนของรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวนฯ ถือว่าเป็นสาระสำคัญต้องเป็นไปตามกฎหมายที่อนุโลมนั้น ดังนั้นหากตั้งกรรมการสอบสวนผิดตั้งแต่แรกแม้จะเปลี่ยนให้ถูกต้องในภายหลังก็เป็นคำสั่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การแต่งตั้งประธานกรรมการจากข้าราชการทหาร แต่กฎหมายที่อนุโลมใช้บังคับกำหนดให้ตั้งจากข้าราชการพลเรือน เป็นต้น *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๘/๒๕๔๗ ประชุมใหญ่)*

ความหมายของคำว่า “อนุโลม” (ต่อ)

การที่กฎหมายหรือระเบียบขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้ สามารถนำกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน หรือลูกจ้างมาใช้บังคับโดยอนุโลม มีผลเป็นการนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้บังคับโดยปรับให้เข้ากับสภาพข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่จะนำมาใช้เท่านั้น ไม่ได้หมายความว่า จำเป็นต้องแต่งตั้งกรรมการสอบวินัยจากข้าราชการพลเรือน อย่างไรก็ตามการแต่งตั้งประธานกรรมการสอบสวนจะต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบเท่าได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๕๙/๒๕๕๙)*

อำนาจบังคับบัญชา

ราชัย อัศเวศน์

(๒). อำนาจในการควบคุมบังคับบัญชา

อำนาจในการควบคุมบังคับบัญชา บางครั้งเรียก “อำนาจบังคับบัญชา” หมายถึง อำนาจที่หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองใช้ปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยมีอำนาจทั้งในแง่ความเหมาะสมของการดำเนินงาน และการควบคุมให้การทำงานเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นอำนาจในการควบคุมบังคับบัญชาจึงเป็นอำนาจภายในองค์กรนิติบุคคลเดียวกันที่ผู้มีอำนาจสูงสุดในองค์กรนั้นใช้ในการปกครองผู้เป็นเจ้าหน้าที่ในองค์กรดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๐๒/๒๕๖๑

คำสั่งของผู้บังคับบัญชา....."ห้ามเข้าห้องทำงาน"

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะเป็นการสั่งการเกี่ยวกับการให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการทั่วไป เพื่อป้องกันเจ้าหน้าที่มิให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานต่าง ๆ อันถือเป็นมาตรการภายในของฝ่ายปกครองในการสั่งให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการ อันเป็นเรื่องของการบังคับบัญชาเพื่อบริหารงานภายในองค์กรมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ เจ้าหน้าที่ที่ถูกห้ามยังคงปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล มีตำแหน่งเงินเดือน และสิทธิประโยชน์สวัสดิการอื่น ๆ ตามกฎหมายเช่นเดิม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๐๒/๒๕๖๑(ต่อ)

คำสั่งจึงไม่ได้มีผลกระทบต่อสถานภาพสิทธิหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ใช่คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และเมื่อเป็นคำสั่งในเรื่องการบริหารงานภายในองค์กรของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะผู้ใช้อำนาจบังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม จึงไม่อาจถือว่าเจ้าหน้าที่ที่ถูกห้ามเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากคำสั่งดังกล่าว จึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๐๒/๒๕๖๑(ต่อ)

ด้วยเหตุนี้ การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาที่มีลักษณะเป็นการสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการทั่วไปเพื่อบริหารงานภายในองค์กรมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ถือเป็นมาตรการภายในของฝ่ายปกครองในการสั่งให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการเป็นเรื่องของการบังคับบัญชา ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับคำสั่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามและไม่ถือว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมาตรการภายในฝ่ายปกครอง

อำนาจควบคุมกำกับ

ราชัย อัศเวศน์

(๓). อำนาจในการควบคุมกำกับ

อำนาจในการควบคุมกำกับ บางครั้งเรียกว่า “อำนาจควบคุมกำกับดูแล” หมายถึง อำนาจที่องค์กรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรอื่นใช้การกำกับให้องค์กรนั้น ๆ ทำงานภายใต้กรอบของกฎหมาย ดังนั้น อำนาจในการควบคุมกำกับ จึงเป็นอำนาจระหว่างหน่วยการปกครองที่เป็นนิติบุคคลสองหน่วยขึ้นไปที่มีกฎหมายกำหนดความสัมพันธ์ไว้

อำนาจดุลพินิจ

ราชัย อัศเวศน์

(๔) อำนาจดุลพินิจ

ดุลพินิจ หมายถึง การที่กฎหมายให้อำนาจฝ่ายปกครองตัดสินใจที่จะเลือกกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือกระทำการไปในทางใดทางหนึ่ง ที่เห็นว่าเหมาะสม ในกรณีที่กฎหมายให้ทางเลือกหลายทาง ซึ่งหากเลือกกระทำการไปในทางใดโดยมีเหตุผลอันสมควรแล้วก็ล้วนเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

ดุลพินิจและหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจ

- **การใช้ดุลพินิจ** คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจเป็นเฉพาะกรณี ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจริงจะมีมาตรการวางไว้ล่วงหน้าไม่ได้ เช่น ภายในหน่วยงานจะกำหนดว่าเอกสารที่เป็นความลับของทางราชการห้ามเปิดเผยจะทำไม่ได้ เพราะเท่ากับไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบในเอกสารใช้ดุลพินิจที่จะเปิดเผยหรือไม่
- **อำนาจในการใช้ดุลพินิจ** ไม่ใช่สิทธิเสรีภาพที่เจ้าหน้าที่จะตัดสินใจว่าจะใช้ดุลพินิจหรือไม่ **แต่อำนาจดุลพินิจ เป็นหน้าที่ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องตัดสินใจอย่างอิสระ** ภายหลังจากที่ได้รับทราบข้อเท็จจริงของเรื่องแล้ว
- **ต้องใช้ดุลพินิจอย่างเสมอภาค** หมายความว่าในกรณีที่มีข้อเท็จริงอย่างเดียวกัน ต้องใช้ดุลพินิจไปในทางเดียวกัน
- **การใช้ดุลพินิจไม่ใช่เป็นเรื่องใช้อำนาจตามอำเภอใจ แต่ต้องใช้อย่างมีเหตุผลภายในกรอบของกฎหมาย**ซึ่งมาตรา ๑๕ ได้กำหนดให้คำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกัน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๒๖/๒๕๕๑ ได้กำหนดอำนาจดุลพินิจเพิ่มเติมดังนี้

“อำนาจดุลพินิจไม่ใช่อำนาจสมบูรณ์ซึ่งปราศจากเงื่อนไขที่องค์กรฝ่ายปกครองจะใช้ได้ตามอำเภอใจ แต่จะต้องเป็นการเลือกที่จะออกคำสั่งหรือมาตรการที่กฎหมายเปิดช่องให้กระทำ โดยพิจารณาว่าตนสมควรจะออกคำสั่งหรือใช้มาตรการใดจึงจะสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้กฎหมายเพื่อประโยชน์ของมหาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ดีที่สุด”

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.260/2554

ค่าเช่าบ้านข้าราชการ สิทธิที่ไม่แตกต่างกัน

ข้าราชการไม่ว่าจะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นส่วนภูมิภาคหรือส่วนกลางย่อมต้องมีหน้าที่ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด และเมื่อข้าราชการทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในแนวทางอย่างเดียวกันแล้ว ข้าราชการทุกคนก็ควรที่จะมีสิทธิได้รับสวัสดิการของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน.... ข้าราชการมีอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะไม่ว่าราชการส่วนใดก็ย่อมได้รับสวัสดิการค่าเช่าบ้านเท่าเทียมกัน แม้ผู้ฟ้องคดีได้โอนย้ายและเปลี่ยนประเภทข้าราชการไปจากข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นข้าราชการส่วนกลางก็ไม่สมควรจะกระทบกระเทือนสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากรัฐแต่อย่างใด

คำสั่งไม่ให้เบิกค่าเช่าบ้านจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๔/๒๕๔๗

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ต้องผูกพันต่อการใช้ดุลพินิจที่ผ่านมาของตนในการพิจารณาหรือการกระทำใดๆก็ตามที่มีข้อเท็จจริงอย่างเดียวกัน หากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธการใช้ดุลพินิจดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๙ วรรค ๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

ส่วนการเรียกร้องค่าเสียหายนั้น ความเสียหายดังกล่าวต้องเป็นผลโดยตรงจากคำสั่งทางปกครองนั้น และค่าเสียหายจะต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับความเสียหายที่ได้เกิดขึ้นแล้วอย่างแท้จริง เช่น ค่าธรรมเนียมซื้อแคชเชียร์เช็คเพื่อใช้เป็นหลักประกันซอง และค่าธรรมเนียมของธนาคารในการออกหนังสือค้ำประกันสัญญา สำหรับค่าเสียหายจากการขาดประโยชน์จาก

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๔/๒๕๔๗ (ต่อ)

กำไรที่ควรจะได้รับนั้นเป็นเพียงความคาดหมายในอนาคต ประกอบกับเมื่อการทำสัญญามิได้เกิดขึ้นอันทำให้คู่สัญญาไม่ต้องปฏิบัติตามสัญญาในส่วนของตนเป็นการตอบแทน การจะอ้างเอากำไรอันเป็นประโยชน์ตอบแทนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นก่อนมีการทำสัญญาเนื่องจากได้ตระเตรียมดำเนินการบางสิ่งบางอย่างลงไป ฝ่ายที่กล่าวอ้างมีหน้าที่นำสืบและแสดงพยานหลักฐานให้เห็นว่าได้รับความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจริง และสำหรับความรับผิดก่อนสัญญาในกรณีที่สัญญาไม่เกิดขึ้นเพราะเหตุที่หน่วยงานทางปกครองต้องรับผิดนี้ จะต้องมีการกำหนดค่าสินไหมทดแทนกรณีดังกล่าวไว้ในสัญญาด้วย หาไม่แล้วศาลย่อมไม่อาจกำหนดค่าเสียหายในส่วนดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (เคยล้มละลาย)

ศาลปกครองกลางได้พิจารณาแล้ว มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า การออกข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕(๔) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ “เคยเป็นบุคคลล้มละลาย” โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่แห่ง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗

ศาลปกครองกลางเห็นว่า มาตรา ๓๐ วรรค ๑ ของ ร.ธ.น. แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับขณะเกิดข้อพิพาทได้วาง “หลักความเสมอภาค” ไว้ โดยมาตรา ๓๐ ของ

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

ร.ธ.น. แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติรับรอง “หลักแห่งความเสมอภาค” ไว้ ซึ่งมีสาระสำคัญอย่างเดียวกัน และมาตรา ๔ แห่ง ร.ธ.น. แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งใช้บังคับขณะที่ศาลพิพากษาคดีบัญญัติไว้ด้วยว่า *“ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคบรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับ*

การคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้” ดังนั้น “หลักแห่งความเสมอภาค” จึงถือได้ว่าได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองของประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน หลักแห่งความเสมอภาคนี้องค์กรต่าง ๆ ของรัฐรวมทั้งฝ่ายปกครองต้องปฏิบัติต่อบุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญอย่างเดียวกัน และปฏิบัติต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละคน การปฏิบัติต่อบุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญแตกต่างกันย่อมขัดต่อหลักความเสมอภาค จึงเห็นได้ว่า หลักความเสมอภาคไม่ได้บังคับให้องค์กรต่าง ๆ ของรัฐต้องปฏิบัติต่อบุคคลทุกคนอย่างเดียวกัน ตรงกันข้ามกลับบังคับให้ต้องปฏิบัติต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระ

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

สำคัญแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของแต่ละบุคคล เฉพาะแต่บุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญเท่านั้นที่องค์กรต่าง ๆ ของรัฐต้องปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านั้นอย่างเดียวกัน โดยมาตรา ๓๐ วรรค ๓ ได้บัญญัติวางข้อจำกัดการกระทำดังกล่าวขององค์กรต่าง ๆ ของรัฐไว้ด้วยว่า การนำเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาอ้างเพื่อเลือกปฏิบัติต่อบุคคลให้แตกต่างกัน หากเป็นไปโดยไม่เป็นธรรม ก็ย่อมถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติต่อ

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

บุคคลโดยไม่เป็นธรรมเช่นเดียวกัน หากการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างดังกล่าว โดยไม่มีเหตุผลที่หนักแน่นควรค่าแก่การรับฟัง ย่อมถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ วรรค ๓ ดังกล่าว ดังนั้น การที่สภามหาวิทยาลัยจะใช้อำนาจดุลพินิจตามมาตรา ๒๙ แห่ง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจาก “เคยเป็นบุคคลล้มละลาย” ตามข้อ ๕ (๔) ของข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงต้องมีเหตุผลที่หนักแน่นควรค่าแก่การรับฟังว่าคุณสมบัติ

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

ต้องห้ามดังกล่าวไม่เหมาะสมอย่างไรอันทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งอธิการบดีได้

เมื่อพิจารณาจากคุณสมบัติตามข้อ ๕ (๔) ของข้อบังคับดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การกำหนดคุณสมบัติว่าต้อง “ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย” เป็นการกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับสถานะของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจโดยไม่ปรากฏเหตุผลว่าการกำหนดคุณสมบัติเช่นว่านั้นไม่เหมาะสมหรือมีลักษณะเป็นปฏิปักษ์ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ในตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอย่างไร แม้จะรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่าผู้ฟ้องคดีเคยเป็นบุคคลล้มละลายซึ่งเป็นการกำหนดสถานะของบุคคลทาง

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

กฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย แต่ต่อมาได้มีประกาศเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เรื่อง ปลดลูกหนี้จากการล้มละลาย ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ (ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๘ ตอนที่ ๑๒๓ ง หน้า ๖๓ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔) ผู้ฟ้องคดีจึงพ้นจากการล้มละลายตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเหตุผลในการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการสรรหาเป็นอธิการบดีของมหาวิทยาลัยที่กำหนดว่าต้อง “ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย” นั้น เป็นความประพฤติที่ไม่เหมาะสมหรือมีลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอธิการบดีของมหาวิทยาลัยอย่างไร เมื่อรับฟังข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

ได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีสถานะทางเศรษฐกิจในขณะเกิดข้อพิพาทเป็นบุคคลที่มิได้เป็นบุคคลล้มละลาย จึงต้องรับฟังว่าสถานะของผู้ฟ้องคดีมิได้มีสาระสำคัญแตกต่างกับสถานะของบุคคลที่ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย การนำเหตุสถานะของบุคคลของผู้ฟ้องคดีซึ่งเกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจดังกล่าวแล้วมาเป็นเหตุอ้างเพื่อเลือกปฏิบัติต่อผู้ฟ้องคดีเพื่อปฏิบัติต่อผู้ฟ้องคดีให้แตกต่างกับบุคคลที่มิได้เป็นบุคคลล้มละลายจึงเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีสถานะบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจที่มีสาระสำคัญอย่างเดียวกันให้แตกต่างกันอันเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลควรค่าแก่การรับฟัง ซึ่งเป็น

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

การต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ ของ ร.ธ.น. แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับขณะเกิดข้อพิพาท ดังนั้น จึงรับฟังได้ว่า การใช้อำนาจดุลพินิจของสภามหาวิทยาลัย กรณีผู้ฟ้องคดีเคยเป็นบุคคลล้มละลายและมีมติว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการรับการคัดเลือกเป็นอธิการบดีของมหาวิทยาลัย ตามข้อ ๕(๔) ของข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นการใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

มหาวิทยาลัยอ้างว่าข้อ ๕(๔) ของข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ขัดแย้งกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่ง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น เห็นว่าแม้มาตรา ๒๙ แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าว กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้ก็ตาม แต่การออกข้อบังคับสภามหาวิทยาลัย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองที่อาศัยมาตรา ๒๙ แห่ง พ.ร.บ. เดียวกัน ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับ “หลักแห่งความเสมอภาค” ตามที่ได้การรับรองและคุ้มครองไว้ใน

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

มาตรา ๓๐ ของ ร.ธ.น. แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๔ แห่ง ร.ธ.น. แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งใช้บังคับขณะที่ศาลพิพากษาคดี เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าผู้ฟ้องคดีได้รับการปลดจากการล้มละลายแล้ว การกำหนดข้อห้ามบุคคลที่เคยเป็นบุคคลล้มละลายให้แตกต่างกับบุคคลที่ไม่เคยล้มละลายเป็นการปฏิบัติต่อบุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญให้แตกต่างกันย่อมขัดต่อ “หลักความเสมอภาค” ตามมาตรา ๓๐ ของ ร.ธ.น. แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้ออ้างของสภามหาวิทยาลัยที่อ้างว่าข้อ ๕ (๔) ของข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ ว่าด้วยหลักเกณฑ์

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ขัดแย้งกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่ง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงไม่อาจรับฟังได้

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

พิพากษาเพิกถอนมติของสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เฉพาะส่วนที่มีผลให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งอธิการบดี โดยให้การเพิกถอนมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เป็นต้นไป ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาตามมาตรา ๖๙ วรรค ๑ (๘) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่ามหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยชอบที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๐๙/๒๕๕๘

การมอบอำนาจในลักษณะที่เป็นการให้ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เป็นการทำนิติกรรมที่เป็นการจำหน่ายสิทธิของผู้มอบอำนาจ เจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจึงต้องตรวจสอบหนังสือมอบอำนาจโดยเคร่งครัด เมื่อปรากฏว่าชื่อสกุลของผู้ฟ้องคดีในหนังสือมอบอำนาจสะกดไม่ถูกต้อง สำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัวของผู้ฟ้องคดีหมดอายุ และสำเนาภาพถ่ายเอกสารประกอบการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของผู้ฟ้องคดีไม่มีการลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง การมอบอำนาจดังกล่าวจึงมีข้อพิรุธน่าสงสัยซึ่งเป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบเอกสารดังกล่าวให้ตรงกับ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๐๙/๒๕๕๘ (ต่อ)

หลักฐานเดิมตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการมอบอำนาจให้ทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือกิจการอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อนดำเนินการจดทะเบียนให้ การใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบหนังสือมอบอำนาจของเจ้าหน้าที่ในกรณีเช่นนี้ยังไม่เพียงพอ ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานที่ดินมีคำสั่งให้เปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินในโฉนดที่ดินพิพาทจากชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นชื่อผู้ร้องสอด เพราะเชื่อว่ามีการมอบอำนาจโดยถูกต้องแล้วโดยไม่ได้ตรวจสอบการมอบอำนาจให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว ก่อนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

๑) แนวทางในการควบคุมการใช้ดุลพินิจ

ก. หลักแห่งความเหมาะสม หรือ หลักความสัมฤทธิ์ผล
(Principle of Appropriateness)

ข. หลักแห่งความจำเป็น
(Principle of Necessity)

ค. หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ
(Principle of Proportionality – stricto sensue)

ก. หลักแห่งความเหมาะสม

บางครั้งเรียกว่า “หลักความสัมฤทธิ์ผล” เป็นหลักที่บังคับว่าในบรรดามาตรการที่กฎหมายให้อำนาจฝ่ายปกครองออกมาใช้บังคับกับราษฎรได้นั้น ฝ่ายปกครองจำต้องใช้วิจารณญาณเลือกเอามาตรการที่สามารถทำให้เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้เท่านั้น มาตรการใดที่ไม่สามารถทำให้เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับที่ให้อำนาจปรากฏเป็นจริงขึ้นมาได้เลย ย่อมเป็นมาตรการที่ขัดต่อหลักการดังกล่าวจึงไม่มีผลใช้บังคับได้ ดังนั้น วรพจน์ วิศรุตพิชญ์ จึงกล่าวว่า “หลักความเหมาะสม” จึงเป็นสิ่งเดียวกับ “สามัญสำนึก” ของคนธรรมดาทั่วไป มาตรการใดที่ฝ่ายปกครองออกมาใช้บังคับแก่ราษฎร์แล้วไม่ก่อให้เกิดผลตามที่ต้องการจะให้เกิดได้อย่างแน่แท้ หรือมาตรการที่ก่อให้เกิดผลตรงกันข้ามกับที่ต้องการจะให้เกิด ถือว่าเป็นมาตรการที่ไร้ความหมายอย่างสิ้นเชิง ดังนั้น หากฝ่ายปกครองตัดสินใจออกมาตรการที่ไม่สามารถดำเนินการให้เจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับที่ให้อำนาจสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างแน่แท้ จึงต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าฝ่ายปกครองมีความมุ่งหมายภายในใจที่จะใช้มาตรการนั้นเป็นเครื่องมือดำเนินการให้เกิดผลอย่างอื่นนอกเหนือไปจากผลที่กฎหมายฉบับที่ให้อำนาจประสงค์จะให้เกิดขึ้น จึงเข้าข่ายเป็น“การใช้อำนาจโดยมิชอบ (Abuse of Power) เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๑๐/๒๕๑๒ , คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๑/๒๕๔๗, อ.๙๐/๒๕๔๗ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑ (หลักแห่งความเหมาะสม)

สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีคำสั่งไม่เปิดเผยรายงานการประชุมของคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ และรายงานการประชุมของคณะกรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกันคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพราะในการประชุมดังกล่าวอาจจะมีคำพูดพาดพิงถึงหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ซึ่งการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด แต่ปรากฏว่าข้อเท็จจริงว่าในการประชุมดังกล่าวได้มีการถ่ายทอดสดการประชุมฯทางวิทยุกระจายเสียง ดังนั้น ความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองความปลอดภัยจึงไม่อาจเป็นไปได้เพราะเรื่องการประชุมได้มีการถ่ายทอดกระจายเสียงไปอย่างกว้างขวางแล้ว

ตัวอย่างที่ ๓ (หลักแห่งความเหมาะสม)

การย้ายข้าราชการระดับ ๖ ไปปฏิบัติงานที่ท่าเทียบเรือแม้จะเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ตามกฎหมายที่จะทำการกำกับดูแลการดำเนินกิจการท่าเทียบเรือสำเร็จลุล่วงไปได้ก็ตาม แต่การกำกับดูแลดังกล่าวไม่จำเป็นต้องให้ผู้ฟ้องคดีออกไปปฏิบัติงานเป็นการประจำก็ได้ เพราะองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่เพียงตรวจสอบการดำเนินการตามสัญญาของเอกชนเป็นครั้งคราว และในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารกระทำได้สะดวก ซึ่งผู้ฟ้องคดีสามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่จำเป็นต้องไปนั่งปฏิบัติงานประจำ ณ ท่าเทียบเรือ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติหลายด้าน การให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติงานประจำ ณ ท่าเทียบเรือ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านอื่น ๆ ได้ อันจะทำให้การบริหารงานบุคคลในสำนักงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย คำสั่งดังกล่าวข้างต้นจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๐/๒๕๔๗)*

ตัวอย่างที่ ๔ (หลักแห่งความเหมาะสม)

การที่ติดตั้งตู้วงจรไฟฟ้าของกรมทางหลวงปิดบังหน้าร้านและทางเข้าบ้านของผู้ฟ้องคดี ทั้ง ๆ ที่ยังสามารถย้ายเปลี่ยนตำแหน่งที่จะติดตั้งไปที่อื่นได้ จึงเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ฟ้องคดีเกินความจำเป็น การกำหนดตำแหน่งที่ติดตั้งตู้วงจรไฟฟ้าของกรมทางหลวงดังกล่าวจึงยังมิได้สัดส่วนกันระหว่างประโยชน์สาธารณะกับประโยชน์ส่วนบุคคล *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๒/๒๕๔๙)*

ข. หลักแห่งความจำเป็น

หมายความว่า ในบรรดามาตรการหลาย ๆ มาตรการซึ่งล้วนแต่มีความเหมาะสมและเป็นมาตรการที่ล้วนทำให้การกระทำดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยกันทั้งสิ้น (equality effective) มาตรการใดมีลักษณะเป็นมาตรการที่ก่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับมาตรการนั้นจึงถือว่าเป็นมาตรการที่จำเป็นและรัฐจำต้องเลือกใช้มาตรการนั้น ๆ *(มีมาตรการที่เหมาะสมหลายมาตรการที่ทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์)* ความคิดนี้ วรพจน์ วิศรุตพิชญ์ กล่าวว่ามาจากหลักการที่ว่า *“ในระหว่างสิ่งที่เลวร้ายสองสิ่งที่จำเป็นต้องเลือก บุคคลควรจะเลือกสิ่งที่เลวร้ายน้อยที่สุด”* ดังนั้น ฝ่ายปกครองจึงมีอำนาจจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของราษฎรได้เพียงเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมย์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายเท่านั้น การจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของราษฎรเกินขอบเขตแห่งความจำเป็นแก่

การดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมย์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายเป็นสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยสามารถเห็นได้ชัดจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งซึ่งบัญญัติว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทำกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

ตัวอย่าง เช่น คำสั่งย้ายไปประจำที่ท่าเทียบเรือรัษฎา (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๐/๒๕๔๗) การจำกัดการประกอบอาชีพประมง(แหนอวน)ช่วงปลาวางไข่ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๑/๒๕๔๗)

ตัวอย่างที่ ๑ *(หลักแห่งความจำเป็น)*

การที่มีผู้ขอดูหนังสือประกอบหนังสือแสดงเจตจำนง (Secret Letter) จำนวน ๗ ฉบับ (หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า Side Letter) จากธนาคารแห่งประเทศไทย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะคือความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลได้และจะสร้างความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล แต่การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์สาธารณะเช่นเดียวกัน เพราะอาจจะก่อให้เกิดการแสวงหากำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจะเป็นอันตรายอย่างรุนแรงต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ และส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาสถานะการเงิน ความมั่นคงของสถาบันของเงินและความมั่นคงและสถาบันการเงินทั้งระบบ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงได้เลือกมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๒ *(หลักแห่งความจำเป็น)*

กรมประมงออกประกาศห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางชนิดในฤดูปลาที่มีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวในวัยอ่อนมีกำหนด ๓ เดือน*โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์และสัตว์น้ำวัยอ่อนถูกจับมากเกินควร และเพื่อให้สัตว์น้ำมีความอุดมสมบูรณ์สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนถาวรตลอดไป* แม้จะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบอาชีพประมง แต่ก็เป็นเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น เพราะผู้ประกอบอาชีพประมงสามารถนำเรือออกไปทำการประมงนอกพื้นที่หรือใช้เครื่องมือทำการประมงอื่นที่ไม่ต้องห้าม ประกาศดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีและผู้ประกอบอาชีพการประมงจำนวน ๒๓ คน จะได้รับ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๑/๒๕๔๗)

ตัวอย่างที่ ๓ *(หลักแห่งความจำเป็น)*

เมื่อจุดก่อสร้างสะพานลอยบริเวณพิพาทเป็นสี่แยกซึ่งไม่มีสะพานลอยคนเดินข้ามถนน อีกทั้งเป็นเขตชุมชนและมีโรงเรียนอยู่หลายแห่ง กรณีจึงถือได้ว่าการก่อสร้างสะพานลอยที่พิพาทมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในบริเวณดังกล่าว แม้บังทางเข้าออกที่ดินของผู้ฟ้องคดีบ้างแต่ก็ยังมีพื้นที่ว่างเพียงพอที่จะทำทางเข้าออกจากที่ดินได้ ดังนั้น การกำหนดจุดก่อสร้างสะพานลอยคนเดินข้ามถนนที่พิพาทของหน่วยงานทางปกครองจึงเป็นการกระทำหรือใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๑๓/๒๕๔๙)

ตัวอย่างที่ ๕ *(หลักแห่งความจำเป็น)*

การให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเพราะมีพฤติการณ์ก้าวร้าวในลักษณะพูดดูหมิ่นผู้บังคับบัญชาในที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แม้จะถือเป็นผู้บกพร่องในด้านความประพฤติ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นคนมีบุคลิกพูดจาโผงผาง ไม่สำรวม เป็นคนพูดตรง ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวยังไม่ถึงขั้นร้ายแรงที่วิญญูชนไม่อาจรับได้หากให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต่อไป คำสั่งให้ออกจากตำแหน่งดังกล่าวมีผลกระทบต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่น้อยกว่าการลงโทษวินัยขั้นร้ายแรงซึ่งมีโทษปลดออกหรือไล่ออก จึงเป็นการใช้ดุลพินิจเกินความจำเป็นในการใช้มาตรการควบคุมความประพฤติของผู้ใหญ่บ้าน คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๒๖/๒๕๕๑)

ค. หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ

บางครั้งแรกว่า *“หลักความสมเหตุผลหรือสมดุล” แม้ว่า*มาตรการที่ฝ่ายปกครองออกมาใช้บังคับกับประชาชนแม้จะสอดคล้องกับ “หลักความเหมาะสม” คือสามารถดำเนินการให้บรรลุเจตนารมณ์หรือความมุ่งหมายของกำหมายฉบับที่ให้อำนาจ และ “หลักความจำเป็น” คือมาตรการที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุดแล้ว ก็ตาม แต่ในการออกมาตรการดังกล่าวย่อมจะก่อให้เกิดทั้งประโยชน์และโทษแก่ทุกฝ่ายที่เป็นผู้รับผลจากการออกมาตรการนั้น ๆ ดังนั้น “หลักความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ”จึงเป็นหลักการที่ทำหน้าที่ในการเรียกร้องให้เกิดดุลยภาพขึ้นระหว่างความเสียหายอันเกิดขึ้นแก่เอกชนและหรือแก่สังคมโดยรวมกับประโยชน์อันมหาชนจะพึงได้รับจากมาตรการใดมาตรการหนึ่ง

ที่ฝ่ายปกครองออกมาใช้บังคับ โดยมาตรการที่สามารถดำเนินการให้บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับที่ให้อำนาจและกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุดและขณะเดียวกันเป็นมาตรการที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่มหาชนหรือส่วนรวมมากที่สุดด้วยเช่นกัน จึงเป็นมาตรการที่สอดคล้องต่อหลักความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ เช่น คำพิพากษาเปิดทางกับค่าใช้จ่ายในการย้ายเสาไฟฟ้า *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๑๑/๒๕๔๗)* คดีเกี่ยวกับผังเมือง *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๗/๒๕๔๕)* และการกำหนดพื้นที่สีเขียวสำหรับประโยชน์สาธารณะ *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘/๒๕๔๕)*

ตัวอย่างที่ ๒ *(หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ)*

ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยว่ากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ที่ห้ามสร้างอาคารที่อยู่อาศัยและประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารที่มีขนาดหรือความสูงไม่เกินข้อกำหนดมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา กทม.และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบทในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบเมืองในภาคต่างๆและเขตปริมณฑลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีนโยบายและมาตรการเพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชน ส่งเสริม และพัฒนาเศรษฐกิจ และโครงการบริการสาธารณะ

และพัฒนาด้านที่อยู่อาศัยและทางพาณิชยกรรมให้สอดคล้องกโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ห้ามสร้างอาคารที่อยู่อาศัยและประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารที่มีขนาดหรือความสูงไม่เกินข้อกำหนดในที่ดินของผู้ฟ้องคดีถึงแม้จะมีข้อขัดข้องในการใช้สิทธิของบุคคลอยู่บ้าง (๓ ราย) แต่ก็มีสัดส่วนน้อยกว่าประโยชน์ที่ กทม. และประชาชนส่วนรวมได้รับ *(คำพิพากษาศาลปกครองสุงสุดที่ อ.๑๗/๒๕๕๗)*

ตัวอย่างที่ ๕ *(หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ)*

การออกประกาศห้ามใช้เครื่องมืออวนรุนที่ใช้ประกอบกับเรือยนต์ทำการประมงในพื้นที่บางแห่งเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบการประกอบอาชีพและการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพราะอวนรุนมีลักษณะที่ทำให้สามารถจับสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่หน้าดินได้ซึ่งจะมีกลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจปนอยู่ด้วย นั้น แม้มาตรการดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพของผู้ฟ้องคดี แต่เมื่อชั่งน้ำหนักผลกระทบและความเสียหายที่ได้รับกับผลประโยชน์สาธารณะที่ต้องสูญเสียแล้ว เห็นได้ว่าความเสียหายที่ผู้ฟ้องได้รับเบาบางกว่าความเสียหายของประโยชน์สาธารณะ ประกาศฉบับดังกล่าวจึงเป็นมาตรการที่จำเป็นแก่การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเจตนารมย์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตลอดไป ประกาศดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๔๑/๒๕๔๙)

ตัวอย่างที่ ๖ (หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ)

แม้โครงการก่อสร้างสะพานเดินเท้า คสล. เลียบคลอง.....จะเป็นโครงการที่ อบต. มีหน้าที่ในการจัดให้มีตามกฎหมาย .....แต่ต้องวินิจฉัยต่อไปให้ได้ว่า...การกระทำนั้น...เป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย... หากประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปจะได้รับ..เมื่อเทียบกับ....ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับ...(แม้เป็นเอกชนคนเดียว).....นั้นไม่ได้สัดส่วนกัน เช่น ผู้ฟ้องคดีได้รับผลกระทบมากกว่า.....เช่นนี้ถือว่าเป็นการสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร.....เป็นเหตุให้กระทบสิทธิต่อผู้ฟ้องคดี...และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย....กรณีจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี... (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ ๓๙๔/๒๕๕๐)

ตัวอย่างที่ ๗ (หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ)

เมื่อในคดีนี้...ปรากฏข้อเท็จจริงว่า...การสร้างทางหรือถนนของผู้ถูกฟ้องคดี....จะก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยส่วนรวมและเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย..แต่เมื่อการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว...ก่อให้เกิดผลกระทบแก่ผู้ฟ้องคดี..... <u>อย่างไม่เป็นธรรม</u>.....จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสม

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๒/๒๕๕๕)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1491/2559

การสร้างสะพานลอยปิดทางเข้าออกที่ดินของเอกชน

การสร้างสะพานลอยปิดทางเข้าออกที่ดินเอกชน ซึ่งเป็นกรณีที่ปิดเกือบทั้งหมดเจ้าของที่ดินขอให้แก้ไข แต่กรมทางหลวงได้ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว และกรมทางหลวงอ้างว่าได้ประกาศแจ้งให้ทราบแล้ว แต่ไม่มีผู้ใดคัดค้าน รวมทั้งสามารถอำนวยความสะดวกปลอดภัยแก่ผู้ใช้ถนนและทางเป็นอย่างยิ่ง

ศาลวินิจฉัยว่า แม้กรมทางหลวงจะมีอำนาจ แต่ก็ต้องใช้อำนาจให้เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนมิใช่ตามอำเภอใจ รวมทั้งต้องแจ้งให้ผู้ได้รับผลกระทบทราบด้วย

เมื่อปรากฏว่าเป็นการสร้างทางปิดทางเข้าออกเกือบทั้งหมดและไม่มีทางเข้าออกอื่น..จึงถือว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 764/2556

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ปัญหาจำนวนสุนัขจรจัดเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานครเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นต่อเนื่องมานาน รวมทั้งมีการแก้ไขปัญหาได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น และส่วนหนึ่งมาจากเจ้าของสุนัขนำสุนัขมาปล่อยในที่สาธารณะ ทำให้จำนวนสุนัขจรจัดเพิ่มมากขึ้นจนยากที่จะควบคุมได้ด้วยวิธีการปกติ การตราข้อบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นมาตรการในการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้เลี้ยงสุนัขให้มีความรับผิดชอบต่อสุนัขที่ตนเลี้ยงและสังคม อันเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ และแม้ว่าจะมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการเลี้ยงสุนัขของผู้ฟ้องคดีก็ตามแต่เมื่อชั่งน้ำหนักผลกระทบและความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับกับผลประโยชน์ของสาธารณะที่ต้องสูญเสียแล้ว ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับเบาบางกว่าความเสียหายของประโยชน์สาธารณะ ประกอบกับยังไม่อาจแสวงหามาตรการอื่นใดที่จะสามารถดำเนินการให้บรรลุผลได้เท่ากับมาตรการที่กำหนดในข้อบัญญัติดังกล่าว กรณีจึงเป็นมาตรการที่จำเป็นเพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัขแล้ว นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังได้จัดให้มี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 764/2556 (ต่อ)

บริการฝังไมโครชิปและจดทะเบียนสุนัขโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และหากเจ้าของสุนัขจะไปดำเนินการที่สถานพยาบาลสัตว์เอกชนก็เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้มากเกินไปกว่าที่รับภาระมิได้ การกำหนดนิยาม “ที่หรือทางสาธารณะ” “ใบรับรอง” และ “การจดทะเบียนสุนัข” จึงเป็นการใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายและมิได้มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมหรือเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร แต่การนิยาม “เจ้าของสุนัข” ว่ารวมถึงผู้ครอบครองสุนัขหรือผู้ให้อาหารสุนัขเป็นประจำมีผลทำให้ประชาชนที่เพียงแต่ให้อาหารแก่สุนัขจรจัดเป็นประจำด้วยความเมตตาต้องมีภาระหน้าที่ในการพาสุนัขจรจัดไปฝังไมโครชิปและจดทะเบียนสุนัข มิเช่นนั้นอาจทำให้บุคคลนั้นกระทำผิดกฎหมาย ถือเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร จึงให้เพิกถอนนิยาม “เจ้าของสุนัข” ที่ให้หมายความรวมถึงผู้ให้อาหารสุนัขเป็นประจำ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 883/2556

กรณีบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) วางท่อส่งก๊าซธรรมชาติเพื่อนำไปผลิตกระแสไฟฟ้าแทนถ่านหินที่มีราคาแพงและมีมลพิษมากกว่า โดยชาวบ้านเห็นว่าตำแหน่งท่อส่งก๊าซอยู่ใกล้ที่อยู่อาศัยมาก เป็นเหตุให้เกิดความวิตกกังวลและหวาดกลัวอุบัติภัยที่อาจเกิดขึ้นจนทำให้เกิดความเครียดและสุขภาพจิตเสื่อม ทำให้ทรัพย์สินเสื่อมราคาลง จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รื้อถอนท่อส่งก๊าซออกไปวางในแนวอื่นให้พ้นจากหมู่บ้าน ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521 ที่ดินภายในหมู่บ้านที่อยู่ในแนวท่อส่งก๊าซเป็นพื้นที่ส่วนกลางของหมู่บ้านจึงไม่กระทบถึงที่ดินอันเป็นกรรมสิทธิ์ของประชาชนที่อาศัยในหมู่บ้านรายหนึ่งรายใดโดยตรง ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 883/2556 (ต่อ)

อยู่ในแนวเขตของ กฟผ.ตั้งแต่ก่อนการสร้างหมู่บ้าน จึงถูกจำกัดสิทธิการใช้ภายใต้ข้อกำหนดห้ามมิให้กระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ระบบไฟฟ้าแรงสูง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จึงถือว่าชาวบ้านดังกล่าวมีสิทธิเพียงการที่จะใช้ประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่ส่วนกลางของหมู่บ้านเท่านั้น และการวางท่อส่งก๊าซก็ไม่ได้ทำให้สิทธิใช้สอยร่วมกันนั้นลดน้อยถอยลงและแม้การวางท่อส่งก๊าซจะทำให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินถูกรอนสิทธิหรือจำกัดสิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดิน แต่มิได้มากไปกว่าที่เป็นอยู่เดิมจนเกินวิสัย และผู้ถูกฟ้องคดีได้จ่ายค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่เจ้าของหรือผู้ทรงสิทธิในที่ดินอาคารโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ การวางท่อส่งก๊าซยังได้เจาะลอดลึกลงไป 30 เมตร แทนการขุดหน้าดิน และใช้ท่อเหล็กชนิดพิเศษประกอบกับไม่มีหน่วยงานใดแสดงความเห็นว่าโครงการดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 883/2556 (ต่อ)

มีโอกาสที่จะเกิดอันตรายได้จนน่าวิตกกังวลเกินกว่าปกติธรรมดา อีกทั้งเมื่อพิจารณาระหว่างประโยชน์ของการดำเนินการเพื่อให้วัตถุประสงค์ในการจัดทำบริการสาธารณะความมั่นคงของรัฐด้านพลังงานบรรลุผลกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ฟ้องคดีแล้ว การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามหลักของความได้สัดส่วนที่กำหนดให้หน่วยงานทางปกครองเลือกใช้มาตรการในการจัดทำบริการสาธารณะที่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริงโดยก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนน้อยที่สุดเพียงเท่าที่จำเป็น ดังนั้น การวางท่อส่งก๊าซจึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายและได้ดุลยภาพระหว่างประโยชน์สาธารณะกับประโยชน์ของเอกชนจึงไม่เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.78/2554

กรณีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง มีมติให้มีการปรับปรุงเส้นทางการเดินรถประจำทาง ซึ่งมีผลเป็นการอนุญาตให้ผู้ประกอบการขนส่งประจำทางรายอื่นเดินรถทับเส้นทางที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตบางส่วน อันส่งผลต่อรายได้ในการประกอบการของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบการขนส่ง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า จุดมุ่งหมายหลักในการจัดทำบริการสาธารณะของกรมการขนส่งทางบก ก็คือ การจัดบริการรถโดยสารสาธารณะให้แก่ประชาชนอย่างเพียงพอและมีความสะดวกรวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริการสาธารณะและสามารถเข้าถึงบริการดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น แม้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางจะมีมติและออกประกาศ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.78/2554 (ต่อ)

ดังกล่าว อันส่งผลต่อรายได้ในการประกอบการของผู้ฟ้องคดีก็ตาม แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ของประชาชนที่จะสามารถเดินทางระหว่างจังหวัดได้โดยไม่ต้องต่อรถกับผลกระทบต่อรายได้ของผู้ฟ้องคดีในเส้นทางการเดินรถที่ทับซ้อนแล้ว เห็นได้ว่า การใช้ดุลพินิจในการปรับปรุงเส้นทางการเดินรถประจำทางดังกล่าวของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักของการจัดทำบริการสาธารณะข้างต้น กรณีจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.776/2557

การสั่งย้ายข้าราชการ

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ คือ ผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสารวัตรป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รับการเสนอชื่อตามบัญชีรายชื่อแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เสนอให้ไปดำรงตำแหน่งสารวัตรป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรสามกระทาย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในลำดับที่ 12 แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 (ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 7) มีความประสงค์จะแต่งตั้งพันตำรวจตรี ย. สารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มาดำรงตำแหน่งในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7 โดยให้ผู้ฟ้องคดีสับเปลี่ยนตำแหน่งแทน จึงได้มีหนังสือ

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.776/2557 (ต่อ)

ขอทำความตกลงกับกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 9 ซึ่งในวันเดียวกันผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 (ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค 9) ได้มีหนังสือแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 ว่าไม่ขัดข้อง ต่อมาเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2(ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ) เห็นชอบแต่งตั้งพันตำรวจตรี ย. ตามที่เสนอแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งสารวัตรสืบสวนสอบสวนสถานีตำรวจภูธรยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจึงได้ร้องทุกข์ แต่ อ.ก.ต.ร. เกี่ยวกับการร้องทุกข์มีมติให้ยกคำร้องทุกข์ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและมติที่ให้ยกคำร้องทุกข์

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.776/2557 (ต่อ)

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งในส่วนที่แต่งตั้งผู้ฟ้องคดี โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษา เป็นผลให้ผู้ฟ้องคดีกลับคืนต้นสังกัดเดิม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 จึงยื่นอุทธรณ์ว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเป็นรองผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ ตำรวจภูธรจังหวัดยะลา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สูงกว่าระดับสารวัตรแล้ว ทำให้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่เพิกถอนคำสั่ง ไม่มีผลเป็นการแก้ไขหรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป จึงมีเหตุที่จะต้องสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.776/2557 (ต่อ)

ประเด็นปัญหาคือ การใช้ดุลพินิจในการแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีชอบด้วยหลักการใช้ดุลพินิจและเป็นไปตามระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลหรือสอดคล้องกับหลักคุณธรรมหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า มาตรา 55 (3) และมาตรา 57 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ประกอบข้อ 14 ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจระดับสารวัตรถึงจเรตำรวจแห่งชาติและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2549 ได้วางหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งใช้ดุลพินิจในการจัดสรรข้าราชการตำรวจ

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.776/2557 (ต่อ)

ให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับงาน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ทางราชการ เมื่อสาเหตุในการแต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีเกิดจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 มีความประสงค์จะแต่งตั้งพันตำรวจตรี ย. มาดำรงตำแหน่งในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7 โดยให้สับเปลี่ยนตำแหน่งกับผู้ฟ้องคดี และแม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 จะได้ทำหนังสือชี้แจงต่อ อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการร้องทุกข์ว่า เหตุที่แต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดี เนื่องจากมีเรื่องร้องเรียนผู้ฟ้องคดีเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่เมื่อปรากฏว่า ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและ

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.776/2557 (ต่อ)

ไม่ได้ดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากในการสอบสวนทางลับทราบว่า ผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือร้องเรียนทั้งสองรายนั้น รายหนึ่งไม่มีตัวตน ส่วนอีกรายหนึ่งยืนยันว่าไม่ได้เป็นผู้ทำหนังสือร้องเรียน จึงเห็นได้ว่า สาเหตุการย้ายผู้ฟ้องคดี มิได้เกิดจากความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และมิได้เป็นไปตามระบบคุณธรรมที่ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ คุณสมบัติของบุคคลและการจัดคนให้เหมาะสมกับงานเป็นสำคัญ ซึ่งหากไม่รักษาระบบคุณธรรมดังกล่าวไว้ก็จะถูกแทนที่ด้วยระบบอุปถัมภ์ ดังนั้น การมีคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีจึงขัดหรือแย้งต่อหลักคุณธรรม และขัดหรือแย้งต่อกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.776/2557 (ต่อ)

โยกย้ายข้าราชการตำรวจ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบและเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนการที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและไม่สามารถกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมได้อีกจะถือว่าเหตุแห่งความเดือดร้อนหรือเสียหายสิ้นสุดลงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า คำสั่งที่พิพาทก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายทางด้านจิตใจแก่ผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีมีความรู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา ความเดือดร้อนหรือเสียหายจึงยังคงมีอยู่ อันเป็นเหตุให้ศาลปกครองต้องมีคำพิพากษาเพื่อแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อน

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.776/2557 (ต่อ)

หรือเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นแล้ว และการเพิกถอนคำสั่งจะมีผลเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยมีคำสั่งมาก่อนตั้งแต่วันที่มีคำพิพากษา ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่ต้องกลับไปดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามผลแห่งคำพิพากษาโดยมิให้ส่งผลกระทบกระเทือนกับการดำรงตำแหน่งปัจจุบันและสิทธิตามกฎหมายของผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๕/๒๕๖๑

การสอบคัดเลือกข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ดุลพินิจตามอำเภอใจ)

ในกรณีที่การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้าเป็นพนักงานเทศบาลกำหนด แนวทางให้คณะกรรมการสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (ภาค ค) สามารถใช้ดุลพินิจ ในการให้คะแนนอย่างเปิดกว้างตามดุลพินิจของกรรมการแต่ละคนโดยมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และกรอบการให้คะแนนเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันไว้ ซึ่งปรากฏว่าคณะกรรมการฯ ได้สอบถามผู้เข้าสอบแข่งขันรวมทั้งผู้ฟ้องคดีเพียงประมาณคนละ ๕ นาที โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดีคณะกรรมการฯ ถามเกี่ยวกับเรื่องทั่วไป แต่คณะกรรมการฯ ให้คะแนนผู้ฟ้องคดีน้อยกว่าผู้ที่สอบแข่งขันได้ในลำดับที่ ๑ และลำดับที่ ๒

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๕/๒๕๖๑ (ต่อ)

ถึง ๒๒ คะแนนโดยไม่มีเหตุผลรองรับการใช้ดุลพินิจในการให้คะแนนดังกล่าวได้อย่างแจ้งชัด ประกอบกับการที่ไม่มีการกำหนดกรอบการให้คะแนนไว้จึงมีลักษณะเป็นการใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจ ซึ่งเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ทำให้การดำเนินการสอบแข่งขันครั้งนี้ไม่เป็นธรรม

นอกจากนี้เมื่อตามข้อ ๑๐.๑ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรื่อง รับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานเทศบาล ลงวันที่๑๖กันยายน ๒๕๕๓ และข้อ ๑๗ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคล เป็นพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๕

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๕/๒๕๖๑ (ต่อ)

เมษายน ๒๕๔๙ กำหนดให้ใช้คะแนนรวม ซึ่งหมายถึงคะแนนที่แท้จริง มิใช่หมายถึงอัตราร้อยละของคะแนนที่แท้จริง ดังนั้น การคำนวณคะแนนรวมโดยการแปลงผลคะแนนภาคความรู้ความสามารถเฉพาะสำหรับ ตำแหน่ง (ภาค ข) จากคะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนนให้เป็นร้อยละ ๑๐๐ แล้วนำผลคะแนน ร้อยละที่แปลงแล้วดังกล่าวมาเป็นคะแนนที่สอบได้ของภาคความรู้ความสามารถเฉพาะสำหรับตำแหน่ง (ภาค ข) รวมกับคะแนนที่สอบได้ของภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (ภาค ค) และจัดลำดับขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้โดยขึ้นบัญชีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบได้ ในลำดับที่ ๕๕ จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้น อันเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย (ล.๘ น ๘๖๑)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.377/2561

สท.จะไปดูงานต่างประเทศ

แต่เหลือวาระดำรงตำแหน่งแค่ห้าเดือน

สท.ขออนุมัติไปดูงานต่างประเทศแต่ปรากฏว่าไม่ได้รับอนุมัติโดยผู้อนุมัติและให้เหตุผลว่าประการแรกงบประมาณมีจำกัดการใช้งบประมาณในครั้งนี้ 2 แสนกว่าบาทแต่มีงบประมาณเพียง 300,000 บาทเท่านั้น...ประการที่ 2 วาระการดำรงตำแหน่งของ สท.เหลือเพียงแค่ 5 เดือน

สท. เห็นว่าการไม่อนุมัตินั้นเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบเพราะประการแรกตัวผู้อนุมัติเองก็สมัครไปต่างประเทศเหมือนกันแต่ไม่ได้รับการตอบรับจึงเป็นการขัดมาตรา 16 ประการที่สองเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ

ศาลวินิจฉัยว่าผู้อนุมัติไม่เป็นผู้ที่ขัดหลักความเป็นกลางแต่ประการใดเพราะไม่มีส่วนได้เสียกับการไปต่างประเทศดังกล่าวผู้อนุมัติได้ใช้ดุลยพินิจโดยชอบแล้วตามเหตุผลข้างต้นเพราะมีงบประมาณจำกัดและวาระดำรงตำแหน่งเหลือเพียง 5 เดือนเท่านั้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.827/2559

สัญญาจ้างพนักงานสิ้นสุดลงหน่วยงานราชการไม่ต่อสัญญา

ผู้เลี้ยงดูเด็กฟ้องร้องโดยมีคำขอ ประการแรกให้ส่วนราชการทำสัญญาจ้างต่อไป ประการที่สองให้ส่วนราชการชดใช้ค่าเสียหาย

ศาลได้วินิจฉัยว่าการที่สัญญาจ้างสิ้นสุดลงแล้วนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จะทำสัญญาจ้างต่อไปหรือไม่เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะดำเนินการตามความเหมาะสม ศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจได้จึงออกคำบังคับให้ไม่ได้

ในคำขอที่ 1 ดังกล่าว ศาลจึงสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

แต่คำขอให้ชดใช้ค่าเสียหายนั้น ศาลสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ เพราะเป็นคดีตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4).....

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.827/2559 (ต่อ)

การที่สัญญาได้สิ้นสุดลง และมีระยะเวลาการจ้างที่แน่นอนจึงเป็นการเลิกจ้างตามสัญญาเป็นอำนาจดุลพินิจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต่อสัญญาหรือไม่ก็ได้จึงไม่ถือว่าเป็นการผิดสัญญา ศาลจึงมีคำพิพากษายกฟ้อง

อนึ่งส่วนผลการประเมินผลนั้น เป็นเพียงเครื่องมือในการบริหารงานภายในฝ่ายปกครอง .....ผลการประเมินจะอยู่ระดับใดก็ตาม...รวมทั้งคณะกรรมการจะมีมติให้จ้างต่อหรือไม่ก็ตาม...ก็ไม่มีผลทำให้อำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงไป...ในการที่จะใช้ดุลพินิจในการที่จะต่อสัญญาหรือไม่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. 55/2561

ลงชื่อทำงานแล้วออกไปข้างนอกหลายครั้ง

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืน เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหลายครั้ง ตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดและงานอื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย และตามคำให้การของเพื่อนร่วมงานปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีจะออกไปนอกศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตทุกวันเป็นปกติ โดยจะมาลงชื่อในตอนเช้าและไปนั่งที่ศาลาแล้วก็ออกไปนอก แต่เมื่อก่อนหน้านี้จะมาลงชื่อและออกไปข้างนอกเลย กรณีจึงรับฟังได้ว่าตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ จนถึงขณะที่มีการสอบสวน รวมระยะเวลากว่า ๗ ปี ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติงานราชการใด อีกทั้งเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งได้สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ ๑๖๐๑/๒๕๕๕ ลว. ๒๖ ต.ค. ๒๕๕๕ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จหรือบำนาญต่อไป จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.68/2555

ต้องพ้นจากตำแหน่ง (หลักเป็นกลาง)

การจ้างลูกเขยเข้าทำสัญญา.... ในขณะที่พ่อตาดำรงตำแหน่งนายก อบต.

การอนุมัติให้จ้างเป็นคำสั่งทางปกครอง ที่ขัดต่อหลักความเป็นกลาง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.147/2555

ยื่นใบลาออกแต่หน่วยงานไม่อนุญาตให้ลาออก

พนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทยขอลาออกเพื่อเข้าร่วมโครงการเออรี่รีไทร์ และหน่วยงานไม่อนุญาต เพราะขาดอัตรากำลัง ไม่สามารถหาผู้มาทดแทนได้เพียงพอและไม่อาจฝึกงานให้ผู้มาทดแทนทำงานได้ทัน....แล้วก็ยังมีงานที่สำคัญที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้จึงถือว่าคำสั่งไม่อนุญาตให้ลาออกนั้นชอบด้วยกฎหมาย

อนึ่ง หากไม่พอใจต้องทำการอุทธรณ์ก่อนฟ้องศาลตามมาตรา 42 วรรคสอง ด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.343/2555

ต้องคดีอาญา โดยที่หน่วยงานไม่ทราบจึงมีการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ตามปกติแต่ทราบภายหลังจึงยกเลิกการเลื่อนขั้นเงินเดือน.....

ผู้ฟ้องคดีมีความผิดฐานทำให้เสียสัตย์เพราะทะเลาะกับเพื่อนบ้าน ศาลสั่งลงโทษจำคุกแต่หน่วยงานไม่ทราบเรื่องจึงได้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้เป็นปกติทั้งๆที่ถ้าหากทราบเรื่องจะต้องรอการเลื่อนขั้นเงินเดือน ต่อมาทราบเรื่องที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจึงได้สั่งยกเลิกการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ผ่านมาทั้งหมดคืน

ศาลปกครองวินิจฉัยว่าความผิดฉันว่านี้ถือว่าเป็นการเสื่อมเสียเกียรติของตำแหน่งหน้าที่ราชการแล้วการมีคำสั่งไม่ขึ้นเงินเดือนจึงชอบด้วยกฎหมายแล้วแม้คดีจะถึงที่สุดหรือไม่ก็ตาม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.231/2555

คำสั่งย้าย เพราะส่อทุจริต

ถ้าเห็นว่าส่อทุจริต ก็ต้องตรวจสอบหรือดำเนินการสอบข้อเท็จจริงให้ปรากฏชัดแจ้งว่ามีการทุจริตหรือไม่ จะอาศัยแค่อ้างว่าทำผิด...แล้วสั่งย้าย... จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย....

ส่วนการอ้างว่าขาดแคลนบุคลากรมีการเกลี่ยอัตรากำลังก็ไม่ทำให้ได้อัตรากำลังขึ้นแต่ประการใด จึงถือว่าเป็นการอ้างที่ไม่สมเหตุสมผล

อำนาจผูกพัน

ราชัย อัศเวศน์

(๕) อำนาจผูกพัน

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๕๒/๒๕๕๕

“อำนาจผูกพัน” เป็นอำนาจที่กฎหมายบังคับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น เจ้าหน้าที่ย่อมไม่อาจปฏิเสธการใช้อำนาจหรือไม่มีเสรีภาพที่จะดำเนินการอย่างใด ๆ ได้และหากได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือมีข้อเท็จจริงครบตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดแล้ว ปัจเจกบุคคลย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนด หากเจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการดังกล่าวย่อมถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่

ตัวอย่างเช่น กรณีที่ส่วนราชการเลิกใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งได้มาโดยการยกให้จากเอกชนแล้ว และผู้ยกให้หรือทายาทของผู้ยกให้ได้ขอคืนที่ดินดังกล่าว หน่วยงานของรัฐย่อมมีหน้าที่ต้องรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาให้ถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินต่อไป การที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการดังกล่าวจึงถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้ต้องปฏิบัติ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๑/๒๕๕๐

การละเมิดอันเกิดจากการละเลยสั่งการตามคำวินิจฉัยขององค์กรผู้มีอำนาจพิจารณาคำวินิจฉัยร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดต้องสั่งการตามคำวินิจฉัยขององค์กรผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ เจ้าหน้าที่ของผู้นั้นย่อมมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าวไม่เช่นนั้นย่อมเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และเป็นการทำละเมิดทางปกครองต่อผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการละเลยต่อหน้าที่ดังกล่าว เช่น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังแต่งตั้งผู้มีอาวุโสเป็นหัวหน้างานแทนผู้ฟ้องคดี ต่อมามีตำแหน่งว่างแต่ไม่ยอมแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีในตำแหน่งนั้นโดยแต่งตั้งผู้มีอาวโสน้อยกว่าผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งดังกล่าวทั้ง ๆ ที่ อ.ก.ม. มีมติไว้แล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๓๙/๒๕๕๑

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเหตุที่ออกโดยเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้นย่อมมีอำนาจที่จะยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งของตนได้ไม่ว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์แล้วหรือไม่ก็ตาม *(ตามมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๔๙ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การปฏิบัติราชการของฝ่ายปกครองในฐานะที่เป็นกฎหมายกลางที่มีหลักประกันความเป็นธรรมและมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครอง)* ในการนี้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุมีอำนาจผูกพันตามกฎหมายที่จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป

๔. การมอบอำนาจ การปฏิบัติราชการแทน และการรักษาราชการแทน

ราชัย อัศเวศน์

การรักษาราชการแทน (ม.๓๓)

เมื่ออธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้มีการรักษาราชการตามลำดับดังนี้

๑. ให้รองอธิการบดีรักษาราชการแทน

๒. ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมายให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

๓. กรณีไม่มีผู้รักษาการแทน หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙ คนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี แต่ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วัน

คุณสมบัติคณบดี วาระ และการรักษาราชการ(ม.๓๗-๔๐)

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณบดีจากผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี และให้อธิการบดีมีอำนาจในการถอดถอนรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดี

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

ในกรณีที่คณบดีไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ให้อธิการบดีแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ เป็นผู้รักษาราชการแทนแต่ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วัน

การปฏิบัติงาน (ม.๔๒- ๔๓)

อธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองและผู้ช่วยของตำแหน่งดังกล่าว ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกิน ๑ ตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรค ๑ จะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีกตำแหน่งหนึ่งก็ได้แต่ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วัน

ให้มีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การมอบอำนาจในการบริหารราชการ (ม.๔๔-๔๕)

ในกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้อธิการบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีเฉพาะในราชการของส่วนราชการนั้นก็ได้

ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนตามวรรค ๑ มีอำนาจและหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

ให้ผู้รักษาการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนด้วย

การมอบอำนาจตามระเบียบพัสดุ

ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๖ ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ ได้แก่ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่กระทรวงกลาโหม หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่ผู้รักษาการตามระเบียบประกาศกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถกำหนดหน่วยงานระดับใด ผู้บังคับบัญชาชั้นใด ตำแหน่งใด มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ก็ให้กระทำได้ และเมื่อได้กำหนดเป็นประการใดแล้ว ให้แจ้งผู้รักษาการตามระเบียบ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

การมอบอำนาจตามระเบียบพัสดุ (ต่อ)

ข้อ ๗ ผู้มีอำนาจดำเนินการตามข้อ ๖ หรือผู้มีอำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามระเบียบนี้จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ซึ่งสังกัดหน่วยงานของรัฐเดียวกัน โดยให้คำนึงถึงระดับ ตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ

เมื่อมีการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้นและจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่

(๑) การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจนั้นต่อไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

การมอบอำนาจตามระเบียบพัสดุ (ต่อ)

(ก) กรณีมอบอำนาจให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้ผู้มอบอำนาจชั้นต้นทราบด้วย

(ข) กรณีมอบอำนาจให้แก่บุคคลอื่น นอกจากที่กล่าวใน (ก) จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจชั้นต้นแล้ว

(๒) การมอบอำนาจและการมอบอำนาต่อตามระเบียบหรือคำสั่งของกระทรวงกลาโหมหรือของหน่วยงานของรัฐอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อ ๖

การมอบอำนาจตามระเบียบพัสดุ (ต่อ)

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจและการมอบอำนาจต่อไว้เป็นการเฉพาะ ก็ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ให้ผู้มอบอำนาจส่งหลักฐานการมอบอำนาจให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบทุกทั้ง

เพื่อความคล่องตัวในการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบอำนาจในการสั่งการ และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งรองลงไปเป็นลำดับ

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของภาครัฐโดยรวม หน่วยงานของรัฐใดจะมอบอำนาจให้หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแทนก็ให้กระทำได้ โดยให้ผู้มอบอำนาจส่งสำเนาหลักฐานการมอบอำนาจให้ลำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๙๓๒/๒๕๕๕

กรณีที่ พรบ. ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ปลัดเมืองพัทยาสามารถมอบอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากนายกเมืองพัทยาไปให้แก่รองปลัดเมืองพัทยาหรือหัวหน้าส่วนราชการของเมืองพัทยาได้ ดังนั้น การที่รองปลัดเมืองพัทยา*(รักษาราชการแทนปลัดเมืองพัทยา)* มีคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักการช่างออกคำสั่งรื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ แห่ง พรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะถือเป็นอำนาจของนายกเมืองพัทยาในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น โดยผู้อำนวยการสำนักการช่างไม่ใช่ผู้มีอำนาจลงนามในคำสั่งรื้อถอนอาคารตาม พรบ. ข้างต้น

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๖๗/๒๕๒๒

การแต่งตั้งกรรมการ และการมอบหมาย ของกรมการแพทย์

ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร.๐๖๐๑/๑๔๔๖ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๒ เรื่อง ปัญหาการแต่งตั้งกรรมการ

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๖๗/๒๕๒๒

การแต่งตั้งกรรมการแบบต่างๆ

๑. การแต่งตั้งที่ระบุชื่อของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งเพียงอย่างเดียว เป็นการแต่งตั้งโดยเจาะจงตัวบุคคลอันเป็นการเฉพาะตัว ไม่ว่าผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการจะมีตำแหน่งหน้าที่ราชการอย่างไรในขณะที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ไปในภายหลัง ก็ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงฐานะการเป็นกรรมการของบุคคลนั้น และบุคคลนั้นก็ไม่อาจมอบหมายให้บุคคลอื่นใดเข้าประชุมในฐานะกรรมการแทนได้

๒. การแต่งตั้งที่ระบุตำแหน่งของบุคคลเป็นการแต่งตั้งโดยคำนึงถึงตำแหน่งของบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ บุคคลใดก็ตามมาดำรงตำแหน่งนี้ย่อมมีฐานะเป็นกรรมการตามกฎหมายหรือคำสั่งแต่งตั้งนั้น การมอบหมายให้บุคคลอื่นเป็นกรรมการแทนย่อมไม่อาจกระทำได้ เว้นแต่เป็นการมอบหมายตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.118/2561

องค์ประชุม การมอบหมายผู้แทนหรือมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนเข้าประชุม

กรณีที่องค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดให้ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ โดยมิได้เฉพาะเจาะจงชื่อผู้เป็นกรรมการ ดังนั้น แม้ผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดดังกล่าวจะไม่ได้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการแต่เมื่อได้มีการมอบหมายผู้แทนให้เข้าร่วมประชุมหรือมีการมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนเข้าร่วมประชุม บุคคลที่เข้าร่วมประชุมดังกล่าวจึงถือว่าเป็นกรรมการ

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๖๗/๒๕๒๒ (ต่อ)

๓. การแต่งตั้งโดยระบุชื่อของบุคคลและตำแหน่งของผู้นั้นด้วย หรือการแต่งตั้งโดยระบุตำแหน่งและต่อท้ายด้วยชื่อ เป็นการแต่งตั้งที่มีลักษณะเจาะจงตัวบุคคลอันเป็นการเฉพาะตัว เพราะผู้ที่จะเป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีทั้งชื่อและดำรงตำแหน่งตามที่ระบุไว้ หากตำแหน่งของบุคคลดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปก็ย่อมมีผลทำให้บุคคลนั้นพ้นจากการเป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง การที่จะมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าประชุมแทนในฐานะกรรมการจึงไม่อาจกระทำได้

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๖๗/๒๕๒๒ (ต่อ)

๔. การแต่งตั้งที่ระบุชื่อและวงเล็บตำแหน่งไว้ข้างท้าย และการแต่งตั้งที่ระบุตำแหน่งและวงเล็บชื่อไว้ข้างท้าย กรณีอาจมีปัญหาได้ว่าผู้แต่งตั้งมีเจตนาหรือความประสงค์อย่างใดแน่ กล่าวคือ ในกรณีที่ระบุชื่อและวงเล็บตำแหน่งไว้ข้างท้ายชื่อผู้แต่งตั้งอาจมีเจตนาที่จะแต่งตั้งตัวบุคคลเป็นสำคัญแต่ได้วงเล็บตำแหน่งซึ่งผู้นั้นดำรงอยู่ในขณะนั้นให้ได้ทราบโดยชัดเจนขึ้น หรือทางกลับกันการระบุตำแหน่งและวงเล็บชื่อไว้ข้างท้ายตำแหน่ง ผู้แต่งตั้งอาจมีเจตนาที่จะแต่งตั้งโดยคำนึงถึงตำแหน่งเป็นสำคัญ แต่เพื่อให้ได้ทราบโดยชัดเจนว่าผู้ดำรงตำแหน่งในขณะนั้นได้แก่ผู้ใด จึงได้วงเล็บชื่อของผู้นั้นไว้ด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๑/๒๕๖๑

การมอบอำนาจสรรหาและการคัดเลือกพนักงาน

การตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาทางปกครองมีวัตถุประสงค์เพื่อจะได้ร่วมกันวิเคราะห์ระดมความคิดจากคนหลายคนเพื่อให้ได้ข้อยุติ เป็นการป้องกันการใช้อำนาจตามอำเภอใจของคนคนเดียว ซึ่งการที่สถาบันอุดมศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโดยกำหนดให้มีหน้าที่ดำเนินการออกข้อสอบในแต่ละสาขาที่รับผิดชอบ สัมภาษณ์ พร้อมทั้งประเมินผลและสรุปผลการคัดเลือกและนำเสนอมหาวิทยาลัยนั้น ต้องฟังว่าประสงค์จะให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญตามที่กำหนดในคำสั่งได้ดำเนินการร่วมกันในการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ตามสาขา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

ที่กำหนด ดังนั้น การที่ประธานกรรมการตามคำสั่งดังกล่าวมอบอำนาจโดยอาศัยมติคณะกรรมการ ให้บุคคลอื่นรับผิดชอบการสอบทั้งหมด โดยตนเองมิได้เข้าร่วมในกระบวนการออกข้อสอบและสัมภาษณ์ และยังมอบให้ผู้ซึ่งมิได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการด้วยทำหน้าที่ออกข้อสอบและตรวจข้อสอบบางข้อ รวมทั้งมอบหมายให้กรรมการเพียงสองคนจากกรรมการทั้งหมดห้าคนทำหน้าที่สอบสัมภาษณ์ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการข้างต้น การดำเนินการของคณะกรรมการดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และย่อมส่งผลให้ประกาศผลการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีผลมาจากการดำเนินการที่ไม่ชอบดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน (ล๘ น.๘๖๖)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.280/2561

มอบอำนาจแล้ว...แต่ตอนลงนามไม่ได้ระบุ....

ถือว่าผิดพลาดเล็กน้อย....แก้ไขได้

....แม้ในคำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จะไม่ระบุว่าเป็นการปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ก็ตาม ก็ถือเป็นเพียงข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย....เนื่องจากกรณีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มีคำสั่งที่ 159/2552 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2552 มอบอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ปฏิบัติราชการแทนตามกฎหมายควบคุมอาคาร..ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงมีอำนาจลงนามในคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารได้..

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560

ไม่เข้าประชุมด้วยตนเอง และมอบหมายผู้แทนไม่เหมาะสม

ส่วนพฤติการณ์ในการบริหารงานของผู้ฟ้องคดี ในกรณีผู้ฟ้องคดีไม่เข้าประชุมกับหอการค้าจังหวัดอุทัยธานี เห็นว่า นายสราวุธ สงวนเผ่า รองประธานหอการค้าจังหวัดอุทัยธานี ได้ให้ถ้อยคำพยานตามบันทึกลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ว่าตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีมาดำรงตำแหน่งพาณิชย์จังหวัดอุทัยธานี นายสราวุธไม่เคยเห็นผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมประชุมกับหอการค้าจังหวัดอุทัยธานีแม้แต่ครั้งเดียว และที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้เข้าประชุมที่หอการค้าจังหวัดอุทัยธานีในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นภายหลังถูกกล่าวหาแล้ว ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่านายสราวุธเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการจัดอบรมที่เป็นมูลเหตุในคดีนี้ โดยเป็นผู้จัดหาวิทยากรอบรม และเป็นผู้ให้เช่าเครื่องฉายโปรเจคเตอร์นั้น เห็นว่า ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวไม่มีน้ำหนักรับฟังเพียงพอว่าจะมีผลทำให้นายสราวุธให้การปรักปรำ ผู้ฟ้องคดีให้ได้รับโทษทางวินัย อีกทั้งการเรียกนางชะลอ โนรี ประธานหอการค้าจังหวัดอุทัยธานี ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีก็ไม่อาจทำให้ผลเปลี่ยนแปลงไป ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

กรณีผู้ฟ้องคดีไม่ไปดำเนินการรับฉลากจัดสรรโควตาข้าวโพดให้เกษตรกร อำเภอบ้านไร่เป็นเหตุให้เกษตรกรไม่พอใจการจัดสรรโควตาข้าวโพด และได้ทำการประท้วงที่ศาลากลางจังหวัดอุทัยธานี กรณีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลผลิตการเกษตร ไม่ไปดำเนินการจัดสรรโควตาข้าวโพดให้เกษตรกรที่อำเภอบ้านไร่ด้วยตนเอง โดยมอบหมายให้นางสาววิไลพร นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ นายกษิรา พนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๒ นางกรรณิการ์ บุญประเสริฐ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ และนางสาวภัฐรัตน์ ชลศิรานันท์ เจ้าหน้าที่สำรวจราคา ไปดำเนินการดังกล่าวแทน แต่ไม่สามารมปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นเหตุให้เกษตรกรไม่พอใจผลการจับฉลากจัดสรรโควตาข้าวโพด และมาประท้วงที่ศาลากลางจังหวัดอุทัยธานีในวันรุ่งขึ้น จนผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานีต้องอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานอื่น และเข้าจัดการแก้ไขปัญหานี้ด้วยตนเอง เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีตำแหน่งเป็นพาณิชย์จังหวัดอุทัยธานี เป็นผู้ที่มีความรู้ข้อมูลเรื่องนี้เป็นอย่างดี แต่ไม่ไปดำเนินการดังกล่าวด้วยตนเอง แต่กลับมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ซึ่งยังไม่มีประสบการณ์เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้ จนทำให้เกิดเหตุดังกล่าวขึ้น พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี ถือได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความ ตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า การมาประท้วงของเกษตรกรเกิดจากเหตุที่ไม่พอใจเจ้าหน้าที่ของตนที่พูดไม่ดี ไม่ได้เกิดจากผู้ฟ้องคดี แต่การสอบสวนกลับไปสอบสวนเจ้าหน้าที่ที่พูดไม่ดีดังกล่าว โดยไม่ได้สอบปากคำเกษตรกรที่อยู่ในเหตุการณ์เลย และขอให้ศาลเรียกนายปิติธรรม ฐิติมนตรี รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี ในขณะนั้น ซึ่งเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นประธาน ในที่ประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลผลิตการเกษตร และคุณฑิฆัมพร พิลึก ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรบ้านไร่ จำกัด มาเป็นพยานในเรื่องนี้นั้น เห็นว่า กรณีข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติแล้วว่า ในขณะเกิดเหตุการณ์ไม่พอใจของเกษตรกรและนำมาซึ่งการประท้วงของเกษตรกรต่อมานั้น ผู้ฟ้องดดีซึ่งเป็นผู้ที่สมควรที่จะต้องอยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าว เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ไม่อยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจปัดความรับผิดชอบของตนเองได้ และข้อเท็จจริงดังกล่าวชัดแจ้งแล้วโดยไม่จำต้องเรียกผู้ใดมาเป็นพยานอีก ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีไม่อาจรับฟังได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

กรณีผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งให้นางพาฝันไปประชุมอาฟต้า และมีคำสั่งให้นางพาฝัน และนางปุญญาภา ไปประชุมการจัดทำยุทธศาสตร์การค้าภายในประเทศสู่สากล ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งให้นางพาฝัน ข้าราชการพลเรือนสามัญ และอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน ไปประชุมอาฟต้า ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่จังหวัดชัยนาท มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และมีคำสั่งให้นางพาฝัน และนางปุญญาภา ลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๓ ไปประชุมการจัดทำยุทธศาสตร์การค้าภายในประเทศสู่สากลของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการประชุมเกี่ยวกับนโยบายสำคัญของกระทรวงพาณิชย์ นั้น เห็นว่า การประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมที่มีความสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงพาณิชย์ ผู้เข้าร่วมประชุมต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการไปรับฟัง ทำความเข้าใจ และนำไปสู่การนำนโยบายที่ได้รับมา ไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในระดับจังหวัดต่อไป ดังนั้น จึงเป็นการประชุมที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่สมควรไปเข้าประชุมด้วยตนเอง หรืออย่างน้อยควรมอบให้ผู้ช่วยพาณิชย์จังหวัด เป็นผู้ไปประชุมแทน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า นางพาฝัน ซึ่งกำลังจะจบปริญญาโท และนางปุญญาภา ซึ่งกำลังจะจบปริญญาตรี เป็นการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาในการใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของสำนักงาน อีกทั้งการมอบหมายดังกล่าว ก็ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อราชการ แต่อย่างใด เห็นว่า แม้ว่านางพาฝันและนางปุญญาภาจะเป็นผู้นความรู้ดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางพาฝันเพิ่งจะเข้ารับราชการใหม่ นางปุญญาภา เป็นพนักงานพิมพ์ดีด กรณีย่อมเห็นได้ว่า บุคคลทั้งสองไม่ใช่เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะไปรับฟังนโยบายและนำมาถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้ อีกทั้งการใช้บุคลากรในการปฏิบัติงานควรจะต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานก่อนการคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ดังนั้น แม้การมอบหมายดังกล่าวอาจยังไม่เห็นผลของความเสียหายโดยตรง แต่การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวย่อมไม่เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีไม่อาจรับฟังได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

กรณีผู้ฟ้องคดีสั่งให้นางพาฝัน เจ้าพนักงานธุรการ ปฏิบัติงานวิชาการด้วย ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้นางพาฝัน ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานเรื่องการบริหารความเสี่ยง การปฏิบัติตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ การประเมินเลื่อนเงินเดือนและประเมินสมรรถนะ ในขณะที่นางพาฝันยังอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งงานดังกล่าวนายถาวร ผู้ช่วยพาณิชย์จังหวัดอุทัยธานี เป็นผู้ปฏิบัติอยู่ตามคำรับรองปฏิบัติราชการ เห็นว่า งานดังกล่าวเป็นงานที่ต้องการผู้มีความรู้และประสบการณ์มาพอสมควร การที่ผู้ฟ้องคดีมอบหมายให้นางพาฝัน ซึ่งเป็นข้าราชการใหม่ และยังอยู่ในระหว่างการทดลองปฏิบัติราชการ จึงเป็นการมอบหมายงานที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม อันไม่เกิดผลดีต่อทางราชการและนางพาฝัน เป็นอย่างยิ่งพฤติการณ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้งกันในการปฏิบัติราชการ

ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า นางพาฝันกำลังศึกษาปริญญาโท เป็นผู้มีความรู้ และเป็นงานที่อยู่ในวิสัยที่สามารถพึงกระทำตามลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ตำแหน่งประเภททั่วไป ชื่อตำแหน่งในสายงาน เจ้าพนักงานธุรการ ระดับตำแหน่งปฏิบัติงาน และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการจึงไม่อาจรับฟังได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

กรณีให้นางปุญญาภาไปประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัดแทนผู้ฟ้องคดี ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้มอบให้นางปุญญาภา ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๓ ไปประชุมโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดอุทัยธานี ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒ ประชุมรับฟังการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าร่วมโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่สหกรณ์การเกษตรหนองฉาง จำกัด ตรวจเยี่ยมตามโครงการเชิดชูเกียรติผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่อำเภอหนองฉาง อำเภอทัพทัน และอำเภอเมืองอุทัยธานี และรับฟังคำชี้แจงการจัดทำคำรับรอง และการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ห้องประชุม ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดอุทัยธานี เห็นว่า การประชุมต่างๆ ดังกล่าว และการตรวจเยี่ยมโครงการล้วนแต่เป็นโครงการในระดับจังหวัดซึ่งผู้ฟ้องคดีควรไปประชุมด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ผู้ช่วยพาณิชย์จังหวัดอุทัยธานีไปแทน การให้นางปุญญาภา พนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๓ ไปประชุมและตรวจเยี่ยมแทน จึงเป็นการมอบหมายงานให้ไปปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ไม่เกิดผลดีแก่ราชการ ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่านางปุญญาภา กำลังจะสำเร็จปริญญาตรีแล้ว มีความสามารถที่จะรับฟังได้ เป็นการกล่าวล้างที่เลื่อนลอย ไม่มีเหตุผล จึงไม่อาจรับฟังได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

กรณีผู้ฟ้องคดีสั่งให้นายกษิรา ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๒ ไปตรวจสต๊อกข้าวของโรงสีที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด จังหวัดอุทัยธานี ตามคำสั่งจังหวัดอุทัยธานี ที่ ๑๗๑๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ มีอำนาจหน้าที่... (๔) กำกับดูแลในระดับจังหวัดเพื่อให้การรับจำนำสินค้าเกษตรตามมาตรการของรัฐบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส โดยเฉพาะไม่ให้มีการสวมสิทธิ์เกษตรกร ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีควรไปตรวจสต๊อกข้าวของโรงสี ด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้นายถาวร ผู้ช่วยพาณิชย์จังหวัดอุทัยธานี หรือนางสาววิไลพร นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ ไปตรวจแทน เพื่อให้มาตรการของรัฐบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส

ที่กล่าวอ้างว่าการมอบหมายงานได้คำนึงถึงความรู้ความสามารมของผู้ปฏิบัติงาน และไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการนั้น เห็นว่า เป็นข้อกล่าวอ้างลอยๆ ไม่มีเหตุผลอันควรรับฟัง เพราะการตรวจสต๊อกข้าวเป็นงานที่ผู้ฟ้องคดีควรไปดำเนินการด้วยตนเองในฐานะกรรมการและเลขานุการตามคำสั่งดังกล่าว หรือมอบหมายผู้อื่นไปแทน การที่ผู้ฟ้องคดีสั่งให้นายกษิรา พนักงานพิมพ์ดีด ชั้น ๒ ไปตรวจแทนผู้ฟ้องคดี นั้น ถือได้ว่า เป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจอุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีไม่อาจรับฟังได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

จากพฤติการณ์ และการกระทำในการบริหารงานของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงรับฟังเป็นที่ยุติได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ และยังเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่และรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.39/2560 (ต่อ)

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในประการสุดท้ายว่า การที่ผู้ฟ้องคดีถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน เป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ซึ่งจากพฤติการณ์และการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหลายกรณี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ที่ ๔๙๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน จึงเป็นการลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดและเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๒/๒๕๕๓

เมื่อกฎหมายกำหนดให้กรณีที่ปลัดเทศบาลไม่อาจปฏิบัติงานได้ ให้ปลัดเทศบาลมอบหมายงานในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนแก่รองปลัดเทศบาลได้ ดังนั้น คำสั่งของเทศบาลเมืองลัดหลวงที่ให้แบ่งงานของปลัดเทศบาลให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ในฐานะปลัดเทศบาล กำกับดูแลและรับผิดชอบงานปกติของแต่ละสำนักหรือกองโดยเสนอตรงต่อผู้ถูกฟ้องคดี มีผลเป็นการจำกัดอำนาจหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีมิให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ คำสั่งดังกล่าวจึงน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งย่อมส่งผลให้ผู้รับมอบอำนาจจากคำสั่งดังกล่าว กระทำไปโดยไม่มีอำนาจอันจะเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และย่อมส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขได้ในภายหลัง ซึ่งเป็นผลเสียต่อการบริหารงานของเทศบาล อีกทั้ง การทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวไว้ก่อนไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารของรัฐ หรือแก่บริการสาธารณะแต่อย่างไร จึงมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๙๓๒/๒๕๕๕

กรณีที่ พรบ. ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ปลัดเมืองพัทยาสามารถมอบอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากนายกเมืองพัทยาไปให้แก่รองปลัดเมืองพัทยาหรือหัวหน้าส่วนราชการของเมืองพัทยาได้ ดังนั้น การที่รองปลัดเมืองพัทยา(*รัการาชการแทนปลัดเมืองพัทยา*) มีคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักการช่างออกคำสั่งรื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ แห่ง พรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะถือเป็นอำนาจของนายกเมืองพัทยาในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น โดยผู้อำนวยการสำนักการช่างไม่ใช่ผู้มีอำนาจลงนามในคำสั่งรื้อถอนอาคารตาม พรบ. ข้างต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๙๓๒/๒๕๕๕ (ต่อ)

ศาลวางหลักกฎหมายว่า

การที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่อื่นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน จะต้องพิจารณาในด้านรูปแบบของการมอบอำนาจและในด้านของตัวผู้มอบอำนาจว่ามีกฎหมายให้อำนาจไว้หรือไม่ เพียงใด เพราะหากว่าผู้มอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจได้กระทำไปโดยไม่มีอำนาจหรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ จะส่งผลทำให้การกระทำนั้น ๆ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๘๑/๒๕๕๗

การมอบหมายงานให้ปฏิบัติโดยไม่มีอำนาจ

นายกเทศมนตรีมีอำนาจในการบริหารราชการเกี่ยวกับเทศบาลเพียงเท่าที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจของนายกเทศมนตรี การใดที่กระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ย่อมกระทำมิได้ ดังนั้น ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้งานราชการประจำเรื่องใดอยู่ในความรับผิดชอบของปลัดเทศบาลและเป็นอำนาจของปลัดเทศบาลที่จะมอบหมายงานในหน้าที่ให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทน การที่นายกเทศมนตรีออกคำสั่งแบ่งงานในหน้าที่ของปลัดเทศบาลตามกฎหมายดังกล่าวให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ในฐานะปลัดเทศบาล จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของนายกเทศมนตรีที่แบ่งงานให้นักบริหารงานเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ในฐานะปลัดเทศบาลตามฟ้อง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๒/๒๕๕๓

นายกเทศมนตรี....มีคำสั่งมอบงานของปลัดเทศบาล..... ให้รองปลัดเทศบาลทั้งหมดเลย.....แฟ้มทุกเรื่องไม่ผ่านปลัดเทศบาล

ศาลปกครองเห็นว่า กฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาลไว้แยกจากกัน โดยนายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและรับผิดชอบการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย

ส่วนปลัดเทศบาลมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของนายกเทศมนตรีให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามกฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย กล่าวคือ งานในหน้าที่รับผิดชอบของนายกเทศมนตรี นายกเทศมนตรีจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ หากไม่อาจปฏิบัติหน้าที่

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๒/๒๕๕๓ (ต่อ)

ดังกล่าวได้ก็ต้องทำเป็นหนังสือให้รองนายกเทศมนตรีเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน แต่ถ้ามอบให้ปลัดเทศบาลหรือรองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทนต้องทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบ

ส่วนงานในหน้าที่รับผิดชอบของปลัดเทศบาล ปลัดเทศบาลก็จะต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ หากปลัดเทศบาลต้องการแบ่งงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ปลัดเทศบาลสามารถมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทนในนามของปลัดเทศบาล ดังนั้น การมอบหมายงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของปลัดเทศบาล จึงเป็นอำนาจของปลัดเทศบาล มิใช่เรื่องที่นายกเทศมนตรีจะเป็นผู้ออกคำสั่งแบ่งงานในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของปลัดเทศบาลเห็นได้ว่ากฎหมายกำหนดให้ปลัดเทศบาลรับผิดในงานประจำทั่วไปของเทศบาลและให้รองปลัดเทศบาลเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานประจำทั่วไปแทนปลัดเทศบาล

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๒/๒๕๕๓ (ต่อ)

ตามที่จะได้มอบหมายในกรณีที่ปลัดเทศบาลไม่อาจปฏิบัติงานได้ให้รองปลัดเทศบาลเป็นผู้รักษาราชการแทน การมอบหมายงานในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของปลัดเทศบาล จึงเป็นอำนาจของปลัดเทศบาลที่จะมอบหมายงานในหน้าที่ให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทน.....

ดังนั้น เมื่อคำสั่งของเทศบาลเมืองมีผลทำให้ปลัดเทศบาลไม่อาจกระทำการในหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลเมืองในฐานะปลัดเทศบาล จึงเท่ากับเป็นการจำกัดอำนาจหน้าที่ของปลัดเทศบาลมิให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผลแห่งการไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว ย่อมส่งผลให้ผู้รับมอบอำนาจจากคำสั่งดังกล่าวกระทำการไปโดยไม่มีอำนาจอันจะเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๖. พระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ราชัย อัศเวศน์

หลักกฎหมายว่าด้วยกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

เหตุผลในการตรากฎหมาย

- เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ สำหรับการดำเนินงานทางปกครอง
- เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ในการบังคับใช้กฎหมาย
- สามารถรักษาประโยชน์สาธารณะได้ อำนวยความเป็นธรรม ป้องกันการทุจริต

บททั่วไป

ความเป็นกฎหมายกลาง (ม.๓) :

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่างๆ ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.นี้ เว้นแต่

- กฎหมายนั้นมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมไว้ไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายนี้ (หลักความเป็นกลางหรือไม่มีส่วนได้เสีย และหลักการโต้แย้ง)
- กฎหมายเฉพาะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้แล้วก็ให้เป็นไปตามที่กฎหมายนั้นกำหนด
- กฎหมายเฉพาะกำหนด “มาตรฐานในการปฏิบัติราชการ” ไม่ต่ำกว่ากฎหมายนี้ เช่น กำหนดขั้นตอนที่แสดงถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่สูงกว่าที่เป็นอยู่โดยปกติในระบบราชการโดยทั่วไป เช่น การกำหนดให้ฝ่ายปกครองต้องให้เหตุผลประกอบการออกคำสั่ง หรือการกำหนดรูปแบบของการใช้อำนาจไว้โดยเฉพาะ เช่น กำหนดให้การสั่งการบางกรณีต้องประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการของฝ่ายปกครองในเวลาที่กำหนดจึงจะมีผลบังคับใช้ได้ เป็นต้น

อำนาจกระทำการทางปกครอง

โดย....

นายราชัย อัศเวศน์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้านกฎหมาย มทร.อีสาน

ที่ปรึกษากลุ่มนิติกรประจำมหาวิทยาลัยและสถาบัน

คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๑๒

"คำสั่งทางปกครองจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น"

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.162/2558

ผู้รับมอบอำนาจใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง จึงเป็นการใช้อำนาจโดยไม่มีอำนาจ

เมื่อ ก.พ. ได้กำหนดให้ อ.ก.พ.กรมสอบสวนพิเศษ....เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกบุคคล....โดยมิได้กำหนดว่าสามารถมอบหมายหน้าที่ให้บุคคลอื่นทำแทนได้.....จึงเป็นอำนาจหน้าที่เฉพาะตัวของ อ.ก.พ.กรม

การที่ อ.ก.พ.กรม มอบอำนาจให้อธิบดีกรมฯ ไปดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกบุคคล.....เมื่ออธิบดีกรมฯ ได้ใช้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกบุคคล....จึงเป็นการใช้อำนาจโดยปราศจากอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจ.....มีผลทำให้การคัดเลือกบุคคลไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๘/๒๕๔๘

การใช้อำนาจ

แม้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายจะให้อำนาจผู้ดำรงตำแหน่งใดปฏิบัติราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้ และผู้นั้นจะมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ก็ตาม แต่การจะมอบอำนาจต่อไปนั้น หมายถึงกิจการทั่วไปของหน่วยงานเท่านั้นมิได้หมายความว่าผู้รับมอบอำนาจจะใช้อำนาจที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะตัวของผู้ดำรงตำแหน่งได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๒๙/๒๕๔๙

การกระทำทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

ต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในกรณีที่กฎหมายกำหนดตัวเจ้าหน้าที่ผู้ทรงอำนาจกระทำการเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้วการกระทำทางปกครองในเรื่องดังกล่าวจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ผู้นั้น เจ้าหน้าที่อื่นแม้จะเป็นผู้บังคับบัญชาหรือเป็นผู้มีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่ผู้นั้นก็ไม่อาจกระทำการในเรื่องนั้นได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. 526/2554

โดยที่กฎหมายได้กำหนดไว้อย่างชัดแจ้งว่า การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขนส่งปฏิกูลหรือมูลฝอยจากประชาชนนั้น ให้เป็นอำนาจของสภาเทศบาลที่จะกระทำได้แต่จะต้องกระทำโดยออกเป็นเทศบัญญัติ ซึ่งหมายความว่ากฎหมายได้ระบุไว้แล้วว่า ผู้ทรงอำนาจในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมก็คือสภาเทศบาลโดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด และจะต้องกระทำในรูปแบบของเทศบัญญัติ

ดังนั้น การออกประกาศเทศบาลเรียกเก็บค่าธรรมเนียม โดยนายกเทศมนตรีจึงเป็นการกระทำที่กระทำโดยไม่มีอำนาจเป็นการกระทำที่ก้าวล่วงเข้าไปในอำนาจของสภาเทศบาลและผู้ว่าราชการจังหวัด และเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามรูปแบบอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้นอันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่มีสภาพความร้ายแรงถึงระดับที่ต้องถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่เคยมีอยู่เลย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๖๐/๒๕๕๘ ประชุมใหญ่

เมื่อกฎหมายกำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีข้าราชการตำรวจชั้นยศจ่าสิบตำรวจลงมาในทุกหน่วยงานในการปกครองบังคับบัญชา คือ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ซึ่งรับผิดชอบงานบริหารงานบุคคล) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ(ซึ่งรับผิดชอบงานด้านวินัย) ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าผู้บัญชาการ แต่ปรากฏว่ารองผู้กำกับการ (ฝ่ายป้องกันปราบปราม) ปฏิบัติราชการแทนผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสมุทรปราการ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ จึงเป็น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๖๐/๒๕๕๘ ประชุมใหญ่ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้ฟ้องคดีโดยผู้ไม่มีอำนาจตามกฎหมายมาดำเนินการสอบสวน การที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจนำผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวมาพิจารณาแล้วมีมติให้เพิ่มโทษผู้ฟ้องคดีเป็นไล่ออกจากราชการ และการที่ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๑ มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ไม่ได้ดำเนินกระบวนการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงตามขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น มติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจและคำสั่งของบัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑๘/๒๕๕๑

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีผลทำให้การดำเนินกระบวนการทางวินัยโดยอาศัยผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว เช่น การมีมติและมีคำสั่งลงโทษผู้ที่ถูกสอบสวนเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๓๕/๒๕๕๓

การออกคำสั่งให้อาจารย์ผู้สอนงดทำการสอนเป็นการใช้อำนาจหน้าที่จัดการวัดผล ประมวลผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการประจำคณะตามมาตรา ๓๑(๕) แห่ง พ.ร.บ. มหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๓๗ คณบดีจึงไม่อาจใช้อำนาจในฐานะผู้บังคับบัญชาของคณะหรือในฐานะประธานคณะกรรมการประจำคณะ ตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่ง พ.ร.บ. มหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อออกคำสั่งให้อาจารย์ผู้สอนงดสอนได้โดยลำพัง และโดยที่พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการที่คณบดีจะออกคำสั่งให้อาจารย์ทำการงดสอนไว้ ดังนั้นในการออกคำสั่งดังกล่าวจึงต้องพิจารณาตาม พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนตามมาตรา ๓๐ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๘๙/๒๕๕๓

กรณีที่กรมราชทัณฑ์ประกาศประกวดราคาซื้อเครื่องใช้ส่วนตัวผู้ต้องขัง โดยมีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขของประกาศ แต่กรมราชทัณฑ์กลับอนุมัติให้จัดซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้เสนอราคาต่ำลำดับที่สอง *เนื่องจากเห็นว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้รับการรับรองเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)* ซึ่งต่างกับผลิตภัณฑ์ของผู้ฟ้องคดี *เมื่อกรมราชทัณฑ์มิได้ดำเนินการเรียกให้ผู้เสนอราคาต่ำลำดับที่สองมาต่อรองราคาเพื่อปรับลดราคาให้ต่ำลง* อันจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น *คำสั่งอนุมัติให้จัดซื้อผลิตภัณฑ์จากผู้เสนอราคาต่ำลำดับที่สอง จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง*

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๘๙/๒๕๕๓ (ต่อ)

ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และถือเป็นการกระทำละเมิดอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองที่ผู้เสนอราคาต่ำสุดมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากกรมราชทัณฑ์ได้ ดังนั้น ฝ่ายปกครองต้องเคารพต่อกฎเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้นตราบใดที่กฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับยังไม่ได้ถูกยกเลิกหรือยังมีผลใช้บังคับอยู่ เนื่องจากกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับที่ฝ่ายปกครองกำหนดขึ้นเป็นทั้งแหล่งที่มาของอำนาจและเป็นข้อจำกัดอำนาจของฝ่ายปกครองเมื่อกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับได้กำหนดให้ดำเนินการในเรื่องใดไว้อย่างไรแล้ว ฝ่ายปกครองก็จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับนั้นอย่างเคร่งครัด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๓๑/๒๕๕๖

การที่กฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ได้ระบุขั้นตอนและวิธีการไว้ก็เพื่อเป็นการให้หลักประกันแก่ผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากกฎหรือคำสั่งทางปกครอง หากขั้นตอนดังกล่าวมีผลกระทบกฎหรือคำสั่งทางปกครอง ขั้นตอนนั้นก็ถือเป็นขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งหากมีกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติใดได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญไว้ แต่ผู้ออกกฎหรือคำสั่งทางปกครองไม่ได้ปฏิบัติตาม กฎหรือคำสั่งที่ออกมานั้นย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเหตุที่เป็นการกระทำที่ผิดขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญขั้นตอนตามข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องส่งสำนวน การสอบสวนให้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๓๑/๒๕๕๖ (ต่อ)

กระทรวงการคลังตรวจสอบก่อนออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้เงิน ถือเป็นขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญ เนื่องจากหากหน่วยงานของรัฐออกคำสั่งโดยข้ามขั้นตอนดังกล่าวแล้วต่อมากระทรวงการคลังมีความเห็นแตกต่างจากความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด หน่วยงานของรัฐก็ต้องเพิกถอนคำสั่งที่ได้ออกไปแล้วนั้น ซึ่งทำให้ผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้น คำสั่งที่ออกโดยข้ามขั้นตอนตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๘๑/๒๕๕๗ และ ที่ อ.๑๕๗/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)*

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๕/๒๕๕๕

คณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการรัฐวิสาหกิจต้องใช้อำนาจในการสรรหาภายใต้กรอบของกฎหมายที่ให้อำนาจ เมื่อไม่มีบทกฎหมายใดให้อำนาจคณะกรรมการสรรหาออกหลักเกณฑ์อันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลผู้มีความประสงค์จะเข้าสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการผู้จัดการรัฐวิสาหกิจดังกล่าวเพิ่มเติมไปจากที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งหลักเกณฑ์คุณสมบัติได้กำหนดไว้แล้วซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับคุณสมบัติของข้าราชการและพนักงาน และให้ใช้ตามที่กำหนด *แต่คณะกรรมการสรรหาฯ กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณสมบัติเพิ่มเติมจากที่กฎหมายกำหนดว่า*

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

“ผู้สมัครต้องไม่เคยเป็นผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรืออยู่ระหว่างถูกสอบสวนทางวินัย หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีอาญาเว้นแต่ในความผิดลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทนั้น” ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าสมัครคัดเลือกเป็นกรรมการผู้จัดการ จึงเป็นการใช้อำนาจเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้จึงเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙

การกำหนดเกรด ๒.๕

ศาลปกครองกลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการคัดเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในส่วนราชการนั้น องค์กรบริหารของส่วนราชการชอบที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามที่ส่วนราชการต้องการตามที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้ ซึ่งในบางสถานการณ์การคัดเลือกบุคคลอาจกำหนดเงื่อนไขพิเศษได้ตามความจำเป็น เนื่องจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งบางตำแหน่งอาจต้องการบุคลากรที่มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือกรณีที่หน่วยงานมีความจำเป็นอื่น เช่น

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙ (ต่อ)

กรณีผู้ได้รับทุนให้ไปศึกษาในต่างประเทศ หรือในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ เป็นต้น ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องดำเนินการด้วยความเที่ยงธรรมและถือประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ สำหรับการกำหนดให้ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งประเภทวิชาการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีพิพาทนั้น เป็นการคัดเลือกบุคคลทั่วไปที่มีคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนด มิใช่เป็นการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งที่มีความชำนาญการหรือเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙ (ต่อ)

และการรับสมัตรสอบคัดเลือกกรณีพิพาทเป็นการรับสมัครผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครสอบโดยถือคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ผู้สมัครสอบแต่ละรายได้ผ่านการเรียนในระดับดังกล่าวมาเป็นเวลานานแล้ว กรณีจึงไม่สอดคล้องกันกับความรู้ความสามารถในปัจจุบันของผู้ฟ้องคดีและผู้สมัครรายอื่น ๆ อีกทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละสาขาย่อมเป็นหลักประกันว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลักสูตรที่แต่ละสถาบันการศึกษากำหนด การได้คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า ๒.๕๐ มิได้เป็นเครื่องยืนยันว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถน้อยกว่า

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙ (ต่อ)

ผู้ที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไปเสมอไปประกอบกับในการคัดเลือกพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมนั้นตามข้อ ๖.๒ ของประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานมหาวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๒ สามารถกำหนดวิธีการคัดเลือกได้หลายวิธีการ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๒ ชอบที่จะกำหนดเงื่อนไขให้ระดับคะแนนเฉลี่ยดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการให้น้ำหนักคะแนนเพื่อประกอบการพิจารณาเท่านั้นการนำเงื่อนไขดังกล่าวมาตัดสิทธิผู้เข้ารับการคัดเลือกโดยไม่พิจารณาคุณสมบัติ

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙ (ต่อ)

ด้านอื่น ๆ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสม ทั้งยังเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกแต่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีต่ำกว่า ๒.๕๐ ซึ่งจะถูกตัดสิทธิจากการเข้ารับการคัดเลือกดังกล่าวตั้งแต่ต้น ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีประกาศรับสมัครโดยกำหนดให้ผู้สมัครในทุกสาขาวิชาจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งประเภทวิชาการดังกล่าว จึงเป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๙๓๒/๒๕๕๕

กรณีที่ พรบ. ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ปลัดเมืองพัทยาสามารถมอบอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากนายกเมืองพัทยาไปให้แก่รองปลัดเมืองพัทยาหรือหัวหน้าส่วนราชการของเมืองพัทยาได้ ดังนั้น การที่รองปลัดเมืองพัทยา*(รักษาราชการแทนปลัดเมืองพัทยา)* มีคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักการช่างออกคำสั่งรื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ แห่ง พรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะถือเป็นอำนาจของนายกเมืองพัทยาในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น โดยผู้อำนวยการสำนักการช่างไม่ใช่ผู้มีอำนาจลงนามในคำสั่งรื้อถอนอาคารตาม พรบ. ข้างต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๙๓๒/๒๕๕๕ (ต่อ)

ศาลวางหลักกฎหมายว่า

การที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่อื่นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน จะต้องพิจารณาในด้านรูปแบบของการมอบอำนาจและในด้านของตัวผู้มอบอำนาจว่ามีกฎหมายให้อำนาจไว้หรือไม่ เพียงใด เพราะหากว่าผู้มอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจได้กระทำไปโดยไม่มีอำนาจหรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ จะส่งผลทำให้การกระทำนั้น ๆ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๙๒/๒๕๕๘

รองคณบดีไม่มีฐานะเป็นผู้บริหารที่มีอำนาจในการบริหารงานของคณะอย่างแท้จริง เป็นเพียงผู้ช่วยบริหารงาน ซึ่งจะต้องทำงานตามที่คณบดีมอบหมาย คณบดีจึงมีอำนาจดุลพินิจที่จะเสนอบุคคลใดที่ตนไว้วางใจให้อธิการบดีแต่งตั้งเป็นรองคณบดี และมีอำนาจดุลพินิจที่จะเสนอให้อธิการบดีสั่งให้บุคคลใดพ้นจากตำแหน่งรองคณบดีได้ และการสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากหมดความไว้วางใจ ไม่อาจถือว่าเป็นการลงโทษ อีกทั้งการกระทำหรือพฤติการณ์ของรองคณบดีที่เป็นเหตุให้อธิการบดีและคณบดีเสื่อมหรือหมดความไว้วางใจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ไม่จำเป็นต้องเป็นการกระทำหรือพฤติการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องโดยเฉพาะเจาะจง แต่อาจจะเป็นการกระทำหรือพฤติการณ์โดยรวมของรองคณบดีผู้นั้น ดังนั้น โดยเหตุผลของเรื่อง การมีคำสั่งให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่ง จึงไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๗ แห่ง พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และถึงแม้คำสั่งไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งแห่งพรบ.เดียวกัน ก็มีผลเพียงทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ หรือขยายระยะเวลาเป็นหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพรบ.ดังกล่าว ไม่เป็นเหตุให้คำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๐๔๙/๒๕๕๙

ในการออกคำสั่งทางปกครอง นอกจากผู้ออกคำสั่งทางปกครองจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องนั้นแล้ว ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองก่อนออกคำสั่งทางปกครอง เจ้าหน้าที่ยังมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม และรับฟังพยานหลักฐานที่จำเป็นแก่การพิสูจน์ความจริงโดยไม่ต้องผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของคู่กรณี

คำพิพากษาฎีกา ที่ 2633/2523

“ไม่มีกฎหมาย ไม่มีอำนาจ”

คดีนี้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ควบคุมดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด)กับเทศบาล ซึ่งผู้ว่าฯ สั่งให้เทศบาลรับถนนที่มีผู้ยกให้ แต่เทศบาลไม่รับ ผู้ว่าจึงฟ้องศาลเอาผิดนายกเทศมนตรี ผลปรากฏว่าศาลยกฟ้องทั้ง 3 ศาล ด้วยเหตุผลดังนี้

1) ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 53 เทศบาลไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องรับถนนที่มีผู้ยกให้ และผู้ว่าราชการจังหวัดก็ไม่มีอำนาจสั่งให้เทศบาลรับถนนที่มีผู้ยกให้ดังกล่าว นอกจากมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลให้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมายดังบัญญัติไว้ในมาตรา 71 เท่านั้น ฉะนั้น ถึงแม้จำเลยจะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด การกระทำของจำเลยก็ไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 165

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๑/๒๕๖๑

การมอบอำนาจสรรหาและการคัดเลือกพนักงาน

การตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาทางปกครองมีวัตถุประสงค์เพื่อจะได้ร่วมกันวิเคราะห์ระดมความคิดจากคนหลายคนเพื่อให้ได้ข้อยุติ เป็นการป้องกันการใช้อำนาจตามอำเภอใจของคนคนเดียว ซึ่งการที่สถาบันอุดมศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโดยกำหนดให้มีหน้าที่ดำเนินการออกข้อสอบในแต่ละสาขาที่รับผิดชอบ สัมภาษณ์ พร้อมทั้งประเมินผลและสรุปผลการคัดเลือกและนำเสนอมหาวิทยาลัยนั้น ต้องฟังว่าประสงค์จะให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญตามที่กำหนดในคำสั่งได้ดำเนินการร่วมกันในการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ตามสาขา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

ที่กำหนด ดังนั้น การที่ประธานกรรมการตามคำสั่งดังกล่าว มอบอำนาจโดยอาศัยมติคณะกรรมการ ให้บุคคลอื่นรับผิดชอบการสอบทั้งหมด โดยตนเองมิได้เข้าร่วมในกระบวนการออกข้อสอบและสัมภาษณ์ และยังมอบให้ผู้ซึ่งมิได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการด้วยทำหน้าที่ออกข้อสอบและตรวจข้อสอบบางข้อ รวมทั้งมอบหมายให้กรรมการเพียงสองคนจากกรรมการทั้งหมดห้าคนทำหน้าที่สอบสัมภาษณ์ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการข้างต้น การดำเนินการของคณะกรรมการดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และย่อมส่งผลให้ประกาศผลการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีผลมาจากการดำเนินการที่ไม่ชอบดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน (ล๘ น.๘๖๖)

เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจกระทำทางปกครอง

โดย....

นายราชัย อัศเวศน์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้านกฎหมาย มทร.อีสาน

ที่ปรึกษากลุ่มนิติกรประจำมหาวิทยาลัยและสถาบัน

เจ้าหน้าที่ (ม.๕)

- บุคคลซึ่งใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น คณะรัฐมนตรี อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี ฯลฯ
- คณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น ก.พ. , ก.พ.อ. , คณะกรรมการอาหารและยา, สภาเทศบาล สภามหาวิทยาลัย ฯ,ฯ
- นิติบุคคลซึ่งใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น กระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ฯลฯ
- บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลซึ่งใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น แพทยสภา และสภาทนายความ ฯลฯ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1057/2561

เป็นเจ้าหน้าที่

ผู้แทนชุมชน (ประชาชน) ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง เมื่อร่วมกันตรวจรับงานจ้างไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ ทำให้ทางราชการเสียหาย และพฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ถือเป็นการร่วมกันกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายให้แก่ทางราชการ

เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง

(กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง)

๑. ต้องมีความดำรงอยู่ในทางกฎหมาย กล่าวคือคำสั่งทางปกครองต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจโดย

- เจ้าหน้าที่ผู้ทรงอำนาจทำการพิจารณาทางปกครอง
- เจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจทำการพิจารณาทางปกครอง

๒. การพิจารณาอำนาจของเจ้าหน้าที่

- ข้อพิจารณาด้านเนื้อหา
- ข้อพิจารณาด้านพื้นที่
- ข้อพิจารณาด้านระยะเวลา

๓. ต้องเป็นกลางในเรื่องที่จะพิจารณาทางปกครอง

เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง

(กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นคณะกรรมการ)

๑. ต้องครบองค์ประกอบคณะกรรมการ คือ ต้องแต่งตั้งให้ครบองค์ประกอบของคณะกรรมการก่อนจึงจะนัดประชุมได้

๒. ต้องครบองค์ประชุม คือการประชุมต้องครบองค์ประชุมตามที่กำหนด

๓. ต้องมีการประชุม คือมีการประชุมจริง ๆ

๔. ต้องเป็นกลางในเรื่องที่จะพิจารณาทางปกครอง

การลาออกจากกรรมการ

มาตรา ๗๖ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดย ประมาท

(๖) มีเหตุต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาปัญหาของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาว่า กรณีที่กรรมการตรวจรับพัสดุในการจัดซื้อครุภัณฑ์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติมีหนังสือขอลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ จะมีผลทำให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตรวจรับพัสดุตามที่กำหนดในมาตรา ๗๖ (๒) แห่ง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งเห็นว่าโดยที่มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง กรณีจึงมีปัญหาต้องพิจารณาว่า กรรมการตรวจรับพัสดุเป็นกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองหรือไม่ ในปัญหานี้เห็นว่ามาตรา ๕๒ แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

“การพิจารณาทางปกครอง” ว่าหมายถึง การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น กรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองจึงต้องมีอำนาจเตรียมการและดำเนินการ เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง สำหรับกรรมการตรวจรับพัสดุ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗๑๓ กำหนดให้มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาโดยกรณีที่พัสดุถูกต้องครบถ้วน ก็ให้รับไว้แล้วส่งเรื่องต่อเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อเบิกจ่ายเงินและรายงาน

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

ให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ หากพัสดุมีรายละเอียดไม่เป็นไปตามสัญญา ก็ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบหรือสั่งการ ถ้าพัสดุถูกต้องแต่ไม่ครบจำนวนหรือครบจำนวนแต่ไม่ถูกต้องทั้งหมด ก็ให้ตรวจรับไว้เฉพาะจำนวนที่ถูกต้อง และรายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อแจ้งผู้ขายหรือผู้รับจ้างทราบ โดยไม่ตัดสิทธิส่วนราชการที่จะปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้างในจำนวนที่ส่งมอบไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง และกรณีที่กรรมการตรวจรับพัสดุบางคนไม่ยอมรับพัสดุโดยทำความเห็นแย้งไว้ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

เพื่อพิจารณาสั่งการ ถ้าหัวหน้าส่วนราชการสั่งการให้รับพัสดุนั้นไว้ จึงดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ซึ่งการที่หัวหน้าส่วนราชการมีคำสั่งรับหรือไม่รับพัสดุ หรือมีคำสั่งปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้าง รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เป็นการดำเนินการตามข้อกำหนดในสัญญา มิใช่การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่จะเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ดังนั้น การตรวจรับพัสดุของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุอันเป็น

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

ขั้นตอนที่จะนำไปสู่การมีคำสั่งรับหรือไม่รับพัสดุ หรือมีคำสั่งปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้าง รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง จึงมิใช่กระบวนการพิจารณาทางปกครอง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุฯ จึงมิใช่คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง กรณีตามข้อหารือนี้ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในการจัดซื้อครุภัณฑ์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

ปกครองฯ ที่ว่าด้วยการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง

ส่วนปัญหาว่าจะนำบทบัญญัติมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครองฯ มาเทียบเคียงบังคับใช้โดยอนุโลมแก่กรณีของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในการจัดซื้อครุภัณฑ์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ มีลักษณะเป็นคณะกรรมการภายในส่วนราชการที่หัวหน้า

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

ส่วนราชการแต่งตั้งขึ้นตามข้อ ๓๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง และรายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งตามข้อ ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุประกอบด้วยกรรมการที่แต่งตั้งจากบุคลากรภายในส่วนราชการที่จัดซื้อพัสดุนั้นเอง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

และบางกรณีอาจมีการแต่งตั้งบุคคลภายนอกส่วนราชการที่จัดซื้อ พัสดุมาเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงที่มาและสถานะของกรรมการแต่ละประเภทแล้ว อาจสรุปหลักเกี่ยวกับการลาออกของกรรมการตรวจรับพัสดุได้ ดังนี้

๑. กรรมการที่เป็นบุคลากรภายในส่วนราชการที่จัดซื้อพัสดุ การเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการในฐานะผู้บังคับบัญชาเพื่อให้งานของส่วนราชการสำเร็จลุล่วง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

โดยหลักแล้วผู้เป็นกรรมการจึงไม่อาจลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่ได้ เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และการลาออกจะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าส่วนราชการเสียก่อนจึงจะมีผลให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

๒. กรรมการที่ไม่เป็นบุคลากรภายในส่วนราชการที่จัดซื้อพัสดุ อาจแยกพิจารณาได้เป็นสองกรณี ดังนี้

๒.๑ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน โดยส่วนราชการที่จัดซื้อพัสดุขอให้หน่วยงาน

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

อื่นอนุญาตให้บุคลากรในสังกัดมาปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจรับพัสดุ ในกรณีเช่นนี้ การเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุของบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานที่ตนสังกัด หากผู้เป็นกรรมการประสงค์ที่จะลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่ ก็จะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดเสียก่อนจึงจะมีผลให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ และในการนี้จะต้องแจ้งผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ทราบถึงการลาออกด้วย

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

๒.๒ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะส่วนตัว โดยส่วนราชการที่จัดซื้อพัสดุ ได้ทาบทามบุคคลที่จะแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุเป็นการส่วนตัว ไม่ว่าจะมีการขออนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือไม่ก็ตาม ในกรณีเช่นนี้ การเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุของบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยส่วนตัว มิใช่การได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดให้ปฏิบัติหน้าที่ หากผู้เป็นกรรมการไม่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปย่อมมีสิทธิลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่ได้ และชอบที่จะนำ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

มาตรา ๗๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาเทียบเคียงบังคับใช้โดยถือว่ากรรมการตรวจรับพัสดุพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เมื่อลาออก โดยไม่จำต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุก่อนแต่อย่างใด โดยกรณีที่กรรมการดังกล่าวมีหนังสือลาออกถึงผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และผู้แต่งตั้งได้รับหนังสือลาออกแล้ว การลาออกย่อมมีผลนับแต่วันที่ได้กำหนดไว้ในหนังสือลาออกนั้น แต่จะระบุให้การลาออกมีผลย้อนหลังไม่ได้

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

หรือถ้ามิได้ระบุวันที่ประสงค์ลาออกไว้ การลาออกย่อมมีผลเมื่อมีการลงรับหนังสือลาออกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ทั้งนี้ เทียบเคียงตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๒๖๓/๒๕๒๕, ๓๗๒/๒๕๒๕ และ ๒๖๖/๒๕๒๙

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๗๔/๒๕๕๖

การสิ้นผลของการลาออกจากกรรมการบริษัท

กรณีกรรมการบริษัทยื่นหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งเพื่อลงสมัครรับเสือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งการลาออกย่อมมีผลทันทีเมื่อได้แสดงเจตนาตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๘๒๖ มาตรา ๘๒๗ และมาตรา ๓๘๖ ประกอบมาตรา ๑๑๖๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หาใช่มีผลเมื่อบริษัทได้นำความไปจดทะเบียนต่อสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทไม่ และเมื่อได้รับเสือกตั้ง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๗๔/๒๕๕๖ (ต่อ)

ให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลังจากลาออกจากตำแหน่งแล้ว การที่บริษัทได้ทำสัญญาและยังคงผูกพันเป็นคู่สัญญารับจ้างก่อสร้างกับองค์การบริหารส่วนตำบลย่อมไม่อาจถือได้ว่ากรรมการบริษัทดังกล่าวเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคู่สัญญา อันจะเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔/๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๗๔/๒๕๕๖ (ต่อ)

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

๑. กรรมการบริษัทสามารถบอกเลิกการเป็นผู้แทนของบริษัทได้โดยการลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งการลาออกจะมีผลทันทีที่ได้แสดงเจตนา ส่วนการยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัทต่อสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทนั้น ถือเป็นเพียงขั้นตอนที่มาตรา ๑๐๒๑ มาตรา ๑๐๒๒ และมาตรา ๑๐๒๓ แห่ง ป.พ.พ. บังคับให้มีการนำไปจดทะเบียนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวกรรมการบริษัทและส่งไปลงพิมพ์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา เพื่อประโยชน์ต่อทางราชการและบุคคลภายนอกในการตรวจสอบว่าผู้ใดเป็นกรรมการหรือเป็นผู้แทนของนิติบุคคล

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๗๔/๒๕๕๖ (ต่อ)

๒. การที่กรรมการบริษัทลาออกจากตำแหน่งและต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภายหลังจากการลาออกบริษัทได้เข้าทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบล และยังคงผูกพันในฐานะคู่สัญญานั้น กรณีดังกล่าวไม่ถือว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญา อันจะทำให้ต้องพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

การแจ้งนัดการประชุมและวาระการประชุม

มาตรา ๘๐ การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบการที่คณะกรรมการกำหนด

การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรรมการนั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งประธานกรรมการจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

การแจ้งนัดการประชุมและวาระการประชุม(ต่อ)

มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุม และเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุม ให้ประธานมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นได้

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการหรือมี แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง ขึ้นทำหน้าที่แทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการมีหน้าที่ต้องดำเนินการใด ๆ นอกจากการดำเนินการประชุมให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556

การแจ้งนัดการประชุมน้อยกว่า ๓ วัน

ผู้ฟ้องคดีทั้งหกฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดี (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) มีคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ออกจากราชการ และลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ออกจากราชการ กรณีถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อโปรแกรมบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและครุภัณฑ์ประจำห้องคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และผู้ร้องสอด (นายกรัฐมนตรี) วินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งหก โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556(ต่อ)

หรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และคำสั่งผู้ร้องสอดที่ให้ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีทั้งหก โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับ และให้คืนสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีบันทึกลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๒ เสนอผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อเห็นควรเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณามีมติตามที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอว่าให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ออกจากราชการและให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ และที่ ๖ ออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งในวันเดียวกันให้สำนักงานปลัดกระทรวง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556(ต่อ)

ศึกษาธิการ ดำเนินการเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาต่อไป ซึ่งต่อมาได้มีการประชุม อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ การประชุม อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่แจ้งล่วงหน้าน้อยกว่า ๓ วันซึ่งขัดกับมาตรา ๘๐ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ในการประชุม อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการครั้งดังกล่าว ประธานอนุกรรมการได้แจ้งในที่ประชุมว่าได้นัดให้มีการประชุมพิจารณาเป็นการเร่งด่วน เพราะเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจและการติดตามจากประชาชน จึงเป็นกรณีที่อ้างว่ามีเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามมาตรา ๘๐ วรรค ๓

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556(ต่อ)

แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่กำหนดไม่ให้นำข้อความในวรรค ๒ มาใช้บังคับ โดยกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนหรือไม่นั้น เป็นดุลพินิจของประธานที่จะพิจารณาตามแต่กรณี ทั้งนี้ หาก อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่าการเรียกประชุมดังกล่าวเป็นการไม่เหมาะสม ที่ประชุมก็อาจทักท้วงเพื่อให้เลื่อนการประชุมดังกล่าวออกไป ก็ย่อมสามารถกระทำได้ หรือหากเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานจำนวนมาก ก็เป็นดุลพินิจของที่ประชุมที่ไม่จำต้องพิจารณากรณีดังกล่าวจนเสร็จสิ้นในคราวเดียว โดยอาจเลื่อนไปพิจารณาต่อในการประชุมคราวต่อไปได้ แต่เมื่อไม่มีการเลื่อนการประชุมดังกล่าวโดยได้พิจารณากรณีของ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556(ต่อ)

ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจนเสร็จสิ้น จึงไม่อาจรับฟังได้ว่า เป็นการนัดประชุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การนัดประชุม อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ จึงดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีและผู้ร้องสอดที่ว่าการประชุม อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ ที่นัดประชุมล่วงหน้าน้อยกว่า ๓ วันไม่เป็นเหตุให้การประชุมไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงฟังขึ้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๒๙-๖๓๒/๒๕๕๙

วาระการประชุม

เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีส่งหนังสือเชิญประชุมให้สมาชิกทราบล่วงหน้าก่อนวันนัดประชุมน้อยกว่าจำนวนวันที่ กม.กำหนด ทั้งยังไม่ได้ส่งร่างข้อบังคับที่จะพิจารณาไปให้ทราบพร้อมกัน แต่กลับมีการแจกร่างข้อบังคับก่อนเริ่มการประชุม การประชุมจึงไม่ชอบด้วย กม. อันมีผลให้ข้อบังคับที่ออกตามมติในการประชุมครั้งดังกล่าวไม่ชอบด้วย กม.เช่นกัน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๕

ต้องแก้ไขคำสั่งหรือมีคำสั่งตั้งใหม่

การดำเนินการสอบสวนทางวินัยองค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต้องครบตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนั้น ในกรณีที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบกรรมการสอบสวน ต้องดำเนินการตามเงื่อนไขและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด หาไม่แล้วอาจเป็นเหตุให้การดำเนินการสอบสวนจนกระทั่งมีการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบได้ ดังนั้น ในกรณีที่การแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ปลัด อบต. โดยมีกรรมการ ๔ คน คือ เอ บี ซี และ ดี แต่ปรากฏว่าต้นสังกัดของ เอ ไม่ยินยอมให้เป็นกรรมการ การแต่งตั้ง เอ เป็นกรรมการสอบสวนจึงเป็นการแต่งตั้งโดยไม่ได้รับความยินยอมจากต้นสังกัด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๕ (ต่อ)

คณะกรรมการสอบสวนวินัยจึงประกอบด้วย บี ซี และ ดี เพียง ๓ คน ต่อมาในระหว่างสอบสวน บี ได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการ จึงเหลือกรรมการสอบสวน ๒ คนซึ่งถือว่ามีองค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนไม่ครบจำนวน ๓ คนตามข้อ ๓๓ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลสระบุรี เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ กำหนดไว้ แม้ต่อมาในภายหลังจะปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะมีหนังสือขอยืมตัว เอ จากต้นสังกัดครั้งใหม่และต้นสังกัดของ เอ จะมีหนังสือแจ้งว่าไม่ขัดข้องที่จะให้ เอ เป็นกรรมการสอบสวนก็ตาม ก็มิได้ทำให้ เอ เป็นคณะกรรมการสอบสวนโดยชอบด้วยกฎหมายทันที เมื่อไม่ปรากฏว่า

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๕ (ต่อ)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยที่มีองค์ประกอบไม่ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดดังกล่าวข้างต้น และได้ออกคำสั่งใหม่เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงตัวกรรมการสอบสวนแทนคำสั่งดังกล่าว รวมถึงได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงการเปลี่ยนแปลงตัวกรรมการสอบสวน กรณีจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยข้อ ๔๐ วรรค ๑ ประกอบข้อ ๓๕ (๑) ของประกาศดังกล่าว การสอบสวนทั้งหมดจึงเสียไปตามข้อ ๖๓ ของประกาศเดียวกัน เมื่อกระบวนการสอบสวนทางวินัยมีที่มาจากคณะกรรมการที่มีองค์ประกอบไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงย่อมทำให้ผลการพิจารณาสอบสวนวินัยที่เกิดจากคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวเสียไปด้วย ดังนั้นการที่คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๕ (ต่อ)

ดังกล่าวรายงานผลการสอบสวนว่าเห็นควรลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นชอบด้วย แล้วเสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติเห็นชอบให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ซึ่งต่อมาได้มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่ง อบต. ที่ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๖๔/๒๕๕๘

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ซึ่งมีข้อกำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต้องประกอบไปด้วยกรรมการสอบสวนจำนวน ๓ คน

โดยกรณีนี้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ประกอบไปด้วย ๑. นายพึ่ง ตำแหน่งปลัดอำเภอ(เจ้าพนักงานปกครอง ๗) เป็นประธานกรรมการ ๒. นายพ่วง ตำแหน่งท้องถิ่นอำเภอ เป็นกรรมการและเลขานุการ และ ๓. นายเพิ่ม ตำแหน่งปลัดอำเภอ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๖๔/๒๕๕๘ (ต่อ)

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีข้างต้น จึงไม่ครบตามองค์ประกอบที่กฎหมายกำหนดไว้ อันเป็นสาระสำคัญเพื่อเป็นหลักประกันในการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา

การแต่งตั้งข้าราชการให้มีหน้าที่เป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการ หากในคำสั่งมิได้ระบุให้เป็นกรรมการสอบสวนด้วย ย่อมทำให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่มีอำนาจหน้าที่ในการที่จะทำการสอบสวนได้เพราะประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น คณะกรรมการชุดที่พิพาท

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๖๔/๒๕๕๘ (ต่อ)

จึงประกอบไปด้วยกรรมการสอบสวนเพียง ๒ คนเท่านั้น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลให้การสอบสวนที่ดำเนินไปแล้วทั้งหมดย่อมเสียไปด้วย ฉะนั้น คำสั่งลงโทษทางวินัยไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว โดยนายกเทศมนตรีสามารถออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมายและดำเนินกระบวนการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้องต่อไป

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

การประชุม การนับองค์ประชุม และการออกเสียง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือขององค์การจัดการน้ำเสียประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนองค์การจัดการน้ำเสียแล้ว เห็นสมควรกล่าวไว้เป็นเบื้องต้นว่า ตามมาตรา ๑๒[๑] แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ คณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียมีองค์ประกอบประกอบด้วย ประธานกรรมการ ฝ่ายหนึ่ง กรรมการจากผู้แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายหนึ่ง กรรมการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินเจ็ดคน ฝ่ายหนึ่ง และผู้อำนวยการองค์การจัดการน้ำเสีย ซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ อีกฝ่ายหนึ่ง การกำหนดให้องค์ประกอบของ

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

คณะกรรมการมาจากหลายฝ่ายเพื่อประโยชน์ในการระดมความคิดเห็น ประสบการณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับรู้ข้อเท็จจริง รวมทั้งประสานแผนงานและนโยบาย ดังนั้น หากองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย และไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้ เว้นเสียแต่ว่าเป็นกรณีในระหว่างดำเนินงานของคณะกรรมการฯ มีตำแหน่งกรรมการบางประเภทว่างลง และมีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการประกอบไปด้วยกรรมการที่เหลืออยู่ คณะกรรมการจึงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ดังเช่น กรณีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามมาตรา ๗๑/๕[๒] แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดว่ากรณีที่กรรมการพัฒนาระบบราชการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้แม้จะไม่ครบองค์ประกอบตามกฎหมายก็ตาม ด้วยเหตุนี้เมื่อพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ มิได้มีบทบัญญัติเช่นว่าแล้ว การที่กรรมการอื่นของคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียลาออกทั้งหมด จึงมีผลให้องค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียไม่ครบตามองค์ประกอบที่กฎหมายกำหนดไว้ กรรมการที่เหลืออยู่จึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการฯ ได้นับตั้งแต่วันที่ขาดองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ในส่วนของกรรมการอื่นไป

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

สำหรับกรณีปัญหาเกี่ยวกับองค์ประชุมของคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย ที่กำหนดไว้ในข้อ ๖[๓] ของข้อบังคับองค์การจัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๑) ว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ว่า การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมนั้น จำนวนทั้งหมดที่กำหนดไว้ดังกล่าวจะหมายถึงจำนวนเต็มของกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ หรือจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ ในปัญหานี้มีความเห็นว่าการที่คณะกรรมการจะประชุมหรือนับองค์ประชุมได้ ก็ต่อเมื่อมีคณะกรรมการเกิดขึ้นก่อน กล่าวคือคณะกรรมการต้องประกอบไปด้วย

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

กรรมการตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒[๔] แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสียฯ เมื่อเกิดคณะกรรมการขึ้นแล้วจึงจะพิจารณาได้ว่าจำนวนทั้งหมดของกรรมการมีจำนวนเท่าใด เช่น ถ้าคณะกรรมการ มีประธานกรรมการ มีผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ครบถ้วน และมีกรรมการอื่น ๓ คน และผู้อำนวยการ จำนวนกรรมการทั้งหมดย่อมเท่ากับ ๑๑ คน (ประธาน ๑ กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ๖ ผู้อำนวยการ ๑ และกรรมการอื่น ๓) การนับองค์ประชุมจึงต้องคำนวณจากจำนวน ๑๑ คน แต่ในกรณีที่ต่อมากรรมการอื่นดังกล่าวลาออก ๒ คน จำนวนกรรมการทั้งหมดย่อมลดลงเหลือ ๙ คน โดยคณะกรรมการก็ยังคงมีองค์ประกอบครบถ้วน ทั้งนี้เพราะจำนวนกรรมการอื่นนั้นมาตรา ๑๒ กำหนดให้มี“ไม่เกิน”เจ็ดคน

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

เมื่อยังมีกรรมการอื่น ๑ คน จึงครบถ้วนตามองค์ประกอบของคณะกรรมการแล้ว การนับองค์ประชุมย่อมต้องคำนวณจากจำนวนกรรมการ ๙ คน

อนึ่ง จากการชี้แจงของผู้แทนองค์การจัดการน้ำเสีย ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้อำนวยการได้ลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ อันเป็นเวลาก่อนที่กรรมการอื่นจะลาออกจากตำแหน่ง แม้จะได้มีการตั้งผู้รักษาการแทน แต่มาตรา ๒๖ วรรคสอง[๕] แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสียฯ ได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งมิให้ผู้รักษาการแทนมีอำนาจในฐานะเป็นกรรมการด้วย โดยเหตุที่ผู้อำนวยการเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวมาข้างต้น ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงขาดองค์ประกอบและไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้มาตั้งแต่เมื่อผู้อำนวยการลาออกจากตำแหน่ง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.118/2561

องค์ประชุม การมอบหมายผู้แทนหรือมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนเข้าประชุม

กรณีที่องค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดให้ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ โดยมิได้เฉพาะเจาะจงชื่อผู้เป็นกรรมการ ดังนั้น แม้ผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดดังกล่าวจะไม่ได้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการแต่เมื่อได้มีการมอบหมายผู้แทนให้เข้าร่วมประชุมหรือมีการมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนเข้าร่วมประชุม บุคคลที่เข้าร่วมประชุมดังกล่าวจึงถือว่าเป็นกรรมการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.118/2561 (ต่อ)

ส่วนในกรณีที่กรรมการที่มาจากผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรบางแห่ง ที่ชื่อองค์การนั้นไม่ตรงตามที่กำหนดในกฎหมาย แต่เมื่อในขณะที่มีการประชุม ไม่ปรากฏว่ามีองค์กรอื่นที่มีบทบาทภารกิจอย่างเดียวกันที่จะทำให้เข้าใจเป็นอย่างอื่นได้ จึงถือว่า ผู้ดำรงตำแหน่งที่มาจากองค์กรดังกล่าวมีสิทธิและหน้าที่โดยชอบในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการนั้น

อนึ่งโดยที่พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้กำหนดองค์ประชุมไว้โดยเฉพาะ จึงต้องเป็นไปตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กล่าวคือ ต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.708/2560

องค์ประชุมนั้น....ต้องพิจารณาถึง

องค์ประกอบด้วยเสมอ.นับเฉพาะจำนวนไม่ได้

กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว ....และยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่นั้น.....มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่. .. โดยมิได้กำหนดให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้แต่อย่างใด.....

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.708/2560(ต่อ)

ดังนั้น หากในการประชุมของคณะกรรมการมีเพียงกรรมการโดยตำแหน่งเข้าร่วมประชุมเท่านั้นส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นวาระไปแล้วและยังไม่ได้มีการแต่งตั้งขึ้นใหม่....ไม่ได้เข้าร่วมประชุมด้วย .....กรณีจึงไม่ครบองค์ประกอบของคณะกรรมการตามที่มาตรา 6 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว.....แม้การประชุมดังกล่าวจะมีจำนวนกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดตามมาตรา 9 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติเดียวกันก็ตาม.....ก็ไม่ถือว่าเป็นองค์ประชุมที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเพื่อมีมติใดๆได้ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น

ตีความเรื่องมติเวียน

ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๕ “คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง” มาตรา ๗๙ วรรค ๑ บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ วรรค ๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือกฎหรือคำสั่งที่จัดให้มีคณะกรรมการชุดนั้นจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น” และมาตรา ๘๐ วรรค๑ บัญญัติว่า “การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบการที่คณะกรรมการกำหนด” จะเห็นได้ว่า พรบ.วิธีปฏิบัติฯ หมวด ๕ กำหนดไว้ชัดแจ้งว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ จะต้องกระทำโดยที่ประชุมฯ โดยสภาพธรรมชาติของคณะบุคคลหรือคณะกรรมการใดๆ จะต้องดำเนินการโดยที่ประชุม ซึ่งจะต้องมีการปรึกษาหารือกัน

ตีความเรื่องมติเวียน (ต่อ)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๑๐/๒๕๕๒ วางหลักข้อกฎหมายไว้ว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการสอบสวนจะต้องกระทำโดยการจัดให้มีการประชุม ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีนี้คณะกรรมการมีการประชุมจริง (คดนี้มีประเด็นพิจารณา 3 ประเด็น และประเด็นย่อยอีก ๓ ประเด็นที่วางไว้เป็นประเด็นย่อยที่ ๒) และมีตัวอย่าง*คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๖๒/๒๕๒๐* วินิจฉัยกรณีการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ไม่ประชุมจริง ถือว่าเป็นรายงานการประชุมเท็จ จำเลยที่ได้รับการแต่งตั้งจากการประชุมที่เป็นเท็จการกระทำของจำเลยกรรมการทุกคนจึงไม่ผูกพันบริษัท จากแนว

ตีความเรื่องมติเวียน (ต่อ)

คำพิพากษาทั้งสอง ๒ คดีดังกล่าว และตามหมวด ๕ พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง แสดงชัดแจ้งว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการจะต้องมีการประชุมจริงเท่านั้น เพราะขนาดมีการประชุมจริงแต่เป็นการประชุมที่องค์ประชุมไม่ครบ ยังถือว่าเป็นการประชุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยอาศัยมติที่ประชุมไม่ชอบ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒)* ขนาดประชุมจริงยังถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กับการที่ไม่มีการประชุมเลย แล้วจะอ้างว่าชอบด้วยกฎหมายอย่างไร

ตีความเรื่องมติเวียน (ต่อ)

การที่ไม่มีการประชุมจริง แต่กลับให้มีการเวียนหนังสือถามว่าเห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ ไม่ปรากฏว่าได้มีการปรึกษาหารือการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกันในที่ประชุม แม้จะมีหนังสือเวียน ก็ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

และกรณีที่สอง วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการตรวจรับงานพัสดุฯ เพื่อให้คณะบุคคลตรวจสอบงานที่ส่งมอบร่วมกัน โดยการปรึกษาหารือโต้แย้งแสดงความเห็นโดยที่ประชุมคณะกรรมการ หากไม่มีการประชุมเพื่อตรวจรับงาน จึงถือเป็นรายงานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย *(การประชุมเพื่อตรวจรับงาน*

ตีความเรื่องมติเวียน (ต่อ)

หรือรายงานการสอบสวนนั้น ขอเพียงแต่ให้มีการประชุมจริงเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องจัดรายงานการประชุม เพราะรายงานการตรวจรับงานหรือรายงานผลการสอบสวนถือว่าเป็นรายงานที่เกิดจากการประชุม)

การจัดทำรายงานการประชุมหรือรายงานการสอบสวนหรือรายงานใดๆ ที่ไม่มีการประชุมกันจริงถือว่าเป็นการจัดทำเอกสารอันเป็นเท็จ มีความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๒ *(คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๐๗/๒๕๒๖)*

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๐๗/๒๕๒๖

จำเลยเป็นปลัดเทศบาลและเป็นเลขานุการสภาเทศบาล จำเลยไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ประธานสภาเทศบาลจึงแต่งตั้งให้ ส.รองปลัดเทศบาลทำหน้าที่เลขานุการสภาเทศบาลแทนจำเลย จำเลยได้ใช้ให้แก้ไขรายงานการประชุมที่ ส. ทำขึ้น โดยจำเลยไม่มีอำนาจแก้ไขได้โดยพลการ เพื่อจะให้ผู้เกี่ยวข้องหลงเชื่อว่าสภาเทศบาลมีมติตามที่จำเลยได้แก้ไข โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น จำเลยจึงมีความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๕ ประกอบด้วยมาตรา ๘๔ จำเลยเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลรักษาเอกสารดังกล่าว จำเลยจึงมีความผิดตามมาตรา ๑๖๑ อีกบทหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๐๗/๒๕๒๖ (ต่อ)

เมื่อจำเลยนำเอกสารปลอมนั้นไปอ้างในการขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัด จำเลยจึงมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอมตามมาตรา ๒๖๘ อีกกระทงหนึ่ง จำเลยในฐานะเลขานุการสภาเทศบาลเป็นผู้มีหน้าที่ทำรายงานการประชุมของสภาเทศบาล จำเลยทำรายงานการประชุมขึ้นตามอำนาจหน้าที่ของตนและลงลายมือชื่อตัวเองเป็นผู้ทำ มิได้ทำในนามของบุคคลอื่น เอกสารนั้นจึงเป็นเอกสารที่แท้จริงที่จำเลยทำขึ้น แม้ข้อความในเอกสารจะไม่เป็นความจริง ก็ไม่ทำให้เป็นเอกสารปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๑ แต่เป็นการทำเอกสารอันเป็นความเท็จตามมาตรา ๑๖๒

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒

ในการประชุมของคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ ซึ่งมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เสนอให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และการประชุมของ ก.จ.จ. เชียงราย ซึ่งมีมติเห็นชอบให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามความเห็นของคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยฯ และต่อมาเมื่อผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์ต่อ ก.จ.จ. เชียงราย ซึ่ง ก.จ.จ. เชียงราย ได้มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี มีนาย ศ. ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ทั้งในคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัย ใน ก.จ.จ. เชียงรายในชั้นการให้ออกจากราชการ และใน ก.จ.จ. เชียงรายในชั้นการพิจารณา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒ (ต่อ)

อุทธรณ์ โดยเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อทำหน้าที่ควบคุมการประชุมและพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีโดยบุคคลคนเดียวกันในคณะกรรมการทั้งสองชุด จึงเป็นกรณีที่มีเหตุแห่งความไม่เป็นกลางในทางรูปแบบหรือโดยสภาพภายนอกของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครองและไม่ชอบตามข้อ ๖๘ วรรค ๔ ของประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ และข้อ ๗๐ วรรค ๔ ของประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดเชียงราย เรื่อง หลักเกณฑ์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒ (ต่อ)

และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๕ นอกจากนั้น ยังเห็นได้ว่าการทำหน้าที่ของ นาย ศ. ยังมีลักษณะที่เป็นการปกป้องความเห็นของคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการที่ตนเองเคยทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมมาก่อน อันทำให้เกิดผลในทางลบต่อผู้ฟ้องคดีถือเป็นการพิจารณาทางปกครองของคณะกรรมการที่มีเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการซึ่งมีสภาพร้ายแรงที่อาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง หรือมีเหตุแห่งความไม่เป็นกลางในทางเนื้อหาหรือโดยสภาพภายในของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครอง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒ (ต่อ)

อันเป็นการพิจารณาทางปกครองที่ไม่ชอบ ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งนำมาบังคับใช้ตามมาตรา ๓ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเนื่องจากไม่ใช่กรณีที่จะไม่มีผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนได้ และมิใช่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ หรือไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนผู้นั้นได้ อันจะเป็นข้อยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาบังคับใช้ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนั้น ตามมาตรา ๕ วรรค ๑ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงาน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒ (ต่อ)

บุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีกรรมการทั้งหมดรวม ๑๒ คน แต่ในการประชุมของ ก.จ.จ. เชียงราย ที่พิจารณาเรื่องวินัยของผู้ฟ้องคดี มีกรรมการเหลืออยู่ในที่ประชุมเพื่อร่วมพิจารณาเพียง ๖ คน เมื่อการทำหน้าที่ของนาย ศ. ในฐานะประธานกรรมการ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกคนหนึ่งจึงคงเหลือจำนวนกรรมการที่ทำหน้าที่โดยชอบน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทำให้การประชุมมีจำนวนกรรมการไม่ครบองค์ประชุม ตามมาตรา ๑๐ วรรค ๑ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มติของ ก.จ.จ. เชียงราย ที่เห็นชอบให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

บทสรุปตีความเรื่องมติเวียน

ถ้าคณะกรรมการไม่มีการประชุมจริง แต่มีรายงานการประชุมหรือรายงานอื่นๆ ที่อ้างว่าเป็นมติของคณะกรรมการ บรรดากรรมการที่ลงลายมือชื่อในรายงานหรือผู้จัดทำรายงานไม่เพียงจะถูกเพิกถอนโดยศาลปกครองเท่านั้น แต่จะต้องถูกดำเนินคดีอาญา และอาจติดคุกได้ และที่แน่ ๆ อาจจะถูกออกจากราชการด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.27/2561

การลงมติการให้คะแนนสอบสัมภาษณ์ (ที่ชอบด้วยกฎหมาย)

ในการสอบสัมภาษณ์ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้สมัครดำรงตำแหน่งคณบดี ขณะเวลาสัมภาษณ์กรรมการสอบสัมภาษณ์คนหนึ่งมิได้อยู่ในห้องสัมภาษณ์ จนกระทั่งผู้ฟ้องคดีสอบสัมภาษณ์แล้วเสร็จ กรรมการคนนั้นจึงเข้ามาในห้อง และให้คะแนนผู้ฟ้องคดี จึงถือว่าเฉพาะการให้คะแนนของกรรมการคนนั้นเท่านั้นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่กระทบถึงการให้คะแนนของกรรมการคนอื่นที่อยู่สอบสัมภาษณ์ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.372/2554

การนับคะแนนเลือกตั้ง 3 ครั้ง

มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านแต่การนับคะแนนถึง 3 ครั้งมีผลคะแนนไม่ตรงกันแต่มีการประกาศผลให้ผู้ชนะในการนับคะแนนครั้งที่ 1 เป็นผู้ใหญ่บ้าน

ศาลวินิจฉัยว่า แม้กฎหมายให้อำนาจในการนับคะแนนใหม่แต่การนับคะแนนถึง 3 ครั้งคะแนนไม่เท่ากันเลยจึงไม่อาจถือได้ว่าผลการเลือกตั้งปราศจากข้อสงสัยในความถูกต้อง .... รวมทั้งไม่อาจชี้ชัดได้ว่าการนับคะแนนครั้งใดถูกต้อง รวมทั้งพบข้อเท็จจริงในการเก็บบัตรเลือกตั้งที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบังคับ...จึงให้ผลการประกาศผลการให้เป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖

การบันทึกเทปการประชุม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่านายเอ ผู้อุทธรณ์ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเป็นผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีบันทึกลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสรรหาคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน ๕ รายการ คือ

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

๑. เทปบันทึกเสียงการประชุมของคณะกรรมการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖

๒. รายงานการประขุมคณะกรรมการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖

๓. มติการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นคณบดีคณะมนุษยศาสตร์

๔. ประมวลผลคะแนนนิยมจากประชาคม

๕. ประมวลผลคะแนนวิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เปิดเผยข้อมูล,ข่าวสารรายการที่ ๒ รายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ แก่ผู้อุทธรณ์ สำหรับรายการที่ ๕ แจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสาร และต่อมาได้มีบันทึกลงวันที่

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ ๑ โดยให้เหตุผลว่าได้ตรวจสอบและรวบรวมผลการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์แล้ว ปรากฏว่ามีผู้คัดค้านการให้ข้อมูลบันทึกเสียงการประชุม

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ได้พิจารณาคำอุทธรณ์และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมาทั้งได้รับฟังคำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทน

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และของผู้อุทธรณ์ด้วยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในระหว่างที่ยังไม่มีการประกาศผลการสรรหาอย่างเป็นทางการนั้น ผู้อุทธรณ์ได้รับทราบว่ากรรมการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ จำนวน ๒ คน ได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการสรรหาฯ เพื่อขอถอนชื่อจากการรับรองชื่อบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติเลือกว่าเป็นผู้เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ ด้วยเหตุผลว่าในการประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีกรรมการสรรหาฯ คนหนึ่งอภิปรายว่าผู้อุทธรณ์ประพฤติผิดจริยธรรมในการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

ผู้อุทธรณ์เป็นผู้เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ แต่ข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว และคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงมีความเห็นให้ยุติเรื่อง การนำเรื่องดังกล่าวมาอภิปรายถึงคุณสมบัติของผู้อุทธรณ์โดยมีข้อมูลไม่ครบถ้วนจึงไม่เป็นธรรมต่อผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้อภิปรายเพื่อประกอบการดำเนินการแสวงหาความขอบธรรมเพื่อปกป้องสิทธิของตนต่อไป

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชี้แจงว่า โดยทั่วไปการประชุมคณะกรรมการต่างๆของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้นไม่ได้มีข้อกำหนดว่าต้องบันทึกเสียงการประชุม แต่การประชุม

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

จะต้องมีการจัดทำรายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐานและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะยึดถือรายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุมที่คณะกรรมการรับรองแล้วเป็นหลักฐานของทางราชการสำหรับใช้อ้างอิงหรือใช้ประโยชน์ต่อไป ดังนั้น ในการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะบันทึกเสียงไว้หรือไม่ก็ได้ อย่างไรก็ดีหากมีการบันทึกเสียงไว้ก็เพื่อความสะดวกหรือใช้ประโยชน์เพื่อจัดทำรายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุมของเจ้าหน้าที่เท่านั้น ไม่ได้มีการจัดเก็บข้อความเสียงไว้ในระบบข้อมูลของหน่วยงานเช่นเดียวกับรายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุม แต่อย่างใด

การประชุมคณะกรรมการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์นั้น เนื่องจากในช่วงที่มีการสรรหามีการประชุมคณะกรรมการ

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

ชุดต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หลายคณะ แต่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประชุมมีเพียงชุดเดียว ดังนั้น นอกเหนือจากการบันทึกสาระการประชุมที่เจ้าหน้าที่ได้จดไว้ในขณะที่มีการประชุมแล้ว เจ้าหน้าที่ได้บันทึกเสียงการประชุมไว้ด้วย เพื่อใช้ทบทวนและป้องกันความผิดพลาดหากมีข้อสงสัยว่าได้จัดทำรายงานการประชุมอย่างถูกต้อง ตรงตามที่มีการประชุมกันหรือไม่ และกรณีนี้เจ้าหน้าที่ได้บันทึกเสียงด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่วนตัว ไม่ใช่เครื่องบันทึกเสียงของทางราชการแต่อย่างใด นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เปิดเผยรายงานการประชุมของคณะกรรมการสรรหาฯ ซึ่งเป็นเอกสารอย่างเป็นทางการที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้เป็นหลักฐานทางราชการให้แก่

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

ผู้อุทธรณ์แล้ว ซึ่งน่าจะเป็นการเพียงพอในการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ชี้แจงเหตุที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอีกประการหนึ่งว่าในการประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีการอภิปรายถึงคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาบางคน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ แต่การเปิดเผยข้อความเสียงอาจนำมาซึ่งการฟ้องคดีต่อศาลได้ และอาจจะส่งผลเสียต่อระบบการสรรหาผู้บริหารที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพราะในโอกาสต่อไปอาจไม่มีผู้ใดแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ หรือรับเป็นกรรมการสรรหาฯ อีกทั้งอาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายใน

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

หน่วยงาน นอกจากนั้นเมื่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้สอบถามไปยังคณะกรรมการสรรหาฯ ปรากฏว่ามีผู้คัดค้านการเปิดเผยข้อความเสียง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ สำหรับในเรื่องนี้ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชี้แจงว่า คณะกรรมการสรรหาฯ จำนวน ๙ คน มีผู้คัดด้าน จำนวน ๔ คน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๕ รายการ และได้อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเฉพาะรายการที่ ๑ คือข้อความเสียงการประชุมคณะกรรมการสรรหา

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงพิจารณาเฉพาะข้อมูลข่าวสารรายการนี้เท่านั้นซึ่งก็คือข้อความเสียงการประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ที่เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำรายงานการประชุมได้บันทึกไว้โดยโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่วนตัว แล้วนำข้อความเสียงบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานการประชุม คณะกรรมการฯ มีข้อพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตาม อุทธรณ์นี้ คือ ข้อความเสียงที่บันทึกไว้เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ หากไม่เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการก็ไม่ต้องพิจารณาในเรื่องอื่นใดอีก แต่หากเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการจึงจะพิจารณาว่าสมควรเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้เพียงใดหรือไม่

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

ในประเด็นข้อความเสียงที่บันทึกไว้เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า *“ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน”*

การควบคุมดูแลนั้นหมายความรวมถึงการเก็บรักษาตลอดจนการทำลายข้อมูลข่าวสารด้วย หากเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะทำลายข้อมูลข่าวสารนั้นโดยพลการไม่ได้ ต้องดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ ข้อเท็จจริงตามอุทธรณ์นี้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่ได้มีข้อกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องบันทึกเสียงการประชุมไว้เป็นหลักฐานและไม่มีการจัดระบบการเก็บข้อความเสียงอย่างเป็นทางการแต่เป็น

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

เรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เองที่จะดำเนินการบันทึกเสียงการประชุมและจัดระบบการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำงานของตน ทั้งยังสามารถทำลายข้อมูลดังกล่าวนั้นได้เมื่อเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องเก็บไว้แล้วด้วย การบันทึกเสียงดังกล่าวจึงเป็นเพียงวิธีการอย่างหนึ่งของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานเท่านั้น ดังนั้น ข้อความเสียงในกรณีนี้จึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการฯจึงไม่ต้องพิจารณาว่าสมควรจะเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์หรือไม่

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๘

(ตีความการนับคะแนนเสียงกรณีงดออกเสียง) (ต่อ)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยทั่วไปหลักการหามติของคณะกรรมการโดยการนับคะแนนเสียงนั้นแบ่งออกได้เป็น ๒ แบบ คือ

๑. เสียงข้างมากแบบธรรมดา (Simple Majority) หมายถึง คะแนนเสียงข้างมากของผู้ซึ่งประกอบเป็นองค์ประชุมและได้ออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบในเรื่องนั้น การงดออกเสียงลงคะแนนหรือไม่อยู่ในที่ประชุมไม่ว่าด้วยเหตุใด ย่อมไม่ถือว่าเป็นการออกเสียงจึงไม่อาจนับคะแนนเหล่านั้นไปรวมกับการออกเสียงลงคะแนนของฝ่ายที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยได้

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๘ (ตีความการนับคะแนนเสียงกรณีงดออกเสียง) (ต่อ)

๒. เสียงข้างมากแบบเด็ดขาด (Absolute Majority) หมายถึง คะแนนเสียงข้างมากของจำนวนทั้งหมด ซึ่งอาจกำหนดให้เกินกึ่งหนึ่งหรือมากกว่านั้น เช่น ๒ ใน ๓ หรือ ๓ ใน ๔ ของสมาชิกหรือกรรมการทั้งหมดหรือเท่าที่มีอยู่ ในกรณีนี้การหามติของที่ประชุมจึงต้องให้ได้คะแนนเสียงตามที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะมีผู้ลงคะแนนเสียงเท่าใด มาประชุมเท่าใด หรืองดออกเสียงเท่าใด คะแนนเสียงที่จะถือเป็นมติได้ต้องได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้เท่านั้น

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๘

(ตีความการนับคะแนนเสียงกรณีงดออกเสียง) (ต่อ)

สำหรับข้อเท็จจริงในกรณีนี้ เมื่อปรากฏว่ามาตรา ๒๕ วรรค ๗ ประกอบกับมาตรา ๑๐ วรรค ๔ แห่งพ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมากโดยมิได้กำหนดว่าต้องเป็นเสียงข้างมากของทั้งหมด จึงต้องหมายความว่าเป็นการกำหนดให้ถือเสียงข้างมากแบบธรรมดาที่จะต้องนับคะแนนเสียงแต่เฉพาะกรรมการซึ่งออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องดังกล่าวเท่านั้น ส่วนกรรมการที่งดออกเสียงและกรรมการที่ขาดประชุมย่อมไม่อาจนำมานับเป็นคะแนนเสียงได้ ด้วยเหตุนี้ความเห็นของ ก.อบต. จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

ส่วนได้เสียและการบันทึกรายงานการประชุม

นอกจากนั้นมาตรา ๑๖ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า *“ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะ กรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่ หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้”* มาตรา ๘๓ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า *“ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ใน*

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

รายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกความเห็นแย้งนั้นไว้ด้วย” ประกอบกับข้อ ๑๗ ของบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า *“กรรมการจะอยู่ในการประชุมขณะมีการอภิปรายและลงมติในเรื่องใดที่ตนมีส่วนได้เสียมิได้ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติอนุญาตให้อยู่ในที่ประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงอันจะทำความกระจ่างในเรื่องนั้นก็ได้”* แต่โดยที่หลักว่าด้วยข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นกลางทำการพิจารณาทางปกครองหรือเข้าร่วมในการพิจารณาทางปกครองและเป็นหลักการที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างแจ้งชัด ซึ่งถึงแม้ผู้ฟ้องคดีจะกล่าวอ้างว่า

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

นายปัญญาได้ออกจากห้องประชุมในช่วงที่มีการพิจารณาวาระดังกล่าวแต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ตามบันทึกรายงานการประชุมระบุว่านายปัญญาเป็นกรรมการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้เข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้โดยมีระเบียบวาระที่ ๔.๒.๒ เป็นเรื่องการพิจารณาแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี ซึ่งนายปัญญาเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย หากจะให้รับฟังข้อเท็จจริงอย่างแจ้งชัดว่านายปัญญาได้ออกจากที่ประชุมในการพิจารณาวาระดังกล่าวซึ่งเกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของนายปัญญา และหลักว่าด้วยข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นกลาง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

ของเจ้าหน้าที่เป็นหลักการสำคัญเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่ชอบด้วยกฎหมายแก่การพิจารณาทางปกครองดังได้กล่าวมาแล้ว กรณีจะต้องปรากฏพยานหลักฐานที่แสดงข้อเท็จจริงว่านายปัญญาไม่ได้ร่วมในการพิจารณาด้วย ดังนั้น เมื่อในรายงานการประชุมได้ระบุเพียงว่านายปัญญาเป็นกรรมการที่มาประชุม กรณีจึงยังไม่อาจจะรับฟังได้ว่านายปัญญาไม่ได้อยู่ร่วมพิจารณาและไม่ได้ร่วมลงมติในวาระดังกล่าวตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้าง จึงเป็นเหตุให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (สภามหาวิทยาลัย) ไม่ชอบด้วยกฎหมายอีกด้วยเหตุหนึ่งเช่นกัน อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในข้อนี้จึงรับฟังได้ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญา การพานิช เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จึงเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญา การพานิช เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ทั้งนี้ นับตั้งแต่วันที่มีมติ

เอกสารอ้างอิง

ชาญชัย แสวงศักดิ์. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง “หลักและสาระสำคัญของวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง”

สำนักงานศาลปกครอง. สรุปหลักปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

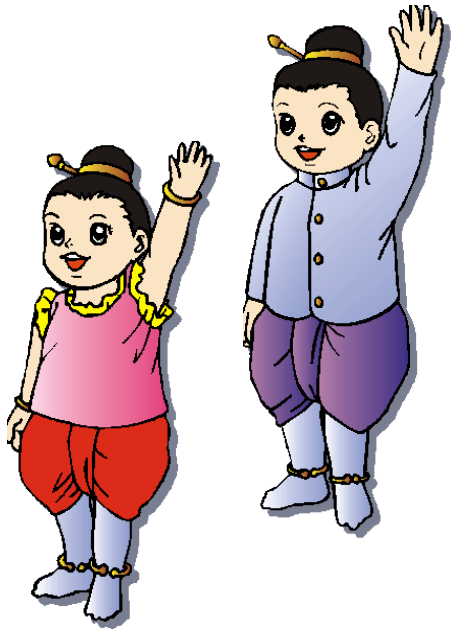
พิสิษฐ์ พลรักษ์เขตต์. คดีปกครองใกล้ตัว ชาวบ้านฟ้องราชการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๙.

มานิตย์ จุมปา. ถาม-ตอบ กฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ ๒ . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๗.

สำนักงานศาลปกครองสูงสุด. แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๔ - พ.ศ. ๒๕๖๑

อิทธิพร จิระพัฒนากุล. เอกสารประกอบคำบรรยาย เรื่อง “หลักปฏิบัติราชการที่ดีเกี่ยวกับการพัสดุ” วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

อภิปราย & ตอบข้อซักถาม

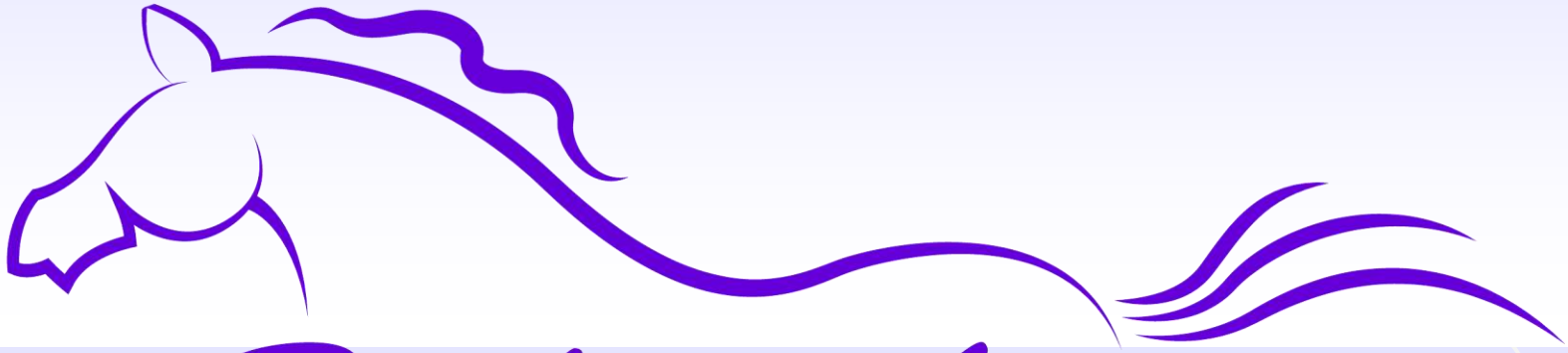

๐๘๗ ๘๗๗ ๗๘๗๘ AIS

๐๘๗ ๘๗๖ ๖๖๗๗ DTAC

๐๘๐ ๓๓๓ ๔๔๒๒ True

Rachai Asavesna
Law office

สวัสดีครับ

๑๘. ข้อควรระมัดระวัง

ราชัย อัศเวศน์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙

เบิกเบี้ยเลี้ยงเท็จ ๑ วัน

ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้ไปฟังคำให้การพยานโจทก์และนำพยานจำเลยเข้าสืบหักล้างประเด็นในคดีแทนเทศบาลนครสวรรค์ ในวันที่ ๒๔ –๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เป็นเวลา ๒ วัน ตามคำสั่งที่ ๒๐๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวในกระบวนการพิจารณาของศาล ตลอดจนกำหนดนัดต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายงานกระบวนพิจารณาของศาล หากไม่ทราบก็มีหน้าที่ต้องขวนขวายเพื่อให้ทราบได้ นอกจากนั้นพยานบุคคล ๒ รายที่มาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงที่ปรากฏตามรายงานการสอบสวนวินัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

(แบบ สว.๖) ก็ไม่ปรากฏว่ามีเหตุโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดี กล่าวคือนายผัน ปราศรัยได้ให้ถ้อยคำว่า *“เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตนได้รับคำสั่งให้ขับรถไปราชการที่กรุงเทพมหานครพร้อมกับผู้ฟ้องคดีและนายปริญญา จุฬพันธ์ทอง ทนายความ ผู้ฟ้องคดีและนายปริญญาได้เข้าไปดำเนินเรื่องคดีในศาล พอเวลาใกล้เที่ยงนายปริญญาได้เดินออกมาจากศาลคนเดียว แล้วบอกกับตนว่าจะทานข้าวกลางวันก่อนเดินทางกลับจังหวัดนครสวรรค์ เสร็จธุระแล้ว พรุ่งนี้ไม่ต้องมาศาลอีก ตนจึงขับรถกลับจังหวัดนครสวรรค์พร้อมกับนายปริญญา*

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

เพียงสองคน กลับถึงจังหวัดนครสวรรค์เวลา ๑๖ นาฬิกา ส่วนวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตนปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่เทศบาลนครสวรรค์” ส่วนนายปริญญา ได้ให้ถ้อยคำว่า “ตนเป็นทนายความในวันนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ทนายโจทก์ขอเลื่อนการสืบพยาน ศาลจึงยกเลิกวันนัดสืบพยานจำเลยในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีอยู่ในห้องพิจารณาจนกระทั่งศาลได้อ่านรายงานกระบวนพิจารณาและเมื่อออกมาจากศาล ตนได้ย้ำกับผู้ฟ้องคดีว่าพรุ่งนี้ไม่ต้องมาศาล ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและบอกว่าจะไป

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

นอนพักบ้านญาติที่กรุงเทพมหานครอีกหลายวัน ตนจึงกลับจังหวัดนครสวรรค์พร้อมกับคนขับรถ” ซึ่งการให้ถ้อยคำของนายผันและนายปริญญา มีลักษณะที่สอดคล้องกันและไม่ปรากฏเหตุพิเศษใดที่นายปริญญาจะไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าจะเดินทางกลับจังหวัดนครสวรรค์ในวันดังกล่าว ส่วนผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำปรากฏตาม แบบ สว.๖ โดยสรุปว่า ในวันนั่งพิจารณาคดี ตนเดินเข้าห้องน้ำเพื่อทำธุระส่วนตัวจึงไม่ได้อยู่ในห้องพิจารณาตลอด และไม่ได้รับรู้รายงานกระบวนพิจารณาของศาลฉบับลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งมีเพียงทนายโจทก์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

พยานโจทก์ และทนายจำเลยทั้งสองเป็นผู้ลงนามในรายงานกระบวนพิจารณาของศาล ต่อมา ทนายความแจ้งตนว่า ศาลได้เลื่อนพิจารณาคดี เสร็จแล้วกลับได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีไปที่ศาลแขวงพระนครเหนือในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ อีกครั้ง จึงได้ทราบแน่ชัดว่าศาลได้เลื่อนการพิจารณาคดีซึ่งไม่ปรากฏเหตุผลที่ชัดเจนว่าเหตุใดผู้ฟ้องคดีซึ่งมีข้อสงสัยในเรื่องกำหนดนัดในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จึงไม่โทรศัพท์นัดหมายกับทนายความเกี่ยวกับกำหนดนัดในวันดังกล่าว แต่กลับเลือกที่จะเดินทางไปที่ศาลแขวงพระนครเหนือด้วยตนเองจึงได้ทราบถึง

มติคณะรัฐมนตรีอ้างว่าไม่รู้กฎหมายและระเบียบในหน้าที่

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๔๙๗ ได้พิจารณาเห็นว่า ข้าราชการแต่ละคนย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่ของตนหากได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ก็ดีหรือละเว้นมิได้ปฏิบัติก็ดี เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการแล้ว จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนข้อบังคับของทางราชการมิได้

จึงได้ลงมติว่า ข้าราชการผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนข้อบังคับอันตนจำต้องปฏิบัติและอยู่ในหน้าที่ของตนมิได้ การที่ข้าราชการปฏิบัติงานไม่ชอบด้วยกฎหมายระเบียบแบบแผนก็ดี หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายและระเบียบแบบแผนกำหนดก็ดี ให้ถือว่าเป็นการผิดวินัยหรือหย่อนสมรรถภาพแล้วแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีต่อไป (*หนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๘๙/๒๔๙๗ เรื่อง ข้าราชการอ้างว่าไม่รู้กฎหมายและระเบียบแบบแผนในหน้าที่ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๙๗*)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.342/2558

กรณีผู้ใหญ่บ้านอ้างว่า ไม่รู้กฎหมายว่าตนสามารถถูกถอดถอนได้ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2475

การได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าตำแหน่งใดๆก็ตามจะต้องตกอยู่ในบังคับของกฎหมาย.....ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น จะต้องรู้กฎหมายและไม่อาจยกความไม่รู้กฎหมายขึ้นกล่าวอ้างได้.....ดังนั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงต้องศึกษาข้อกฎหมาย ทั้งอำนาจหน้าที่ข้อห้ามข้อปฏิบัติให้ชัดเจน.....เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่ง นั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ให้อำนาจ.....

“การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย”

(ไม่อาจอ้างความไม่รู้ให้พ้นผิด)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๓๗/๒๕๕๕

แม้ว่านายเอ จะได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำสัญญารับสภาพหนี้และผ่อนชำระเงิน ซึ่งเป็นงานที่ตนไม่มีความรู้และไม่เคยปฏิบัติงานด้านกฎหมายและบัญชีมาก่อน ทั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ยังเห็นว่าการกระทำของนายเอมิใช่การประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเนื่องจากนายเอไม่มีหน้าที่โดยตรงและไม่มีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายและหน่วยงานไม่ได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากงานในหน้าที่ แต่เมื่อได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาแม้จะเป็นงานนอกเหนืองานที่มีหน้าที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำและไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานนั้นก็ตาม ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชาย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานดังกล่าวด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ระมัดระวัง รักษาประโยชน์ของทางราชการหากเห็นว่าตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับการทำสัญญารับสภาพหนี้

“การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย” (ต่อ)

(ไม่อาจอ้างความไม่รู้ให้พ้นผิด)

และผ่อนชำระเงินก็ควรจะปรึกษาและขอคำแนะนำอย่างเป็นทางการ และเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งจะมีความรู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการทำสัญญาโดยเฉพาะ การที่นายเอไม่ดำเนินการแต่กลับสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเป็นการภายในไม่อาจนำมาอ้างอิงเป็นข้อแก้ตัวได้ ประกอบกับกองกฎหมายได้จัดทำร่างสัญญาให้นายเอแล้ว นายเอกลับเห็นว่าไม่รัดกุมครอบคลุมเนื้อหา จึงดำเนินการจัดทำสัญญารับสภาพหนี้ขึ้นใหม่ทั้งที่ตนเองไม่มีความรู้เชี่ยวชาญ กรณีจึงถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลที่อยู่ในสภาวะเช่นนั้นจักต้องมีความวิสัยและพฤติการณ์และนายเออาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้แต่หาใช้ให้เพียงพอไม่ จึงเป็นการกระทำโดยประมาท และความเสียหายดังกล่าวย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้หากวิญญูชนทั่วไปได้ดำเนินการด้วยความระมัดระวังเอาใจใส่เพื่อรักษาผลประดยชน์ของทางราชการ ดังนั้น การกระทำของนายเอจึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๘๗/๒๕๕๙

(อ้างว่างานเยอะ เลยเป็นความบกพร่องหรือหย่อนความสามารถ)

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์และการกระทำเข้าลักษณะเป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ เห็นว่า จากข้อเท็จจริงดังกล่าวรับฟังได้ว่า สำนวนคดีที่ผู้ฟ้องคดีสอบสวนล่าช้าจำนวน ๒๙ คดี เป็นคดีที่มีการแจ้งความร้องทุกข์ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ... การที่ผู้ฟ้องคดีปล่อยคดีไว้โดยไม่เร่งรัดดำเนินการสืบสวนสอบสวนและไม่ได้ขอขยายระยะเวลาการสอบสวนต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบล่วงเลยมาเป็นเวลาหลายปี พฤติกรรมการกระทำของผู้ฟ้องคดีแม้จะฟังว่าไม่มีเจตนาทุจริต แต่ก็แสดงให้เห็นถึงความเกียจคร้านไม่รับผิดชอบเอาใจใส่ต่อหน้าที่การงาน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๘๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

ในการสอบสวนคดีอาญา แม้จะไม่ปรากฏว่ามีการทุจริตหรือเสียหายต่อราชการ เพราะไม่มีคู่กรณีหรือผู้เสียหายร้องเรียนถึงความล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็ย่อมแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องหรือหย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าความล่าช้าในการสอบสวนมีสาเหตุจากผู้ฟ้องคดีมีปริมาณงานมากถึงปีละ ๑๐๐ คดี นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีรับคดีปีละประมาณ ๑๐๐ คดี ซึ่งผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำว่า เมื่อเปรียบเทียบกับพนักงานสอบสวนคนอื่นที่มีสำนวนคดีมากน้อยไม่ต่างกันแล้วไม่มีพนักงานสอบสวนคนใดทำสำนวนการสอบสวนบกพร่องล่าช้าดังเช่นผู้ฟ้องคดี ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีว่ามีปริมาณงานมากเป็นเหตุให้การทำสำนวนคดีล่าช้าเกินสมควรจึงไม่อาจอ้างได้ ... ดังนั้น คำสั่งที่ลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาฎีกา ที่ ๒๕๖๔/๒๕๕๗

การเล่นเน็ต แชต

โจทก์เป็นพนักงานฟ้องนายจ้างเป็นจำเลยว่าไล่ออกเนื่องจากการเล่นเน็ต แชต ไม่เป็นธรรม ศาลฎีกาพิพากษาว่าเนื่องจากเวลาทำงานโจทก์เล่นเน็ตพูดคุยในเรื่องส่วนตัวเป็นประจำเกือบทุกวันวันละเป็นชั่วโมงก็มี ถือว่าโจทก์ใช้เวลาทำงานของจำเลยไปในเรื่องไม่เกี่ยวกับงาน กรณีเช่นนี้เป็นการกระทำอื่นอันไม่สมควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ลุล่วงไปโดยถูกต้องและสุจริต จำเลยชอบที่จะเลิกจ้างโจทก์ได้ทันทีโดยมิพักต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ต้องจ่ายสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า และการที่โจทก์ใช้เวลางานของจำเลยทำเรื่องส่วนตัวย่อมทำให้จำเลยได้รับความเสียหายจึงเป็นการเลิกจ้างที่มีเหตุอันสมควรจึงไม่เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม

คำพิพากษาปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๕๙/๒๕๕๙

(อ้างว่าทวงด้วยวาจา.....ศาลไม่รับฟัง)

คดีฟ้องว่า จนท.ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าตาม ม.๙(๒) การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ทวงถามเรื่องด้วยวาจาต่อหน่วยงานแล้ว โดยไม่มีหลักฐานมาแสดงต่อศาล จึงเป็นข้อกล่าวอ้างลอย ๆ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๑/๒๕๕๒

การยกเลิกการประกวดราคาโดยไม่ระบุเหตุผล

การมีคำสั่งยกเลิกการประกวดราคาโดยไม่ได้ระบุเหตุผลที่ประกอบด้วยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ รวมทั้งไม่ได้แจ้งเหตุผลใด ๆ ในคำสั่งดังกล่าว เป็นการสั่งการยกเลิกการประกวดราคาที่ใช้ดุลพินิจโดยอำเภอใจ ซึ่งขัดต่อหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แม้ต่อมาจะมีการแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ โดยได้ให้เหตุผลในการยกเลิกการประกวดราคาไว้ด้วย ก็ถือว่าเป็นการแก้ตัวภายหลังจากที่มีการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบไปแล้ว และไม่มีผลทำให้การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับเป็นชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๖๒/๒๕๕๙

(สั่งให้มาปฏิบัติหน้าที่ช่วงปิดภาคเรียนแต่ไม่มาและไม่ลา)

ผอ.รร.สั่งให้ครู 2 คนมาปฏิบัติหน้าที่ช่วงปิดภาคเรียนแต่ข้าราชการครูไม่มาและไม่ลา จึงมีคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อ 6 ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดเวลาทำงาน และวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ.2547 กำหนดว่า *“วันปิดภาคเรียนคือวันหยุดพักผ่อนของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาอาจ*

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๖๒/๒๕๕๙ (ต่อ)

อนุญาตให้ข้าราชการหยุดพักผ่อนด้วยก็ได้ แต่ถ้ามีราชการจำเป็น ให้ข้าราชการมาปฏิบัติราชการเหมือนการมาปฏิบัติราชการตามปกติ”

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าข้าราชการทั้ง ๒ คน ไม่มาปฏิบัติราชการโดยไม่ยื่นใบลาจึงถือว่าเป็นขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนจึงชอบด้วยกฎหมาย พิพากษายกฟ้อง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๖๒/๒๕๕๘

(ลาไม่ถูกต้อง - ละทิ้งราชการ - วินัยร้ายแรง)

ในการลากิจเพื่อพักรักษาตัวของผู้ฟ้องคดีนั้น ไม่ปรากฏว่ามีใบรับรองแพทย์ให้การรับรองว่าผู้ฟ้องคดีควรจะพักรักษาตัวต่อเนื่องอีกแต่อย่างใด จึงเชื่อได้ว่าอาการเจ็บป่วยของผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร้ายแรงถึงขนาดที่จะไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาป่วยเป็นเวลา ๒๖ วัน จึงเพียงพอในการพักรักษาตัวแล้ว อีกทั้งในการลากิจส่วนตัวนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องเสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และต้องได้รับอนุญาตเสียก่อนจึงจะลาได้ เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นไม่สามารถรอรับอนุญาตได้ทัน เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นใบลากิจส่วนตัวภายหลังที่ได้หยุดราชการไปแล้วอันเป็นการลากิจส่วนตัวย้อนหลัง เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๙ ของระเบียบว่าด้วยการลาของราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งที่ ผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๖๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

รับราชการมาเป็นเวลานาน และมีตำแหน่งเป็นถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งเป็นระดับผู้บริหารสถานศึกษา ย่อมต้องทราบระเบียบปฏิบัติในการลาเป็นอย่างดี แต่ผู้ฟ้องคดีกลับไม่ใส่ใจประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลากิจส่วนตัว จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับอนุญาตให้ลากิจตั้งแต่วันที่ ๒๘ เม.ย. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๖ พ.ค. ๒๕๕๑ รวมเป็นเวลา ๑๙ วัน กรณีจึงเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๓๖/๒๕๕๗

ขาดราชการเลื่อนเงินเดือนไม่ได้ (ลาพักผ่อนแต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ลา)

รองปลัดยื่นใบลาพักผ่อนตั้งแต่วันที่ 9 ถึงวันที่ 12 เมษายน ปลัดพิจารณาแล้วเห็นว่าในช่วงเวลาดังกล่าวปลัดต้องไปราชการ (อบรม) และมีงานราชการจะต้องปฏิบัติ หากอนุญาตให้ลาจะเกิดความเสียหายต่อราชการได้ จึงไม่อนุญาตให้ลา แต่รองปลัดเมื่อยื่นใบลาแล้วกลับไม่รอฟังว่าปลัดอนุญาตให้ลาหรือไม่ หัวหน้าสำนักปลัดพยายามติดต่อก็ติดต่อไม่ได้ จึงให้เจ้าหน้าที่โทรศัพท์แจ้งให้สามีของรองปลัดทราบ ซึ่งรองปลัดควรทราบจากสามีว่าปลัดไม่อนุญาตให้ลาพักผ่อน และควรกลับมาปฏิบัติราชการ แต่กลับหยุดราชการไปตามที่ยื่นใบลาไว้ จึงถือว่ารองปลัดขาดราชการ คำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.777/2561

รับรองข้อมูลเท็จ (โทษไล่ออก)

เมื่อภัยพิบัติผ่านพ้นไป รัฐต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนตามควรแก่กรณี การให้เงินถือเป็นวิธีการหนึ่งที่รัฐเข้าไปช่วยเหลือเพื่อชดเชยความเสียหายในเบื้องต้น โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสำรวจและแจ้งข้อมูลจำนวนราษฎรที่รับความเสียหายเพื่อให้รัฐจัดสรรเงินอย่างถูกต้อง ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง ความช่วยเหลือจึงตรงกับความเดือดร้อนของประชาชน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.777/2561 (ต่อ)

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ตามแบบ กษ.01 และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้ใหญ่บ้านลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลความเสียหายให้แก่ราษฎรจำนวน 7 ราย โดยไม่ได้รับความเสียหายจริง การลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย และยังน่าเชื่อว่าผู้ใหญ่บ้านได้เรียกและรับเงินเพื่อเป็นการตอบแทนกรณีช่วยเหลือรับรองข้อมูลอันเป็นเท็จ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งลงโทษไล่ออกจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลอาญาหมายเลขดำที่ อ.2117/58

ห้องพิจารณา 813 ศาลอาญา เมื่อเวลา 09.30 น. วันที่ 28 มี.ค. ศาลอ่านคำพิพากษาคดีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หมายเลขดำ อ.2117/58 คดีที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีพิเศษ 2 เป็นโจทก์ฟ้อง นายแพทย์ หล่อ อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช และอดีตกรรมการ แพทยสภา เป็นจำเลยในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์ใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ กรณีเอารถหลวงและทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัว

คำพิพากษาศาลอาญาหมายเลขดำที่ อ.2117/58 (ต่อ)

ตามฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 22 มิ.ย. 58 ระบุความผิด สรุปว่า ระหว่างต้นเดือน ม.ค.-16 ม.ค. 54 ขณะจำเลยดำรงตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์ฯ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้ 100 ตัว พร้อมผ้าคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวีดิโอ 2 เครื่อง เครื่องเล่นวีดิโอ กล้องถ่ายรูป ผ้าเต็นท์หลายผืน รวมทั้งรถยนต์ส่วนกลางอีก 4 คัน นำไปใช้ในงานวิวาห์บุตรสาว เพื่อใช้รับส่งผู้เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ ทั้งที่บ้านพักและที่โรงแรม ทั้งหมดเป็นทรัพย์สินของราชการ ต่อมาวันที่ 10 ก.ย.56 ป.ป.ช.

คำพิพากษาศาลอาญาหมายเลขดำที่ อ.2117/58 (ต่อ)

ชี้มูลความผิดการกระทำของจำเลยเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ส่วนตัว สร้างความเสียหายแก่รัฐและคณะแพทยศาสตร์ฯ ขอให้ศาลพิพากษาลงโทษตามความผิด เบื้องต้นจำเลยให้การปฏิเสธ แต่ต่อมาให้การรับสารภาพไม่สู้คดี

ศาลพิเคราะห์คำเบิกความและพยานหลักฐานโจทก์เห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่จริง พิพากษาจำคุก 5 ปี ปรับ 20,000 บาท คำให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์ในการพิจารณาคดี

คำพิพากษาศาลอาญาหมายเลขดำที่ อ.2117/58 (ต่อ)

ลดโทษให้กึ่งหนึ่งคงจำคุกจำเลยไว้ 2 ปี 6 เดือน ปรับ 10,000 บาท จำเลยสำนึกผิด ชดใช้ค่าเสียหายคืนให้รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม รวมทั้งไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ให้รอลงอาญามีกำหนด 2 ปี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 231/2549 (ต่อ)

คดีนี้มูลเหตุเกิดจาก ผอ. สมชาย (ผู้ฟ้องคดี) ได้พาคณะครูออกไปปฏิบัติราชการโดยใช้รถยนต์คันที่สูญหาย โดยในช่วงเช้าเป็นการปฏิบัติราชการในต่างพื้นที่ที่สำนักงานตั้งอยู่ (ต่างจังหวัด) หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจที่ต่างจังหวัดเมื่อ เวลา 17.00 น. ก็ได้ใช้รถคันดังกล่าวไปปฏิบัติราชการภายในจังหวัดที่สำนักงานตั้งอยู่ และเดินทางกลับสำนักงานเมื่อเวลา 19.30 น.

หลังจากนั้น ได้นำรถยนต์กันเดียวกันนั้นพาคณะเจ้าหน้าที่ไปรับประทานอาหารค่ำและเมื่อเสร็จสิ้น การรับประทานอาหารได้อนุญาตด้วยวาจาให้พนักงานขับรถใช้รถยนต์กันดังกล่าวไปส่งเจ้าหน้าที่(สตรี)ที่ไม่มีรถ เสร็จสิ้นเมื่อเวลา 21.45 น. จึงขับรถไปจอดที่บ้านพักของพนักงานขับรถในเวลา 22.10 น. ปรากฏว่าคืนนั้นรถยนต์หาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 231/2549 (ต่อ)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงมีคำสั่งให้ ผอ. สมชาย และพนักงานขับรถยนต์ร่วมกันชดใช้เงินค่าเสียหายแก่ทางราชการ ผอ. สมชายจึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการที่รถยนต์สูญหาย..

ประเด็นที่นำสนใจ มี 2 ประเด็น

ประเด็นแรก รถยนต์สูญหายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ เพราะหากเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ต้องนำมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด พ.ศ.2539 มาใช้กับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งกฎหมายฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้เป็นหลักประกัน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 231/2549 (ต่อ)

การทำงานของเจ้าหน้าที่ เป็นขวัญและกำลังใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่โดยรัฐต้องรับผลที่เกิดขึ้นแทนเจ้าหน้าที่ หากความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่เกิดจากความไม่ตั้งใจหรือความผิดพลาดเล็กน้อยในการปฏิบัติหน้าที่ เรียกได้ว่า หากเจ้าหน้าที่ไม่ได้กระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานของรัฐจะเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ไม่ได้นั่นเอง... และถึงแม้จะเป็นการละเมิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก็ตาม หน่วยงานของรัฐจะเรียกให้เจ้าหน้าที่รับผิดเต็มจำนวนความเสียหายไม่ได้ แต่จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรม คำนึงถึงระดับความร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 231/2549 (ต่อ)

แห่งการกระทำ อีกทั้งต้องหักส่วนความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงาน ส่วนรวมและมิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ...

แต่ถ้าไม่ใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่...เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายจากการละเมิดเป็นการส่วนตัว โดยบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทั้งกรณีการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ (ธรรมดาหรือไม่ร้ายแรง) และกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดหลายคนต้องรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม คือ ร่วมกันและแทนกันชดใช้หนี้จนครบถ้วน ..

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 231/2549 (ต่อ)

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้พาคณะเจ้าหน้าที่ออกไปปฏิบัติราชการนอกสถานศึกษาโดยรถยนต์คันที่สูญหายภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจคณะเจ้าหน้าที่ก็ได้เดินทางกลับมาถึงสถานศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว การใช้รถส่วนกลางนำคณะเจ้าหน้าที่ออกไปปฏิบัติภารกิจ จึงเป็นการใช้รถยนต์เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

แต่เมื่อเดินทางกลับมาถึงสถานศึกษาถือว่าภารกิจในหน้าที่ราชการได้เสร็จสิ้นลงแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 231/2549 (ต่อ)

ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้นัดหมายกับคณะเจ้าหน้าที่เพื่อไปรับประทานอาหารเย็นที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง โดยให้พนักงานขับรถยนต์ ขับรถคันดังกล่าวพาคณะเจ้าหน้าที่เดินทางไปตามที่นัดหมาย และหลังจากรับประทานอาหารเสร็จสิ้น ได้อนุญาตด้วยวาจาให้พนักงานขับรถ ให้ขับรถยนต์ไปส่งเจ้าหน้าที่ที่บ้านและให้พนักงานขับรถนำรถยนต์กลับไปเก็บไว้ที่บ้านพักโดยไม่ต้องนำกลับมาเก็บไว้ที่สถานศึกษา จนเป็นเหตุให้รถยนต์สูญหาย กรณีเหล่านี้ “ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่” (ถือเป็นเรื่องส่วนตัว)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 231/2549 (ต่อ)

ประเด็นที่สอง คำสั่งให้ ผอ. สมชาย ชดใช้เงินร่วมกับพนักงานขับรถ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ขณะที่รถยนต์สูญหายไม่ได้เกิดขึ้นในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีและพนักงานขับรถยนต์กระทำไปในการปฏิบัติหน้าที่ บุคคลทั้งสองจึงต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายเป็นการส่วนตัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 คำสั่งของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินร่วมกับพนักงานขับรถจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษายกฟ้อง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 231/2549 (ต่อ)

รู้ทันระเบียบเกี่ยวกับรถราชการ

ตามข้อ 13 วรรคสอง และข้อ 14 วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 กำหนดการใช้รถส่วนกลางว่า จะต้องใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการเจ้าของรถนั้นกำหนดขึ้น โดยให้ส่วนราชการจะต้องจัดให้มีสมุดบันทึกการใช้รถส่วนกลางประจำรถแต่ละคัน และส่วนราชการต้องควบคุมพนักงานขับรถให้ลงรายการไปตามความเป็นจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 15/2555 (ต่อ)

เอารถยนต์ราชการไปใช้งานศพ

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีอยู่ว่า นาย ก. รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อานวยการวิทยาลัย (ผู้ฟ้องคดี) ได้ขออนุญาตใช้รถยนต์ของวิทยาลัย นำคณะครูและเจ้าหน้าที่ ไปศึกษาดูงานที่วิทยาลัยอีกแห่งหนึ่งในต่างจังหวัด แต่เมื่อดูงานเสร็จ นาย ก. และคณะไม่ได้เดินทางกลับทันที แต่แวะไปงานศพมารดาของครูวิทยาลัยเดียวกัน หลังจากนั้นระหว่างเดินทางกลับรถยนต์เกิดอุบัติเหตุลื่นไถลชนกับเนินดิน รั้วบ้านและท่อประปาหมู่บ้านทำให้รถยนต์ได้รับความเสียหาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 15/2555 (ต่อ)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ผู้ถูกฟ้องคดี) จึงมีคำสั่งให้นาย ก. ชำระค่าเสียหาย เป็นเงิน 213,625.50 บาท ตามความเห็นของกระทรวงการคลังว่า การที่นาย ก. ขออนุญาตนำรถยนต์ไปราชการและไปงานศพต่อ ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น นาย ก. ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการตาม ป.พ.พ. มาตรา 420 เนื่องจากความเสียหายที่เกิดขึ้นมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 10 แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 15/2555 (ต่อ)

นาย ก. เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะการแวะเคารพศพมารดาของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร มีประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร และเป็นเส้นทางที่รถผ่านอยู่แล้ว อีกทั้ง อุบัติเหตุเกิดขึ้นเพราะฝนตก ถนนลื่นและทางโค้ง สถานที่เกิดเหตุก็ไม่ใช่บริเวณงานศพ จึงฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคาสั่งดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 15/2555 (ต่อ)

ประเด็นคือ การขออนุญาตใช้รถในคดีนี้ถือเป็นการใช้รถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ ?

ซึ่งตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หากการกระทำละเมิดเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น แต่หากมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องบังคับตาม ป.พ.พ. ซึ่งก็หมายความว่าไม่ว่าจะกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือประมาทเลินเล่อธรรมดา เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดต้องรับผิดในผลแห่งละเมิดเป็นการเฉพาะตัวและรับผิดในความเสียหายเต็มจำนวนอย่างสิ้นเชิง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 15/2555 (ต่อ)

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า แม้นาย ก. จะได้รับอนุญาตให้นำคณะครูและเจ้าหน้าที่ ไปศึกษาดูงานที่วิทยาลัยอื่น แต่เมื่อพิจารณาขั้นตอนการขออนุญาตโดยนาย ก. มีบันทึกลงวันที่ 7 สิงหาคม 2544 ขออนุญาตไปดูงาน ซึ่งเป็นเวลาที่กระชั้นชิดกับการเดินทางไปศึกษาดูงานวันที่ 10 สิงหาคม 2544 และไม่ปรากฏหลักฐานการจัดเตรียมแผนงานในการศึกษาดูงาน ประกอบกับมีบันทึกประสานไปยังสถานที่ที่จะดูงานก่อนวันเดินทางเพียงหนึ่งวัน อีกทั้ง ไม่ปรากฏว่างานที่นาย ก. รับผิดชอบมีปัญหาอุปสรรค อันจะมีเหตุผลถึงขนาดที่ต้องไปศึกษาดูงานดังกล่าว และเดินทางไปถึงสถานที่ดูงานในช่วงเวลาเย็นและใช้เวลาศึกษาดูงานไม่ถึงชั่วโมง แสดงให้เห็นถึงความผิดปกติในการเดินทางไกลเพื่อไปศึกษาดูงานอย่างชัดเจน ประกอบกับ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 15/2555 (ต่อ)

เจ้าหน้าที่ซึ่งร่วมเดินทางไปด้วยให้การว่าการเดินทางไปศึกษาดูงานครั้งนี้มีเจตนาที่แท้จริงคือ ต้องการไปงานศพพร้อมกับได้นำเงินทำบุญ พร้อมของถวายพระไปด้วย การขออนุญาตใช้รถยนต์จึงมีวัตถุประสงค์ที่แท้จริง คือ ต้องการใช้รถยนต์เพื่อไปงานศพ จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้น เมื่อระหว่างเดินทางกลับ รถยนต์ได้เกิดอุบัติเหตุเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย นาย ก. จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดเป็นการส่วนตัว ตามบทบัญญัติแห่งป.พ.พ. มาตรา 10 แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เมื่อรถยนต์ได้รับความเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น 213,625.50 บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายเต็มตามจำนวนค่าเสียหาย ที่แท้จริง คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายจึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 15/2555 (ต่อ)

คดีนี้จึงเป็นอุทาหรณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการหรือผู้มีหน้าที่ควบคุมดูแลรถยนต์ของทางราชการว่า จะต้องใช้รถยนต์ของราชการเพื่อประโยชน์ของราชการเท่านั้น และหากแม้ได้ใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการแล้ว ก็ควรจะรีบส่งรถยนต์คืนให้ราชการเสียโดยเร็ว มิใช่นำรถไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวในเรื่องอื่นๆ เพราะหากเกิดความเสียหายขึ้นอาจต้องรับผิดเป็นส่วนตัว ... ครับ !

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 848/2558

การนำรถหลวงไปใช้ส่วนตัวนอกจากจะมีความรับผิดทางแพ่งในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นแล้ว ก็อาจถูกลงโทษทางวินัย หรือมีผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าในราชการด้วย

ศาลได้เคยวินิจฉัยไว้ว่า การที่ผู้บังคับบัญชาอาจนำเอาข้อมูลการกระทำความผิดในอดีตที่เคยถูกร้องเรียนว่านำรถหลวงไปใช้ส่วนตัวมาเป็นข้อพิจารณาในการไม่เสนอชื่อให้ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 6

(คดีดำ อท.๓๓/๒๕๖๑) (ต่อ)

ใช้รถยนต์ราชการรับส่งที่ทำงานและบ้านพัก

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 6 ได้มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกนางสวย กระทำความผิดขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นเวลา ๕ ปี กรณีกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ (เดิม)

โดยใช้รถยนต์ของทางราชการรับ-ส่งระหว่างบ้านและสถานที่ทำงานทุกวัน มีรายละเอียดดังนี้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 548/2554

ต้องทักท้วงคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้บังคับบัญชาสั่งการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้รับคำสั่งต้องทักท้วง หากผู้รับคำสั่งดำเนินการต่อไปโดยที่ไม่ทักท้วง ต่อมาจะยกเหตุดังกล่าวโดยอ้างว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรีสั่งการให้ทำ มาเป็นเหตุยกเว้นเพื่อให้ตนเองพ้นผิดไม่ได้ จึงเป็นความผิดวินัยร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเช่นเดิม

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 6

หากทักท้วงแล้วไม่ต้องรับผิด

(คดีดำ อท.19/2560)

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 6 ได้มีคำพิพากษาว่า นายกเทศมนตรีเมือง...กับพวกรวม 14 คน มีความผิด อาญา ม. 151 และม.157 และ พ.ร.บ.เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ม.7 และ ม. 12 จำคุก 6 ปี ไม่รอลงอาญาปรับนิติบุคคลที่รับดำเนินการ 200,000 บาท , จำเลยที่ 3 และจำเลยที่ 5 ลงโทษจำคุก 2 ปี และปรับ 10,000 บาท ให้รอมีกำหนด 2 ปี

กรณี จัดจ้างโครงการก่อสร้างลานอเนกประสงค์ โดยมิชอบ และพิพากษายกฟ้องคณะกรรมการตรวจการจ้างและช่างควบคุมงาน เนื่องจากได้ทักท้วงแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๙๒/๒๕๕๙

เอาทรัพย์สินราชการไปใช้ส่วนตัว

ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ว. เป็นผู้ไปเอาเหล็กจำนวน ๑๐ เส้นที่เหลือจากการได้รับบริจาคในการซ่อมแซมบ้านให้แก่ผู้ยากไร้จากใต้ถุนบ้านของนาย พ. ไปใช้ต่อเติมบ้านของตนโดยพลการ แม้ต่อมาได้มีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างนาง ล. ภรรยาของผู้ฟ้องคดีกับนาย พ.ฉบับลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ตกลงแลกเปลี่ยนเหล็กกับการสร้างห้องน้ำให้และได้มีการสร้างให้นาย พ. แล้วก็ตามแต่บันทึกข้อตกลงดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๙๒/๒๕๕๙ (ต่อ)

ก็เป็นการทำขึ้นภายหลังจากที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำของผู้ฟ้องคดีแล้ว จึงไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากความผิดที่ได้กระทำขึ้น การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมในทางทุจริตตามความในมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) และมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตรี วรรคหนึ่ง (๗)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๙๒/๒๕๕๙

แห่ง พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำวินิจฉัย ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ว. จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาฎีกาที่ 10823/2551

อ้างว่าไม่ได้เป็นผู้มีวิชาชีพเพื่อให้พ้นความรับผิด

คำว่า"ผู้มีวิชาชีพในการก่อสร้าง" ไม่ได้จำกัดเฉพาะผู้ที่ได้เล่าเรียนมาโดยตรงเพื่อเป็นสถาปนิก วิศวกร หรือหัวหน้าคนงาน แต่หมายถึงผู้มีอาชีพที่ต้องอาศัยวิชาความรู้ ความชำนาญ หรือผู้มีความรู้ ซึ่งอาจได้จากการเล่าเรียนโดยตรงหรือจากการทำงานอันเป็นการฝึกฝนในการประกอบอาชีพเป็นปกติธุระก็ได้ ดังนั้น แม้จำเลยที่ 3 ไม่ได้จบการศึกษาด้านก่อสร้างอาคาร ก็ถือได้ว่าจำเลยที่ 3 มีความรู้ความชำนาญและใช้ความรู่ด้านการก่อสร้างในการประกอบอาชีพเป็นปกติธุระ จึงถือว่าจำเลยที่ 3 มีอาชีพในการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างด้วย ...

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๙๗๗/๒๕๕๙

ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ณ สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งแม้ว่าการเดินทางไปปฏิบัติราชการดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจะเป็นการเดินทางไปราชการตามคำสั่งโดยชอบของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามอำนาจหน้าที่ แต่สิทธิในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการซึ่งเป็นเรื่องของงบประมาณ เป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากจากคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งเป็นเรื่องของการบริหารงานบุคคล ด้วยเหตุดังกล่าว การใช้สิทธิในการเบิก

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๙๗๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ จึงต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ เสียก่อน จึงมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจก่อนการเดินทางไปราชการ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการในครั้งนี้ และไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

บันทึกความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓/๒๕๓๑

เงินค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทาง ค่าช่วยเหลือบุตร ค่ารักษาพยาบาลและเงินอื่นในทำนองเดียวกัน เป็นเงินที่กฎหมายบัญญัติให้สิทธิแก่ข้าราชการหรือบุคคลที่กฎหมายระบุไว้ที่จะเบิกได้ การขอเบิกเงินดังกล่าวจึงเป็นการใช้สิทธิอันเป็นการปฏิบัติการในตำแหน่ง ส่วนการเบิกเงินโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เบิกจ่ายเงินนั้นเป็นการปฏิบัติการในหน้าที่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5746/2559

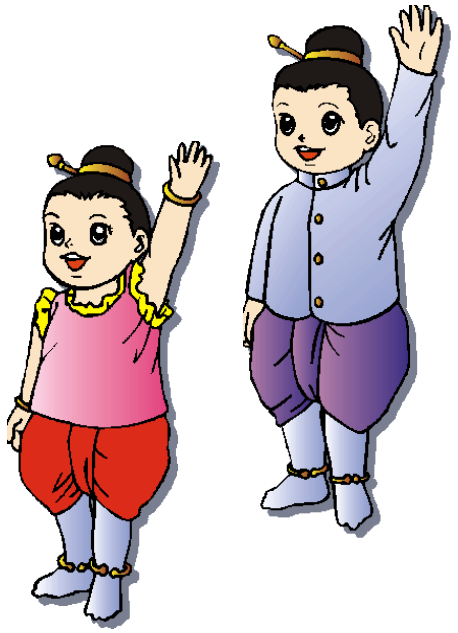
ขณะลงลายมือชื่อในสัญญาเช่าซื้อ กรรมการโจทก์เป็นผู้ลงลายมือชื่อโดยไม่ได้ประทับตรา แต่เพิ่งมาประทับตราภายหลังเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงตราประทับเพราะมีการจดเปลี่ยนชื่อบริษัท แสดงว่าขณะลงลายมือชื่อโจทก์มิได้ประทับตรา ถือไม่ได้ว่าโจทก์ลงลายมือชื่อในสัญญาสัญญาเช่าซื้อเป็นโมฆะ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 572 วรรคสอง ไม่อาจให้สัตยาบันได้แม้จะมีการเข้าถือเอาประโยชน์จากสัญญา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๘๔/๒๕๕๗

ไม่อาจอ้างเหตุที่บุคคลอื่นไม่ถูกดำเนินการทางวินัย มาเป็นเหตุยกเว้นโทษของตนเองได้

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์โดยอ้างว่า มีการเลือกปฏิบัติกรณีนาย ส. ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ไม่ควบคุมดูแลการลงเวลาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และกระทำผิดวินัยกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย โดยการเอาใจใส่สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตาม ควรแก่กรณีได้แต่นาย ส. กลับมิได้ถูกดำเนินการทางวินัยนั้น เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยกับ ข้าราชการพลเรือนรายใดเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนบัญญัติผู้ฟ้องคดีไม่อาจอ้างการไม่ดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาว่าเป็นการเลือกปฏิบัติมาเป็นเหตุยกเว้นมิให้ผู้ฟ้องคดีต้องได้รับโทษจากการกระทำผิดวินัยของตนได้

อภิปราย & ตอบข้อซักถาม

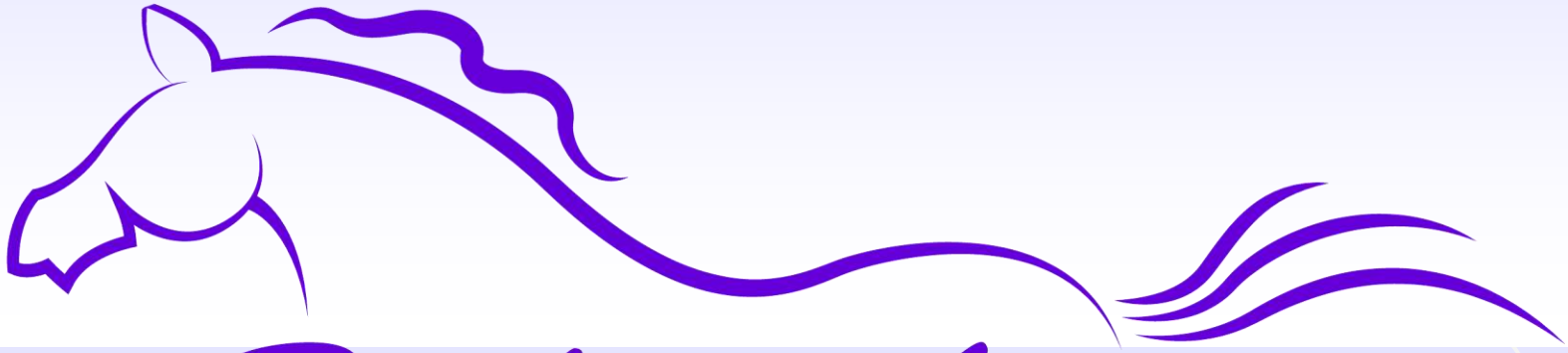

๐๘๗ ๘๗๗ ๗๘๗๘ AIS

๐๘๗ ๘๗๖ ๖๖๗๗ DTAC

๐๘๐ ๓๓๓ ๔๔๒๒ True

Rachai Asavesna
Law office

สวัสดีครับ